

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
APRIL 6

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 727 286 8543; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIV Nr. 14 (5616)

2013. gada 6. aprīlis – 12. aprīlis

„Latvija, es esmu Tavs bērns!” Starp konkursa uzvarētājiem ierindojās divi ASV latviešu skolas skolēni

Gustavs Teteris saņem balvu no skolas pārzines Lindas Zālītes

Stella Sveile-Grimes

Latviešu valodas aģentūra 2012. gada rudenī izsludināja konkursu skolēniem „Latvija, es esmu Tavs bērns”. Latviešu valodas aģentūra un ALAs Izglītības nozare aicināja arī ASV latviešu skolas piedalīties konkursā. Tās, kas atsaucās, izvēlējās skolu labākos darbus un tos nosūtīja Latviešu valodas aģentūrai. Konkursa mērķis bija veicināt latviešu valodu, sekmēt valodas vērtības apzināšanos un celt skolēnu nacionālo pašapziņu. Starp uzvarētājiem ierindojās divi ASV latviešu skolas skolēni.

Konkursam atsaucība bija ļoti liela. Tika iesūtīti literārie darbi, zīmējumi un dziesmas. Konkursu vērtēja pavisam 582 darbus. Literārie darbi tika vērtēti trīs vecuma grupās: 1. – 4. klases skolēni, 5. – 9. klases skolēni un 10. – 12. klases skolēni. Darbus vērtēja, ņemot vērā tematu, oriģinalitāti un literāro kvalitāti.

Vērtēšanā piedalījās Latviešu valodas aģentūras pārstāvji, UNESCO LNK, Eiropas komisijas pārstāvniece, Rīgas pilsētas izglītības vadība, kā arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Bērnu literatūras centra pārstāvji.

Otro vietu 1. – 4. klašu grupā ieguva **Stella Sveile-Grimes**, kuŗa mācās Vašingtonas ev. lut. latviešu draudzes pamatskolas 4. klasē. Stellai ir 9 gadi, viņa dzīvo un mācās Aleksandrijā, Virdžīnijā, un nopietni dejo baletu. Stellai saikne ar Latviju ir sevišķi svarīga, jo viņas vecvecāki dzīvo Rīgā.

Gustavs Teteris mācās 7. klasē Ņujorkas ev. lut. draudzes Ņūdžersijas latviešu pamatskolā. Gustavs ieguva sevišķu atzinību 5. – 9. klases grupā par patriotismu. Gustavs raksta: „Lai gan es neesmu dzimis Latvijā, lai gan es nedzīvoju Latvijā – Latvija, es esmu Tavs bērns! Arī mans brālis, mana mamma un tētis, mana vecmamma, visi ir Tavi bērni. Mani senču senči ir Tavi mazbērni vai mazmazbērni. Mēs visi esam Tavi, bet mums Tu esi viena!”

Labāko darbu izvilcumi tiks sakopoti grāmatā „Starp tevi un mani ir valoda”, ko šobrīd gatavo izdošanai. Amerikas latviešu apvienības Izglītības nozare pateicas skolām par piedalīšanos un ar lepmumu apsveic **Stellu Sveili-Grimes** un **Gustavu Teteri**.

2013. gada LELBAS Draudžu dienas

Februāra beigās vairumam Amerikā dzīvojošiem latviešiem ir laiks, kad sāk pietikt ar ziemas sniegu un vējiem un rodas vēlme pēc siltākām pavasara un vasaras dienām. Tādēļ šogad LELBAS pārvalde nolēma Draudžu dienas (LDD) sarīkot nevis kā parasti vasarā, bet tieši īsi pirms ziemas beigām, no 26. februāra līdz 3. martam, paveicot dalībniekiem iespēju īsai atelpai no ziemas.

LDD virstema bija „Jēzus aicina zvejot”. Norises vieta bija virstamai atbilstošais Episkopālu baznīcas konferenču centrs *Manitowish* upes krastā, *Parrish*, Floridā. Konferenču centrs ietver 74 akurus lielu platību ar meža takām pastaigai, piedāvā ērtu apmešanos un pirmklasīgu paēdināšanu. Šī vieta atrodas tikai ap pusstundas brauciena attālumā no St. Pētersburgas, Evanģēlizācijas nozares vadītājam mācītājam Gundegai Puidzai LDD izkārtotā palīdzēja mācītājs Aivars Pelds un vietējās latviešu draudzes locekļi. Neaizstājamas palīdzības viņai bija Baiba Liepiņa no Čikāgas un Tija Abula no Milvokiem.

Lai arī ceļš uz Floridu ir patāls, samērā daudz latviešu tur jau tāpat pavada aukstos ziemas mēnešus, un līdzdalība LDD viņiem deva iespēju izrauties no

ikdienišķās rutīnas.

Pirms LDD atklāšanas tiem, kas vēlējās, bija iespēja piedalīties izbraukumā uz „Svētās zemes pieredzi” Orlando, Floridā, kur samērā mākslotā veidā ir attēloti Jēzus laika notikumi un mazliet pārspīlēti spožie dzīves apstākļi Izraēlā. Ar īsludziņu palīdzību tiek veikta arī sava veida evaņģēlizācija. Izbraukumā piedalījās ap 20 cilvēku. Vairākiem redzētais pat ļoti patika, kamēr citiem tas likās pārāk šablonisks. Tomēr, pat pēc pamatīgas

lietusgāzes, nedzirdēju nevienu sūdzamies.

LDD oficiāli sākās otrdien, 26. februārī, ar prāv. Kārļa Žola vadītu vakara dievkalpojumu mazā meža kapelā, kam sekoja sadraudzības stunda ar iespēju satikt vecas paziņas un iepazīt jaunus draugus.

Nākamās dienās katrā rīta posmā bija Bībeles pusstunda un lekcijas ar sekojošām pārrunām.

(Turpināts 3. lpp.)

LDD atbildīgie rīkotāji – māc. Gundega Puidza, māc. Aivars Pelds, Baiba Liepiņa

Amerikas latviešu nedēļas nogales skolu skolotāju konference

Nedēļas nogalē no 15. līdz 17. martam Latviešu centrā Gaŗezers notika Amerikas latviešu apvienības (ALA) organizētā Amerikas latviešu nedēļas nogales skolu skolotāju konference. Konferenču laikā skolotāji iepazīs ar mācību materiāliem, kas domāti bilingvālai valodas apguvei, konkrētu stundu plānu izveidi, kā arī ar internetā pieejamajiem mācību materiāliem, mācību programmām, uzdevumiem un tiešsaistes materiāliem, ar viegliem, aizraujošiem un izglītojošiem komercproduktiem, kas izstrādāti latviešu valodas apguvei.

Seminārā piedalījās 50 skolotāji no 15 latviešu sestdienas un svētdienas skolām Amerikā. Skolotāji dalījās ar mācīšanas pieredzi un viedokļiem, tika iepazīstināti ar Latviešu valodas aģentūras veidotajiem mācību

materiāliem un paveikto diasporas materiālu izveidē. Dāvanā skolas saņēma latviešu valodas mācīšanas darba lapas „Labdien!” 2. daļu.

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Izglītības padomes (PBLA IP) priekšsēde Daina Grosa un priekšsēdes vietniece sadarbībai ar Latviju Dace Mažeika stāstīja par PBLA IP pēdējos gados paveikto un par sadarbību ar Latvijas institūcijām, kas nodrošina Latvijas valsts īstenoto politiku sadarbībai ar diasporu. PBLA dāvināja katrai skolai PBLA izdotu darba burtnīcu gramatikas mācīšanai pamatskolā.

Tika kalti plāni nedēļas nogaļu skolu turpmākajai attīstībai un labākai savstarpējās informācijas apmaiņai, tostarp arī ar Latvijas valsts institūcijām.

Aija Otmere

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 727 286 8543, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 139.00;
6 mēn. US \$ 80.00; 3 mēn. US \$ 48.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Administrātore ASV:** Rasma AdamsTālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
1292 S. Kimona Dr. Clearwater Fl. 33764**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**

ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 727-286-8543,

e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,

e-pasts - redakcija@laiks.us**LAIKS**596 Middlesex Ave
Metuchen, NJ 08840
(732) 549-0445, laikdsr@aol.com
www.Laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet

[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 48.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 80.00
1 gadam.....ASV \$ 139.00

Gada abonenti saņems bez maksas:

- 1) sešus JAUNO LAIKS pielikumus;
- 2) gada beigās – nākamā gada *Laika* mākslas kalendāru

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$230.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$240.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avizes

Gadā.....ASV \$25.00

Kanadā gadā.....ASV \$30.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Mīļie, cienījamie lasītāji!

Redakcija izlūdzas Jūsu piedošanu par tehnisko kļūmi *Laika* 13. (!) numurā – sanācis neplānots 1. aprīļa joks, nosūtīt uz spiestuvi vairākas iepriekšējā numura lapas. Šai avīzē cenšamies kļūmi izlabot, publicējot tos rakstus, kas neiekļuva nelaimīgajā 13. numurā.

Paldies par Jūsu sapratni un iecietību!

Redakcija

LASĪTĀJU BALSIS

Vai *Laiks* pārbauda savus lasītājus?!

Laika 30. marta – 5. aprīļa numurs pienāca laikā. Tūlīt ķeros pie lasīšanas. Lasot vienu rakstu šķita, ka es to jau esmu lasījis. Nākamais raksts – tāpat. Skatījos, vai tik neesmu paņēmis *Laika* iepriekšējo numuru? Ne! Tā nu sāku gudrot, kāpēc tas tā. *Laiks* droši vien to dara ar gudru ziņu, šaubu nav. Tikai es, būdams mirstīgs cilvēks, to nevaru aptvert. Var jau būt, ka tie raksti bija tik svarīgi, ka *Laiks* gribēja, lai mēs tos lasām pa otru reizi (*repetitio mater studiorum*). Vai varbūt *Laiks* vienkārši pārbauda mūsu atmiņu, – sak, cik ilgi mēs varam atcerēties iepriekš izlasīto? Varbūt *Laika* lasītāji te varētu nākt talkā ar savām teorijām un idejām, kur tieši tas suns ir aprakts.

Z.Z.

Par piemiņas monētu izlaidi

Televīzijas raidījumā dzirdēju, ka pēc Latvijas iekļaušanas eirozonā turpmāk vairs netikšot kalšanas piemiņas monētas ar atšķirīgu dizainu. Žēl! Taču es gribētu ierosināt Latvijas Bankai arī tad turpināt dažāda dizaina viena lata piemiņas monētu emisiju. Tas nekas, ka tās nebūs derīgas apgrozībā – arī pašreiz tikai retā monēta ar eglītēm, pakaviņiem, nemaz nerunājot par stārķiņiem nonāk otrreizējā aprītē – visas iegulst mūsu dārgumu lādītēs. Bet tad vismaz mums un jo īpaši mūsu jaunajai paaudzei, kas par tādu Latvijas brīvvalsti zina tikai no vecu cilvēku nostāstiem, būs kaut vai nojausma, ka kādreiz mums ir bijusi sava valsts, sava rīcībspējīga valdība, sava patstāvīga Latvijas Banka un sava, ar zeltu un citiem stabiliem aktīviem nodrošināta, nacionālā valūta – lats.

E. V. Upelnieks

Drukšanas velniņš dīdās

Laiks 23. – 29. marta numurā, 15. lpp. ir raksts par Tērbatas universitāti. Rakstā teikts, ka 1632. gadā pēc Zviedrijas karaļa rikojuma tika nodibināta Tartu universitāte. Tālāk atrodams teikums: "Par to Eiropā vecāka vēl ir tikai Greifsvaldes universitāte, kas dibināta 1456. gadā, un Up-salās universitāte (1477)." Tas varētu būt Zviedrijā, bet Eiropā??? Ja tic citiem avotiem, tad universitātes Eiropā jau bija Boloņa (*Bologna*) 1088., Parīzē 1150., Oksfordā (*Oxford*) 1167., Ķelnē (*Koln*) 1388., Prāgā 1348., Vīnē 1365. gadā u.c.

Drukšanas kļūdu velniņš pietuvinājis mūsdienām Nišates miera līguma gadu no 1721. uz 1921. Tas viss rakstā par vecāko universitāti Baltijā. Ironija, vai ne?

Priciņas Lieldienas!
Anita Liepiņa

Atklāta papildplāksne igauņu dzejniekam Kristiānam Jākam Pētersonam

2013. gada 14. martā Rīgā, Pils laukumā 2, pie bijušās Livlandes gubernas ģimnazijas (tagad – Rakstniecības un mūzikas muzeja) ēkas svinīgi tika atklāta piemiņas papildplāksne dzejniekam, pirmajam igauņu nacionālās literatūras pārstāvim Kristiānam Jākam Pētersonam. Piemiņas plāksne dzejniekam latviešu un krievu valodā te atradusies jau kopš 1972. gada, taču tagad blakus tai jaunuzstādītajā plāksnē teksts iekalts arī igauņu un angļu valodā. Šāda teksta papildplāksne tika veidota pēc Igaunijas vēstnieka Latvijā Mati Vārmana ierosmes. Projekta autors – mākslinieks Jānis Strupulis, tekstu konstruējis un iekalis Guntis Pandars, savukārt akmens darbus veikusi un plāksni uzstādījusi firma „AKM”. Zīmīgi, ka papildplāksne tika atklāta 14. martā – K. J.

Pētersona dzimšanas dienā, kas *Igaunijā* tiek svinēta kā Dzimtās valodas diena un kopš 1996. gada pasludināta par valsts svētkiem. Jaunā plāksne, tāpat kā

vēstniecības darbinieki, Rīgas Pieminekļu aģentūras direktors Guntis Gailītis, Saeimas deputāte, baltu filoloģe Janīna Kuršīte, projekta autors Jānis Stru-

Atklāta piemiņas plāksne Kristiānam Jākam Pētersonam

1972. gada plāksne, veidota no akmens, kas iegūts Sāremā salā.

Svinīgajā brīdī piedalījās Igaunijas vēstnieks Mati Vārmanis,

Rīgas Latviešu biedrības pārstāvji, Rīgas Igaņu pamatskolas audzēkņi un citi intere-senti. Tika nolikti ziedi, skanēja uzrunas un Kristiāna Jāka Pētersona dzeja.

Kristiāns Jāks Pētersons (dzimis 1801. gada 14. martā Rīgā, miris 1822. gada 4. augustā Rīgā) ir Latvijā dzimis igauņu dzejnieks, kas tiek uzskatīts par igauņu literatūras pamatlicēju. Dzimis Rīgas Jēkaba baznīcas igauņu draudzes zvaniķa Kika Jāka ģimenē, kurš pēc brīvlaišanas bija ieguvis uzvārdu "Pēter-son" un ieceļojis no Vīlandes.

Riga Ven Travel Inc.

CEĻJUMI AR KUGI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!

Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: rigaven@aol.com

(Turpināts no 1. lpp.)

2013. gada LELBAs Draudžu dienas

Atšķirīgi no citām Draudžu dienām nebija tikai viens virslektors, bet katru Bībeles stundu un lekciju vadīja cits garīdznieks, un visas rīta un vakara lūgšanas vadīja laji.

Trešdienas tema bija "Ko tu zvejo?" Atbilstīgi temai, māc. Aivara Pelda vadītā Bībeles pusstunda bija par zvejniekiem – Jēzus mācekļiem. Mēs vairumā esam tikai tādi kā akvārija kopēji, sacīja māc. Pelds, jo kalpojam tikai paši sev – savu draudžu cilvēkiem. Baznīcai un ikvienam no mums būtu "jāzvejo" tie ļaudis, kas ir ārpus mūsu draudzēm, ārpus Baznīcas. Sekoja diak. Dāga Demandta lekcija par "Jaunām zivīm" – mūsu jauniešiem. Mums ir vajadzīga gudrība, lai izprastu, ka dzīves konteksts, kurā viņi dzīvo, ir strauji mainījies un mums vajag drosmi mainīties un rast jaunu pieeju, kas viņus uzrunātu.

Ceturtdien, par temu "Ko vējš tev atnes?" Bībeles pusstundu vadīja prāv. Lauma Zušēvica. Viņa runāja par "jūrām, ezeriem, vējiem un vētrām" mūsu dzīvē, kas mūs vada un spēj pārbaudīt ticību, gan arī par stagnāciju, kas iestājas, vējiem norimstot, kad cilvēks paliek uz vietas savā ticības svētceļojumā. Baznīcu nereti salīdzina ar kuģi. Ir laikmeti, kad Baznīca atrodas viļņos, un tad, kā Apustuļu darbu 27. nodaļā mācīja Pāvils, ir jāizmet viss liekais, lai izglābtos. Kas apdraud mūsu Baznīcu? No kā būtu labāk atbrīvoties? Vai tās ir tradīcijas, kas vairs neuzrunā mūsu draudžu locekļus? Vai tie ir dārgi īpašumi, ko draudze vairs nespēj uzturēt un tādēļ gremdē draudzes darbu? Dieva vārds palīdzēja izglābties Pāvilam un citiem, kas bija kuģi. Dieva vārds dāvina arī mums norādījumus un atklāj nākotnes iespējas mums un mūsu Baznīcai.

Lekciju par "Jaunpeldējušām zivīm" lasīja māc. Gundega Puidza. Šis zivis ir mūsu sabiedrībā nesen "iepeldējušie" no Latvijas ūdeņiem. Vai mūsu draudzes ir droša un patīkama osta, kurā iegriezties?

Piektdienas jautājums bija "Ko tu dari vētrā?" Prāv. Kārlis Žols Bībeles pusstundā apskatīja izvēli starp "Iet pa ūdens virsu, slikst vai palikt laivā." Mūsu draudzes un Baznīca ir tuvu krīzes stāvoklim. Mēs nespēsim no krīzes izkulties ar to pašu attieksmi, kas mūs tur ieveda. Baznīca ir kā laiva, no kuņas mums ir jāuzdrošinās izkāpt, pat vētras laikā, un to aplūkot no ārpusēs.

Māc. Daces Zušmanes lekcija bija par "Zivīm, kas sapinušās niedrēs". Mūs visus skar dzīves pārmaiņas. Tās var būt gan graujošas, kas šķiet visu dzīvi apgriezīgam otrādi, gan priecīgas un pacilājošas. Pārejas laikā mēs esam kā zivis, kas sapinušās tīklā. Pārdomāsim, kādas iespējas mums var sniegt pārmaiņas un kā mēs varam palīdzēt sev un saviem tuvākiem pārdzīvot šos pārejas posmus ceļā uz tādiem, kas patiesi nes augļus un veicina garīgu izaugsmi.

Sestdienas mude bija "Kāda zivs tu esi?" Māc. Dairis Cilnes Bībeles pusstundā, pievērsoties stāstam par Jonasi, apskatīja, kas notiek, kad "Zivs noķer cilvēku",

un prāv. emer. Ivars Gaide stāstīja par "Sidrabzivīm" mūsu draudzēs, kur vairums galvu ir jau sen sidrabotas. Ir laiks pārvērtēt to, kas dzīvei vēl dod nozīmi un saturu. Vajag saskatīt reizē ar gadiem radušās īpašās vajadzības un to, kā labāk palīdzēt, uzklaut un esošo pieņemt.

Atsvaidzinoša bija Voldemāra Pelda lekcija par namturību, kurā viņš nerunāja par naudu, desmitās tiesas došanu un tamlīdzīgi, bet gan par draudzes dzīvi inventāra – cilvēku – uzturēšanu. Ja draudze ir dzīva un aug, tad saimnieciskās rūpes izgaist.

Ja rīta cēlieni piedāvāja Bībeles pusstundas un lekcijas, tad pēc pusdienām LDD dalībnieki bija aicināti izvēlēties kādu no praktiskām nodarbībām. Varēja dziedāt māc. Cilnes vadītā LDD kori, māc. Puidzas vadībā mācīties dejojot liturģiskās dejas vai arī ko citu. Vienā pēcpusdienā tika piedāvāta arī koklēsana.

Liturģisko deju dalībniekiem tika dota iespēja izdejojot pielūgt Dievam meditatīvās kustības, personīgās un kopīgās sarunās ar Dievu – caur sava ķermeņa kustībām, skaistas garīgas mūzikas pavadībā.

Mākslas apli Zanda Vēvere piedāvāja mākslas ievirzi, kas, izmantojot radošas metodes, mēģināja veicināt diskusijas, lai rastu jaunus apvēršņus un stiprinātu ticību.

Mūzikas apli māc. Anita Gaide pārrunāja mūzikas terapiju, kas ir dažādos līmeņos izstrādāta akadēmiska disciplīna. Ieklausoties mūzikas stilos, atrodam tādus, kas uzrunā un dziedina dažādās dzīves situācijās – gan priekos, gan bēdās.

Māc. Aina Pūliņa vadīja "Smieklu jogas" nodarbības. Smieklu joga ir elpošanas un kustības vingrinājumi, kas māca ķermenim smieties. To piekopj grupā rotaļīgā veidā, kas stimulē smieklus. Smiešanās ir bez iemesla un bez noteikumiem, un tā savieno sirdi un prātu fiziskā un garīgā līmenī. Mazliet šaubījos, kā šo nodarbību uzņems gados it cienījamie LDD dalībnieki, bet, kad redzēju archibīskapu un prāvesti Laumu sirsnīgi smejam līdz ar citiem, visas šaubas izgaisa.

Baiba Liepiņa mācīja kopīgiem spēkiem izgatavot tiklu, kurā simboliski no ūdens izvilkt mūsu draudzēm svarīgās zivis. Tiklu gatavoja no visdažādākiem krāsainiem materiāliem, ar katru mezglu iesienot isu lūgšanu. Tikls iznāca varens – pāris desmit pēdu diametrā – un, ja Gaņezera vadība piekritīs, to šovasar redzēsīm Dzintaru plūdmalē.

Nopietnāka rakstura nodarbība bija prāv. Kārļa Žola vadītā meditātīvā pastaiga pa labirintu. Labirints ir sens garīgs simbols, kuŗu jau ļoti sen cilvēki ir izmantojuši, lai tuvotos esamības centram, kas ir Dievs. Labirints palīdz no jauna savienoties ar savas dvēseles dziļumiem; palīdz atcerēties, ka mēs patiešām esam. Labirinta formā mūsu dvēsele atrod iekšēju vienotību ar Dievu. Labirints ir iekšējās svētības simbols, kas sniedz pieredzi, ejot pretī Dievam. Labirinta veidojums (pretstatā angļu vārdam

"maze", kurā var nomaldīties) ir atrodams gan katedrālēs, gan brīvā dabā.

"Lūdzošās rokas" pieredzi vadīja māc. Dace Zušmane. Agrīnā krievu tradīcijā pieskāriens tika lietots kā viena no galvenām dziedināšanas metodēm. Eņģeļlijos lasām, kā Jēzus pieskārs cilvēkiem, dziedinot viņu fiziskās un garīgās vainas. Šo mācību Viņš nodeva saviem mācekļiem. "Lūdzošās rokas" bija paredzētas Dieva žēlastības saņemšanai caur pieskārienu. Ar mierinošu mūziku fonā un sveču gaismā no vairākām mācītājiem varējām saņemt

5-10 minūšu ilgu roku masāžu, kam sekoja svētības vārdi un lūgšana, lai dievišķā enerģija aizskar katru saņēmēja garīgo dimensiju.

LDD noslēguma dievkalpojuma notika diak. Dāga Demandta ordinācija mācītāja amatā. Visa draudze sapulcējās pie ēdamzāles, lai kopējā gājienā dotos uz upmalu. Kad visi bija sastājušies uz laipas, pēc īsas prāv. Laumas Zušēvicas uzrunas upes līcī, veikla airētāja un drošas stūrētāja vadīta, iepeldēja kanu laiviņa ar archibīskapu Elmāru Rozīti, pilnā amata reģalijā tērptu. Pēc īsas uzrunas no laivas, archibīskaps vadīja pro-

cesiju uz ordinācijas dievkalpojumu brīvdabas dievnamā.

Šinīs draudžu dienās dažs labs uzdrošinājās izkāpt no laivas, atskatīties uz to, kā bija agrāk, un izmēģināt spert soli jaunā virzienā. Ceru, ka LDD dalībnieki šādu iedrošināšanos pārvedīs mājās savām draudzēm.

Tomēr ir starpība par pārmaiņām runāt un tās ievest ikdienas Baznīcas dzīvē. Jau LDD tūlīt sekojošā Pārvaldes sēdē no dažām mācītājiem izskanēja kritika, ka rīkotāji atkāpušies no tā, "kā bijis agrāk".

Juris Pūliņš

Amerikas latviešu baptistu koru apvienības 64. Dziesmu diena
Filadelfijā, svētdien 2013. g. 28. aprīlī, 30s pēcpusdienā

64. Dziesmu Diena

Piedalās kopkoris, kamerkoris, solisti un instrumentāls ansamblis

Programmā latviešu komponistu V. Baštika, E. Ešenvalda, A. Purva, P. Vaska un citu autoru dziesmas

Ieeja pret ziedojumiem
Pēc koncerta sadraudzības brīdis dievnama telpās
Dziesmu dienas bankets 60s vakarā,
Center Square Country Club. Par piedalīšanos banketa ludzu
sazināties ar Ainu Stūrmani (Sturman293@aol.com vai 610 293 1278) līdz 15. aprīlim
Visi mīļi aicināti.

Grace Baptist Church
of Blue Bell
437 Skippack Pike
Blue Bell, PA 19422

XXV DZIESMUSVĒTKU IESKAŅA

ŅUJORKAS LATVIEŠU KOŅA PAVASAŅA KONCERTS

Katsiļu nometnē, 26. maijā, 3:30

Viesu kori:
RĪGAS BIZNESA SKOLAS KORIS
MONTREĀLAS LATVIEŠU KORIS ATBALSS
un DZIEDĀTĀJI NO TORONTO
SOLISTI, KOKLES, KAMERORĶESTRIS

Diriģenti:
GINTS CEPLENIEKS, ANDREJS VĪTOLS, MĀRIS KRISTAPSONS
ANDREJS JANSONS, LAURA PADEGA ZAMURA

Koncerta ieeja: \$25, skolniekiem un studentiem \$10.- bērniem līdz 13.g.v. brīva ieeja,
Pēc koncerta vakariņas: \$15, - pieteikšanās līdz 20. maijam, tel: 1-516-319-9491
Sekos saviesīgs vakars.

Adrese: Latvian Church Camp 231 Green Hill Road, Elka Park, NY 12427

www.nylatvianconcertchoir.org
FaceBook: NYLCC Twitter: @NYLatvianChoir Koŗa e-pasts: NYLatvianConcertChoir@yahoo.com

Concert funded in part by support from the New York State Council on the Arts. NYS CA

Par *Gaismas pili*, elektromobiļiem, Birkertu un Ziedoni

Gaismas pils galvenais būvnieks – nacionālās būvfirmas RBSSKALS vadītājs

Māris Saukāns intervijā Ligitai Kovtunai

Jautājums jums - *Gaismas pils* praktiskajam būvniekam, kuŗa vadītā firma – RBSSKALS, viena no nacionālās būvniecības locekļiem, īsteno šī mūsu valsts šobrīd galvenā nacionālā objekta celtniecību, – vai bibliotēka būs gatava uz 2014. gada Latvijas Valsts svētkiem?

M.S. Šis jautājums jau ir atbildēts – 2014. gadā, kad turklāt Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta, *Gaismas pils* būs. Resursu ir pietiekami, lai tas kļūtu par īstenību.

Un tomēr ik pa laikam “uzpeld” kādas bažas vai vismaz diskusijas par to, vai ar celtniecību viss ir kārtībā, – te jautājums ir par to, kāpēc grīdas klās ar Kanadas kļavu, nevis ar Latvijas ozolu, vai infrastruktūras sakārtošana jāveic citai firmai utt. Pēdējā laikā sarosījušies arī sazvērēstības teoriju piekritēji, kas bažijas, vai *Gaismas pili* nebūšot arī slepena radiolokācijas stacija...

Atbilde varētu būt gara... Redziet, *Gaismas pils* ir līdz šim apjomīgākais un ambiciozākais nacionālais projekts, valsts pieredzē nav prasmes tādu pārvaldīt. Līdz ar to notiek arī visādas spekulācijas. Un tām jāstāv pāri, par galveno uzskatot profesionālo kritēriju. Projekta autors, pasaulslavenais arhitekts Gunārs Birkerts ir augstākās raudzes profesionālis, un uz viņu arī vajag paļauties. Profesionālais skatījums noteiks, tieši kādi materiāli būvniecībā tiks izmantoti. Runājot par to pašu grīdu klājumu – ne jau par konkrēto koku ir runa, bet gan par attiecīgā materiāla apjomu, ko būvei piegādātājs var nodrošināt. Iespējams, Latvijas ozola gluži vienkārši nepietiek.

Un darbaspēks? Vai *Gaismas pils* celtniecībā strādā vietējie vai viesstrādnieki?

Vieni un otri – visu nosaka iespējas pašu mājās nodrošināt speciālistus, kas turklāt var laikā veikt darbu apjomu.

Birkerts gan nekad nav sukstijies par būvniecību, bet par ierēdniecības gausumu un neizlēmību gan. Kā jūs saprotaties ar viņu? Projekta būvuzraugs Hill International arī pozitīvi izteicies par būvniecības kvalitāti.

Birkerts, būdams profesionālis, Meistars, runā skaidri un saprotami. Domstarpību tiešām nekad nav bijis. Savstarpējā komunikācija ir profesionāla un cilvēciski patīkama, lietišķa. Strādājot ar tik nozīmīgu projektu, nevar pārmērīgi ļauties emocijām. Būvniecības uzdevumi nevar tikt risināti emocionāli, tas ir praktisks darbs.

Uzziņai. Gunārs Birkerts tika nominēts Amerikas Arhitektu institūta Zelta medaļai – 2013 un iekļuva šīs balvas kandidātu finālā. Tas ir augstākais profesionālais novērtējums arhitekta radošajam darbam, kuŗa būtiska loma ir arī mūsu *Gaismas pils* projektam. G. Birkerts: „Tas ir augsta līmeņa arhitektūras profesionāļu un akademiķu vē-

Māris Saukāns: “*Gaismas pils* ir līdz šim apjomīgākais un ambiciozākais nacionālais projekts, valsts pieredzē nav prasmes tādu pārvaldīt. Līdz ar to notiek arī visādas spekulācijas. Un tām jāstāv pāri, par galveno uzskatot profesionālo kritēriju. Projekta autors, pasaulslavenais arhitekts Gunārs Birkerts ir augstākās raudzes profesionālis, un uz viņu arī vajag paļauties. Profesionālais skatījums noteiks, tieši kādi materiāli būvniecībā tiks izmantoti.”

tējums un lēmums. Ir atzīts mans devums modernās arhitektūras progresā, un tas apliecina mana snieguma nozīmīgumu.”

Jūsu firma strādā jau 21. gadu. Ar kādiem projektiem īpaši lepojaties?

Šajos divdesmit gados ir īstenoti 210 objekti, no kuŗiem četrpadsmit – no UNESCO saraksta... Projekti bijuši lielāki un ne tik lieli, un visiem bija jāvēlta pietiekami daudz uzmanības. Pats pirmais mūsu darbs bija Brīvības pieminekļa atjaunošana. Celtnieks jau ne tikai reālizē izvirzītos mērķus, viņam jāraugās, lai darbs atbilstu laikmeta prasībām, sabiedrības prasībām un interesēm. Un, ja objekts ir ar lielu vēsturisko vērtību, vajadzīga jo lielāka rūpība un atbildība.

Vai piedalīties arī konkursos par iespēju celt, piemēram, modernās mākslas muzeju un koncertzāli Rīgā, ja tādi tiktu izsludināti?

Pavisam noteikti! Kuŗš sportists gan negrib nokļūt Olimpiskajās spēlēs? Būdama nacionāla būvkompanija, esam gatavi arvien jauniem profesionālajiem izaicinājumiem.

Zināms, ka sportam jūs dzīvē ir svarīga vieta – jūs spēlējat hokeju, braucāt Dakāras rallijā ar elektromobili, ko turklāt pats esat būvējis...

Uzziņai. 2011. gada 15. novembrī Rīgas Motormūzejā tika prezentēts pasaulē pirmais elektriskās piedziņas rallijreidu automobīlis OSC ar eO. Vairāk informācijas www.driveeo.com.

Rallijs jau nav tikai sports – tas

ir dzīvesveids, filozofija. Autosports galu galā ir arī tehnoloģiskā progresa virzītājs. Uzbūvējot elektromobili un veiksmīgi izbraucot Dakāras ralliju, pierādījām savu varēšanu arī inženierzinātnē un praksē – veiksmīgi vainagojās mūsu divu gadu radošais darbs. Līdz šim neviens Latvijā, ne arī pasaulē to nebija paveicis.

Brīselē redzēju ielu malās tādus stabiņus, kuŗos iemontēti elektromobiļu uzlādētāji. Vai tādus sagaidīsim arī Rīgā?

Mana pārlicība ir tāda, ka mēs par daudz izšķērdīgi tērējam energoresursus. Enerģētika, tas, cik saprātīgi ar to apejamies, taču nosaka ekonomikas līmeni un galu galā to, cik labklājīgi dzīvojam – uz planētas Zeme! Jo „energoneatkarīgāki” kļūsim, jo labāk dzīvosim. Ir jāsaprot, ka enerģētika ir miera, nevis kara nesēja.

Kāda ir jūsu pamatprofesija, jūsu „kultūralās aizraušanās”?

Mana pamatzglītība ir saistīta ar kokapstrādi. „Kultūralās aizraušanās”? „Mazā kavalerija” – organizācija, ko izveidojām

krīzes gados kopā ar jauniešiem, domubiedriem, vēloties sniegt savu ārtavu mūsu zināšanu un iespēju robežās, lai darītu labus darbus. Inspirācija nāca no Imanta Ziedoņa, un radās fonds *Viegli*. (Mūsu saruna notiek pāris dienu pēc tam, kad Ziedonis aizgāja mūžībā. - L. K.) Mūs vienoja doma, ka jāprot parādīt, cik Latvija ir skaista zeme. Ziedonis bija apveltīts ar spēju to pateikt tā, ka viņu sadzirdēja un saprata visas paaudzes. Un, ja viņš aicināja glābt kokus, nacionālas vērtības, arī latvisko pašapziņu un tikumu, uz to atsaucās. Fonds *Viegli* darbojas kopš 2010. gada, un pašreizējais, nesavtīgi cilvēki tajā darbojas plašā amplitūdā. Galvenais mērķis – atbalsēt un veicināt jaunradi Latvijā, pavisam konkrēts uzdevums – izveidot „Dzirnakmeņu” māju kompleksu Murjānos – Imanta Ziedoņa mūzeju. „Digitālais mūzejs” jau ir tapis: ir radīta mācību spēle „Epifaniju likloči” (to var atrast fonda *Viegli* mājaslapā www.fondsviegli.lv -L.K.), kuŗas gaitā dalībnieki var noklausīties Imanta Ziedoņa „Epifaniju” lasījumus.

Pa jūsu darba kabineta logu Ķīpsalā paveras skats uz *Gaismas pili*. Iedvesmojošs skats. Ko jums personiski nozīmē darbs ar šo projektu?

Skatoties uz šo celtni, domāju – tas ir kādu jaunu attiecību sākums. Man - latvietim.

Lai arī Jūs savu, dzimtas vai draugu vārdu iemūžinātu *Gaismas pili*, aicinām ziedot:

ar kredītkarti: www.gaisma.lv

nosūtot čeku: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai, Tērbatas iela 75, Rīga, LV1001, Latvija

Biedrības biroja: Tērbatas ielā 75, 4. stāvā, 404. kab.

bankā: Beneficiary: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība, Registration Nr.: 50008034971, Account Nr.: LV84HABA0551006763188, Beneficiary's bank: Swedbank, Address: Balasta dambis 1a, Riga, Latvia, SWIFT code: HABALV22, Korespondentbanka ASV DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, New York ABA/FW: 021001033

Kaspars Pūce
(7. turpinājums)

Pūcesbērna brīnumainie piedzīvojumi Padomijā

Tētis, gaidot savus mīļos, bija sagādājis šādas tādas mēbeles. Iepretim durvīm logs, gar abām sienām gultas. Labajā pusē plata gulta, tajā gulēs vecāki, kreisajā – mazāka gultiņa, domāta man. Ūr! Beidzot gulēšu pilnīgi atsevišķi pats savā gultā! Pie loga galds, virs gultām pie sienas plaukti grāmatām, aizdurvē pakaramie drēbēm. Ēka vēl nebija pilnīgi pabeigta, un visas telpas smaržoja pēc svaiga koka un žūstošas krāsas.

Tās dienas vakarā māja dūca no ciemiņu pārpilnības. Daudziem lēģera biedriem bija tāds pats statuss kā tētim, un tad nu visi sanāca uz ģimenes apvienošanās svinībām. Ja Amūrā atrados galvenokārt sievietes sabiedrībā, tad Vorkutā, pilnīgi otrādi, man apkārt bija tikai veči. Te guvu jaunus draugus – Jāni, Visvaldi, Pēteri, Alfrēdu, Augustu, Kārli un citus. Kaut gan tie visi bija pieaugušie, man ar viņiem „klapēja” tīri labi, jo Amūras pieredze sakarsmē ar lielajiem darīja savu. Žēl tikai, ka nebija neviena līdzaudža. Vajadzēja taču man saprast, ka nokļuvu pagaidām „zvērīnātū” vecpuišu kompānijā, pie krievu gūstā kritušajiem latviešu leģionāriem. Daži no vīriem „atceļoja” uz Vorkutu tikai tāpēc, ka ne tai vietā un ne tai laikā palaiduši muti, vai arī viņu mājas bibliotēkā atradušās ne tās grāmatas.

Visi ēda, dzēra, sarunājās. Viens no viņiem – Nikolajs – spēlēja akordeonu un ik pa laikam atskanēja kāda no tik daudzajām latviešu dziesmām. Likās, ka viesības nebeigsies nekad, jo visu laiku bija gaišs. Šai laikā nakti vai dienu iezīmēja tikai pulksteņrādītāji un saules ceļš pie debesīm. Pat vistas, kuņas, dzīvoja provizoriski izbūvētā kūtinā blakus ogļu šķūnītim, neorientējās laika ritumā, bet kašājās pa dubļaino pagalmu nepārtrauktas gaiļa dziesmas pavadībā.

Turpmākās dienas pagāja, iekārtojot istabiņu un apgūstot Vorkutas ģeografiju. Es, no mazotnes pieradis orientēties telpā, itin ātri apguvu šo ziemeļu pilsētu. Mūžīgā sasuluma dēļ tās ielas nebija asfaltētas. Tikai pilsētas centrā trotuārus veidoja dēļu klājums. Ielu braucamā daļa melnēja lielā melnumā, jo to izveidei izmantoja akmeņogļu izdedžus. Kā novēroju, tad visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzimuma, cauru gadu pamatpavi bija lieli kirzas zābakā. Visai drīz Vorkutu izstaigāju krustu šķērsu. Liela jau tā nebija, apmēram Valmieras lielumā, no šodienas mērogiem skatoties. To ievērojami lielāku padarīja daudzās šachtas apmēram 20 km rādiusā ap pilsētu. Katru šachtu iezīmēja „porodas” piramīda. „Poroda” – akmeņogļu ieguves blakus produkts, nevajadzīgie ieži, kuņas, atdalītus no vērtīgajām ogļēm, vagonetēs transportēja no zemes dzīlēm virspusē. Šīs vagonetes automatiskajā režīmā kursēja ar apbrīnojamu precizitāti. Ik pēc noteikta laika sprīža sāka griezties terikona virspusē esošie lieli riteņi, kas iekustināja trosu sistēmu, un pa nogāzē iebūvētām slīdēm kalna galu sasniedza piekrautā vagonete. Tur tā automatiski tika izgāzta un tikpat lēni

Tētim uz kakla, 1956. gads

un svinīgi atgriezās pazemē, lai pēc brīža, no jauna piekrauta, veiktu to pašu ceļu. Tundras līdzenumā ap Vorkutu bija apmēram 50 „piramīdu”, un pie katras šachtas atradās liels, ar dzeloņstieplēm iezogots laukums – lēģeris. Tajā bija barakas ieslodzītajiem, bet ap lēģeri – dzīvojamās ēkas virsniem ar ģimenēm, kuņas dzīvoja arī brīvie šachtu speciālisti – inženieri, mehāniķi, šoferi un citi. Atsevišķu ēku kompleksu veidoja konvoja kazarmas un saimniecības ēkas.

„Zekus” neviens neskaitīja, jo tie atradās PSRS Iekšlietu ministrijas uzskaitē. Oficiāli Vorkutas iedzīvotāji skaitījās tikai tie, kuri dzīvoja brīvajā daļā ārpus drātīm. Vienalga, sanāca tīri brangs cipars, apmēram 200 tūkstoši.

Tajā laikā pašā goda vietā, pilsētas centrālajā laukumā, majestātiski paceļoties virs divstāvu apbūves, stāvēja pieminēklis Staļinam. Bronzas tēls, apmēram sešus metrus augsts, tērpts garā generalissimusa šineli, pārlūkoja savus valdījumus. Turpat, tikai pāris kvartālu tālāk, atradās pieminēklis Leņinam. Tas ar kaut ko atgādināja tolaik Padomju Savienībā tik populāro skulptūru „Sieviete ar airi”. Betonā veidots, maziņš Iljičs, nokrāsots ar mūžam nolupušu alumīnija krāsu, žēlabaini skatījās uz apkārtējām ļodzīgajām dzīvojamām ēkām. Netālu no revolūcijas vadoņa veidola atradās garā vienstāvu būve rozā krāsā ar tievām kolonnām un torniņiem agrīnās gotikas stilā. Tas bija Vorkutas drāmatiskais teātris. Dažas ieliņas tālāk – tirgus. Tad vēl – divi kinoteātri, trīs lieli pārtikas veikali, divas vidusskolas, slimnīca, poliklinika

Vorkutas Leļļu teātris radās kā objektīva nepieciešamība. Pilsētā pēc 1955. gada 17. septembra PSRS Augstākās Padomes lēmuma „Par amnestiju” parādījās diezgan daudz „pusbrīvo” cilvēku. Viņi Vorkutā dzīvoja brīvi, taču atgriezies dzimtajās vietās vēl nedrīkstēja. Techniski izglītotie varēja darbu dabūt kaut vai tajās pašās šachtās un saņemt lielu algu, bet ko darīt „plānā galdiņā” urbējiem – aktieriem, mūzikantiem, gleznotājiem?

Tēvam un kādam aktierim no Maskavas – Aleksandram Serjoginam radās ģeniāla ideja. Šajā drūmajā pilsētā jārada bērnu paradīze – leļļu teātris. Lai arī nebija nekādas saprašanas, kas ir teātra lelle un kā ar to darboties, nolēma riskēt. Serjogins pierādīja pilsētas partijas komitejā, kultūras nodaļā un atbildīgajās iestādēs par šādas struktūrvienības – Vorkutas Leļļu teātra – nepieciešamību šajā bērniem pilnajā ogļraču pilsētā. Atļaujas tika dabūtas, un kultūras iestāde varēja sākt savu darbu. Jaundibinātā teātra direktors komplektēja trupu, bet Pūce savukārt uzņēmās tēlnieka, leļļu meistara un skatuves tehniķa pienākumus. Leļļu tērpu šūšanu uzticēja mammai. No visa augstāk minētā bija skaidrs, ka šie cilvēki ļoti riskēja. Ja nu viss aizies šķērsām, ko tad? Tēvs viņus mierināja, jo pats ne pirmo reizi uzsāka šādas trakas afēras. Teātra darbinieki pilnīgi nokomplektējās no bijušajiem politieslodzītajiem

Mēs trijātā Vorkutā

un veidoja īstenu internacionālu saimi šī jēdziena labākajā nozīmē. Direktors – krievs, dekorators un skatuves gleznotājs – latvietis, leļļu meistars un skulptors – latvietis, tērpu šuvēja un butafore – latviete, galvenā režisore – Ukrainas ebrējiete, aktiešu sastāvā krievi, baltkrievi, ukraiņi, pat viens gruzīns. Visi sapratās lieliski.

Es, kamēr ilga polārā diena, turpināju apgūt Vorkutu un tās apkārtni. Kā par brīnumu, 1956. gada vasara gadījās polārajiem apstākļiem neparasti silta un saulaina. Klīdu pa tundru, kamēr pilsēta pazuda aiz apvāršņa, taču neatceros nevienu gadījumu, ka būtu zaudējis virzienu un apmaldījies. Reizēm klejojumos līdz ņēmu krūzi un to pielasīju pilnu ar mellenēm vai zilenēm. Ogas polārajā dienā izauga lielas un garšīgas. Radās pat ideja lasīt tās lielākos daudzumos, lai pēc tam pārdotu tirgū. No lielajiem nekādu vērā ņemamu atbalstu nesāņēmu, un šī ideja tā arī izčakstēja. Kādā no saviem kārtējiem klejojumiem pa tundru dzīros zārkam, kuŗu mūžīgais sasulums vasaras siltumā bija izspiedis virspusē. Pavisam tuvu redzēju cilvēka skeletu, jo noslidējušais mūžamājas vāks atklāja tundras skopajā saulē balojošus kaulus, šur tur klātus ar pussatrunējušu drēbju paliekām. Dažreiz aizstāģāju līdz kādam šachtu ciematam, taču centos tam pārāk netuvoties, lai nedabūtu pa zobiem no vietējiem puisiļiem.

Pēc kādas nedēļas manai vaļošanai tika pielikts punkts. Vajadzēja ņemt dalību kopējā dzīves līmeņa uzturēšanā. Man, kā jau vīriešu cilvēkam, uzdeva apgādāt ģimeni ar dzeļamo ūdeni. Māju finansiālu apsvērumu dēļ uzbūvēja bez ūdensvada un kanalizācijas. Dzeļamā ūdens stāvavads atradās kvartālu tālāk. Mans pienākums – katru rītu vajadzēja atnest vismaz pāris spaiņus ūdens, ko es apzinīgi un ar prieku darīju. Dažreiz biju pat tik „lēcīgs”, ka stiepu pa divi spaiņi uzreiz. Smagi jau bija, taču ietaupījās laiks. Iemācījos arī iepirkties. Vorkutas pārtikas veikalos iedraudzējās ar pārdevējam un ieguvu nedalītu viņu cieņu. Tik mazs un jau tik patstāvīgs! Mamma man uzticējās un visai drīz tiku pie titula – „sagādes priekšnieks”, par ko ļoti lepojos.

Tajos gados Vorkutā dzīvoja diezgan daudz latviešu. Galvenokārt brīvvalstie zeki, kuŗi centās nopelnīt „gaŗo rubli”, jo ziemeļu piemaksai – 1:4 bija liela nozīme vēlākajos pensijas aprēķinos un jaunas dzīves uzsākšanā Latvijā. Tirgū skābos kāpostus pārdeva kāds vīrs, komandēts no Latvijas, no Mārupes. Domājams, ka viņš tur Mārupes kolhozam ietirgoja ne vienu vien tūkstoti, jo andele gāja no rokas. Arī es biju viņa pastāvīgais kunds. Vienmēr, pie viņa iepērkoties, kādu laiciņu pavadīju prātīgās sarunās.

Pienāca 2. augusts, un es kļuvu veselus astoņus gadus vecs. Tajā rītā tētis neļāva man gulēt, lika kopā ar viņu paēst brokastis, saģērbties un iet līdz. Pēc kādas pusstundas raitas soļošanas nokļuvu toreizējā tēva pamatdarba vietā – zonā aiz drātīm. Cauri caurlaidēs telpām iegājām teritorijā un tuvojamies palielai barakai. Vīrs durvīm uz sarkana fona zelta burtiem uzraksts – „Techniskais kabinets”. Ko tētis tur darīja, nezināju, bet zināju, ka viņš to vadīja.

(Turpinājums sekos)

Jau???

Kārlis Streips

Vai zināt, dārgie *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāji, ko mēs Latvijā nosvinējam pagājušajā ceturtdienā, tātad – 21.

martā? Ja arī jūs, tāpat kā es, reizēm ganāties pa tīmekļa sociālajiem portāliem, tad, tāpat kā es, droši vien būsit pamanījuši diskusiju par to, un diskusija ir bijusi ar tādu „vau!” (jau!) intonāciju. Proti, **2013. gada 21. martā Latvijas Republikas atjaunotās neatkarības periods kļuva par vienu dienu garāks, nekā bija neatkarības periods pēc 1918. gada 18. novembra.** Toreiz 7883, šogad 21. martā – 7884 dienas.

Šis fakts nūdien man lika uz mirkli apstāties, jo tā nu ir sanācis, ka es Latvijā esmu dzīvojis gandrīz visu šīs atjaunotās neatkarības laiku. „Gandrīz” tāpēc, ka nokavēju pirmo nedēļu pēc drāmatiskskajiem notikumiem Maskavā, pēc kuņiem 1991. gadā sabruka viena no tobrīd spēcīgākajām varām pasaulē un Latvija tiešā nozīmē dažu dienu laikā no PSRS republikas, lai arī tādas, kas jau vairāk nekā gadu iepriekš – 1990. gada 4. maijā bija pateikusi: tāda tā vairs nevēlas būt – pārtapa par starptautiski atzītu Eiropas valsti. Varam ar pateicību pieminēt islandiešus, kuņi pirmie pilnīgi atzina mūsu neatkarību. Nedēļu pēc tam es biju Latvijā ar domu te pavadīt sešas nedēļas un atvērt biroju Pasaules brīvo latviešu apvienībai, bet notika kaut kas svarīgs, pēc tam vēl kas un vēl, un tā nu ir sanācis, ka kopš 1991. gada 1. septembra esmu pastāvīgs Latvijas Republikas iedzīvotājs un (mazliet vēlāk) arī tās pavalstnieks.

Un jāteic, – nūdien, nūdien nemaz tik garš šis laiks kopš tā brīža nešķiet bijis! Varbūt tas ir cilvēkam raksturīgi, ka bērnībā liekas – laika ir tik bezgalīgi daudz, ka gluži vai jānobeidzas aiz garlaicības, jo matemātikas stundā skolā turpinās vismaz

divu dienu garumā, laiks līdz vasaras brīvdienām velkas veselu mūžību u.tml. Tikai pieaugot cilvēkam nākas konstatēt, ka laiks virzās uz priekšu daudz ātrāk, vismaz man reizēm gadās pārsteigumā konstatēt, ka, piemēram, tūdaļ būs Lieldienas, lai gan šķiet, ka Ziemsvētki nosvinēti gandrīz vai aizpagājušā nedēļā. Un tam līdzīgi.

Ja saskaitu kopā visu, kas ar mani un ap mani noticis šajā divdesmit vienā gadā un gandrīz septiņos mēnešos, tad darītā un piedzīvotā saraksts iznāk visnotaļ garš. Šajos gados Rīgā esmu mitinājies trijos mājokļos, vispirms augstceltnē valsts „koplīnēs”, kad biju Latvijas ārlietu ministra biroja vadītājs (tas bija necils vienistabas dzīvoklis, bet dzīvot tajā varēja). Pēc tam ieguvu divstābu dzīvokli tā dēvētajā Maskavas forštatē, jo, būdams „ārzemnieks”, dzīvokli nedrīkstēju pirkt. Tā nu mēs apmainījāmies dāvanām – es kundzei „uzdāvināju”, ja atmiņa neviļ, sešus tūkstošus ASV dolaru, un kundze man „uzdāvināja” dzīvokli. Toreiz varēja arī tā. Trīs gadus pēc tam notika vēl viens nekustamā īpašuma darījums, ko Rietumos dzīvojošie tautieši varētu nesaprast, – es iemainījos tajā dzīvoklī, kuņā mītu joprojām, tātad – cilvēki, kas te bija dzīvojuši, aizgāja uz manu Maskavas ielas dzīvokli, un es atnācu uz šo dzīvokli. Tagad tas pieder man, jau pirms pāris gadiem kļuvis par to dzīvesvietu, kuņā esmu dzīvojis visilgāk, pārspējot arī dzīvošanu mājā Cīkāgas priekšpilsētā, kuņā uzaugu. Visā šajā laikā esmu mācījis žurnālistiku Latvijas Universitātē, esmu vadījis daudzus dažādus radio un televīzijas raidījumus, esmu piedalījies divās teātra izrādēs un daudzos improvizētos komēdijas sarīkojumos, esmu rakstījis komentārus visādām instancēm, tostarp, protams, šajās lappusēs, un esmu pārtulkojis nezin cik miljonus un simtus miljonu vārdu, jo tulkošana man vienmēr ir bijis galvenais ienākumu avots.

Tomēr tik un tā šķiet, ka viss

šis laiks ir pagājis ... nu, nezinu, bet kā tas var būt, ka runa ir jau vairāk nekā par 21 gadu?! Taču pavisam neiespējami šķiet, ka pirmais Latvijas Republikas brīvvalsts periods bijis tik īss, acimredzot tik ļoti īss! Neaizmirsīsim, ka 1918. gada 19. novembrī Latvijas iedzīvotāji pamodās nevis, tā teikt, pie sasistas siles, bet gan pie siles, ap kuņu joprojām notika liela rosišanās – proti, kaņadarbība, kas turpinājās vēl vairāku gadu garumā. 1991. gada 22. augustā Latvijas iedzīvotāji pamodās *līdz kliņķim* nolaistā, taču nepārprotami neatkarīgā, starptautiski atzītā Eiropas republikā (nenovērtēsim pārāk zemu to, ka pēc 1918. gada nācās vēl ilgi un dikti pūlēties, lai panāktu no Rietumu valstīm mūsu valsts neatkarības atzīšanu. 1991. gadā viss bija citādi – Lielbritānijas vēstniecība veselu gadu mitinājās vienā viesnīcas istabā, kamēr vēstniecības pašas ēka vēl nebija izremontēta līdz nepieciešamai pakāpei).

Acis duņas starp abiem neatkarības posmiem velkamās visai konkrētās paralēles. Arī toreiz Latvijas Republikas Saeima bija visnotaļ kildīga iestāde, arī toreiz aktuāls bija teiciens „kur trīs latvieši, tur septiņpadsmit latviešu politisko partiju”. Toreiz nevienam pat prātā neienāca doma, ka ir kaut kas tāds kā korupcija, bet, kā bija toreiz, tā joprojām mūsu valstī ir korupcija. Abos gadījumos pirmie gadi pēc neatkarības iegūšanas/atjaunošanas bija grūti, pirmajā gadījumā arī pēc tam, kad kaņš patiešām bija beidzies un Krievija uz „mūžīgiem laikiem” bija atteikusies no tikoņumiem mūsu virzienā. Abos gadījumos būtībā valsts bija jāuzceļ no jauna, un abos gadījumos to būtībā veica cilvēki, kuņi mūsdienu leksikā „nāca no nevalsts sektora”. Kādai vajadzēja būt drosmei (vai arī, runāsim atklāti, godkārei un pašpārliecinātībai), lai 1918. gadā ministru prezidenta pienākumus uzņemtus Kārlis Ulmanis, bet vēl pēc 70 gadiem – Ivars Godmanis?

Abos gadījumos teju vai visas valsts instances bija jāizveido no jauna. Bija jānosaka un

jānostiprina valsts robežas. Bija jāizdomā pašiem sava nauda un naudas sistēma. Abos gadījumos notika liela sabiedrības pārkārtošanās, piemēram, pirmajā brīvvalsts periodā notikusī agrārā reforma apņoma un ietekmes ziņā ir salīdzināma ar privatizācijas procesu otrā brīvvalsts periodā.

Taču ir arī viena liela, turklāt izšķirīga atšķirība. Būtu interesanti uzzināt, kuņā brīdī Ulmanim un viņa līdzgaitniekiem varas gaitēnos pirmo reizi prātā ienāca doma, ka jēdziens „uz mūžīgiem laikiem” Staļina izpratnē var būt stipri staipāms. Pēc toreizējo notikumu aculiecinieku stāstījuma mēs noprotam, ka it īpaši pēc 1934. gada apvērsuma Ulmanis ir zinājis ļoti daudz, – vismaz brīdī, kad nāca klajā ar savu bēdīgi slaveņo uzrunu par „palikšanu savā vietā”, nekādu illūziju viņam vairs nebija. Atlika vienīgi jāatājums, vai pašam mukt prom. Un to, protams, viņš nevarēja izdarīt.

Toreiz vienīgā starptautiskā organizācija, kuņā Latvija varēja iestāties, bija Tautu Savienība (TS) Ženēvā, kas pirms Otrā pasaules kaņā sevi pilnīgi diskreditēja, jo nekādu „savienību” tajā pārstāvētās lielvalstis, protams, negribēja. Jā, TS cēli solīja „kollektīvu aizsardzību” un visu ar to saistīto, bet sava kaņaspēka tai nebija, un nekādu aizsardzību tā arī nespēja piedāvāt.

Tagad viss ir citādi. Kamēr Latvija nīka Padomju Savienības ķetnās, rietumnieki aktīvi veidoja visvisādas organizācijas, kuņu mērķis bija patiešām nodrošināt, lai pēc diviem bezgala postīgiem kaņiem nepilna ceturtdalgadsimta laikā varētu garantēt, ka nekas tamlīdzīgs vairs nenotiks nekad, vismaz tajās pasaules ārēs, ko tradicionāli pieņemts uzskatīt par „Rietumiem”. Latvijas brīvvalstij tās pirmajā posmā bija Tautu Savienība. Otrā posmā Latvijas brīvvalstij ir NATO. Un tā, lūk, ir visa šā jautājuma sāls. NATO. Tas īpaši nozīmīgi ir laikā, kad arī mūsu kaimiņvalstī arvien skaidrāk iezīmējas paralēles notikumos starp 1918. un 1940.

gadu, kā arī starp 1991. gadu un mūsdienām. Putins nav gluži Staļins, viņa metodes, izrēķinoties ar pretiniekiem, ir mazāk barbariskas un ne tik visaptverīgas, bet mazāk bīstamas tās nūdien nav. Taču no cilvēka, kas publiski atzinis, ka PSRS sabrukums ir lielākā ģeopolitiskā katastrofa visas cilvēces vēsturē, Latviju pasargā NATO vai, konkrēti, Vašingtonas līguma 5. pants. Un tas arī viss.

Latvijas Republika sava pirmā posma 7883. neatkarības dienā sabruka, bet atjaunotās Latvijas Republikas 7884. neatkarības dienu varējām pavadīt mierīgi, jo mums šodien nekās nedraud. Ja nu vienīgi mūsu pašu izdarības. Joprojām mums ir „trīs latvieši, septiņpadsmit politiskās partijas” sindroms, pēc pāris mēnešiem tāpēc gandrīz noteikti vēl četrus gadus Rīgu pārvaldīt uzņemsies krievu valodas lielais atbalstītājs un Latvijas galvaspilsētas finanču „saimnieks” Ušakovs. Joprojām mums Rīgas domē un arī Saeimā ir krietni daudz ļaužu, kuņiem par tādiem jēdzieniem kā godīgums un tiesiskums ir visnotaļ migļains priekšstats, un tas attiecas arī uz partijām, kuņas sevi prezentē par godīguma etalonu, taču tikai tajos gadījumos, kad negodīgums attiecināms uz citu partiju, nevis savējās pārstāvjiem. Joprojām politikā ar nomācošu rēgulāritāti notiek „brīnumi”, par ko atliek vienīgi šūpot galvu un nodomāt: „Nu, kā tā var?” Tomēr ir vēl kas sakāms. Pirmkārt, 1940. gada 16. jūnijā man nebūtu bijis iespējams rakstīt publisku komentāru par to, ka politikā daudz kas nav labi. Un, otrkārt, 2013. gada martā es par to varu rakstīt, svēti zinot, ka Latvijas Republika pastāvēs ilgāk nekā pirmajā neatkarības posmā.

Parasti mēs savai valstij vēlam saules mūžu. Es gribētu drusciņ citādi – saprotot, cik tomēr ļoti liela laime ir tā, ka latviešu tautai ir sava valsts un sava valoda, un sava dziesma, un sava kultūra, un sava folklorā savā zemē... – lai nu tas būtu gudrs un vieds mūžs mūsu valstij un tiem, kas te ir pie teikšanas. Gudrs un vieds.

HULIGANISMS

Ojārs Cella

16. marta skaļo protesta lembastu pie Brīvības pieminekļa vispareizāk būtu saukt par bezkautnīgu huliganismu. Tā saucamie „antifašisti” šoreiz ļoti pārcentās. Viņu izdarības tomēr nav skaidri sapratis iekšlietu ministrs. Varbūt viņam tiešām vajadzētu noiet malā. Jau daudzus gadus leģionāru piemiņas dienas sarīkojumu

laikā notiekošās protesta izdarības nav Latvijas pašas „antifašistu” izdomājums. Īstie strātēgi un rīkotāji, kā jau mēs zinām, atrodas tālāk uz austrumiem.

Cilvēku prātos mazliet ir sajukusi pati 16. marta izcelsme un jēga. Mūsu leģionam tā izcelsmes un ciņu laikā bija viens vienīgs uzdevums – ciņa pret boļševismu, palīdzība notūrēt fronti un nelaist Staļina ordām atgriezties mūsu zemē. Leģions cīnijās nepareizās uniformās, bet pareizā nolūkā – neļaut atkārtoties baigajam gadam.

Toreiz nevarēja tieši pieminēt cīnišanos par brīvu Latviju. Par atkal brīvu valsti varēja tikai cerēt kā par gala iznākumu notiekošajam. Taču Latvijā bija doma, ka Rietumu sabiedrotie kaņā beigās Baltijas valstis neaizmirsīs un Latvijas rīcībā būs no leģiona izveidots nacionāls latviešu kaņaspēks. Cerības uz Rietumu palīdzību, izrādās, bija bez pamata, taču Rietumi latviešu un igauņu leģionārus par nacistiem pamatoti neuzskatīja. Ironiskā kārtā no viņiem pat izvēlējās uzticamus sargus Nirnbergas kaņā noziedznieku

prāvā, kur tos gan tiesas zālē vēlāk neielaida, jo pret to histēriski protestēja PSRS prokurors.

Šogad 16. martā Rīgā sirmie leģiona veterāni un viņu atbalstītāji atkal apliecināja cieņu saviem aizgājušajiem kaņābiedriem. Par „antifašistisko” huliganismu pārsteigti laikam bija visi, bet atbildīga pirmām kārtām ir Ušakova Rīgas dome ar tās attiecīgajos amatos ieceltajiem funkcionāriem. Cerēsim, ka vēlētāji šīsvasaras domes vēlēšanās to vēl atcerēsies un par huliganisma atbalsti-

tājiem nebalsos.

Nav tālu 9. maijs ar savu *lustēšanu* pie bēdīgi slavenā pieminekļa Pārdaugavā. Būtu tikai taisnīgi, ja kāda īsto „fašistu” kompanija tur uzstātos un svinības traucētu ar dārdošu Horsta Vesela maršu un citām līdzīgām dziesmām, noslāpējot svinētāju iecerēto programmu. Tā kā fašisms Latvijā nekad nav bijis populārs, jāsaubās, ka šāds „atmaksas” solis varētu notikt. Šķiet, huliganisms ir populārs protesta veids vienīgi „antifašistu” sabiedrībā.

Laiku un vietu mijās

Ar ko beidzās “demokratijas ieviešanas” desmitgade Irakā

VĒRIJUMI UN PĀRDOMAS

Franks Gordons

Desmit gadi apriņķi, kopš ASV 2003. gada 20. martā sāka kara gājienu ar pragmatisko nolūku gāzt tirannisko

Sadama Huseina režīmu Irakā un ar cildeno mērķi – ieviest šajā Divupju zemē demokrātiju, t.i., iekārtu, kuŗā izpildvara pakļauta likumdevējiem, ko ievēlē suverēnā tauta.

Ši mērķa sasniegšanas labad ASV samaksāja ar 4422 savu karavīru dzīvībām, un 30 tūkstoši tika ievainoti. Pēc nepilniem deviņiem gadiem, 2011. gada 18. decembrī, pēdējās amerikāņu karaspēka vienības atstāja Iraku. Palika tikai instruktori vietējo drošības spēku apmācībai un ASV vēstniecības compound apsardze.

Kopumā, regulāri mainoties kontingentam, šai kara piedalījās pusotra miljona amerikāņu ka-

ravīru, un te jāņem vērā, ka Irakā atšķirībā no Vjetnamas un Korejas kara “brīvā līguma” zaldāti, nevis obligātai karāklaušībai pakļauti iesaucamie.

Diemžēl jāatzīst, ka iegants šim karā bija – izvēlēsimies – mulsi maldi vai tiši meli: 2002. gada janvārī prezidents Džordžs V. Bušs paziņoja, ka Ameriku apdraud masu iznīcināšanas ieroci (*weapons of mass destruction, WMD*), kas atrodas Sadama Huseina režīma rīcībā, un ASV valsts sekretārs Kolins Paulels precizēja – tie ir bioloģiskie ieroci. **Kuŗus tā arī neatrada!**

Ciniķi teiks, ka ASV tikai gribēja iegūt kontroli pār Irakas naftas atradnēm. Taču, lai kādi bija ieganti, Savienoto Valstu vadība patiešām loloja illūziju, ka pietiek novākt schizofrenisko despotu Sadamu Huseinu, kas apzināti atdarināja Staļinu līdz pat ūsām un frizūrai, – lai Irakas tautā mostos vēlme, baudot vārda un pulcēšanās brīvību, likt pamatus sakārtotai valstij, kuŗā brīvas

diskusijas gaitā būtu pārvaramas jebkuŗas pretrīkības.

Bet kāda nu ir šis desmitgades bilance? Bojā gājušo Irakas iedzīvotāju kopskaits pārsniedz 100 tūkstošus, turklāt ne tik daudz ASV karaspēka operāciju rezultātā, cik no asiņainā terrora, ko izvērsa pašmāju kaujinieki – šiiti, sunnīti, kurdi.

Un te nu nākas skumīgi atkārtot Redjarda Kiplinga atzinumu: *Oh, East is East and West is West, and never the twain shall meet*. Labs ir, var teikt – *never say never*, taču šī Irakas desmitgade, tāpat kā asiņainais t.s. arābu pavasaris, kas ilgst nu jau divus gadus un Sīrijā pārvēršas par elli, rietumu cilvēkam liek rezignēti, piedodiet senatnīgo vārdu, *izsamist*.

Tāpat kā nav tādas Sīrijas, Lībijas, Jordānijas nācijas, nav taču arī Irakas nācijas, nav tadas tautas – irakieši. Ir dažādi islama strāvājumi, ir ciltis, ir klani, ir dzimtas, kas plosās savā starpā, atzīstot spēku un tikai spēku – un atriebi piedevām.

Mezopotamija jeb Divupju zeme ir ģeogrāfisks jēdziens. Pēc Bībeles katrs zina, ka senlaikos te bijušas varenas imperijas – Asīrija, tad Babilona. 16. gadsimtā Divupju zeme tika iekļauta Osmanu imperijā, un Pirmā pasaules kara priekšvakarā te bija trīs provinces jeb vilajeti: ziemeļos Mosulas vilajets, vidienē Bagdades vilajets, dienvidos Basras vilajets. Šis administratīvais iedalījums bija gana loģisks: ziemeļos mita kurdi, vidienē sunnīti, dienvidos šiiti.

1919. gadā, pēc tam kad Osmani Turcija kara zaudēja, Lielbritānijai vajadzēja kaut kādā veidā pateikties arābiem par palīdzību kara pret Turciju. Hašimītu dzimta skaitījās pravieša Muhameda pēcteči, un briti izveidoja divas mākslīgas valstis – Transjordāniju un Iraku. Pirmajā par emīru kļuva Abdalla, bet otrā par karali kļuva viņa brālis Feisals.

Tā dzimta diezgan abstraktā, būtībā pret dabiskā Irakas nācija, kuŗai galu galā par kungu un saim-

nieku uzmetās Sadams Huseins.

Ja prezidents Bušs juniors un viņa padomnieki – t. s. “neocons” – būtu gudrāki, viņiem būtu vajadzējis sekmēt triju atsevišķu valstisku vienību izveidošanu – vienu kurdiem, otru sunnītiem, trešo šiitiem, apmēram atbilstīgi iepriekš minētajiem vilajetiem. Taču nē, ASV gribēja par katru cenu saglabāt Irakas veselumu, un kas tad sanāca? Ir Irakā konstitūcija, ir parlaments, iznāk dažādas avīzes, valda brīvais tirgus. Un vienlaikus gandrīz ik pārnedēļas sprāgst bumbas, iet bojā mierīgie iedzīvotāji, jo šiiti nevēlas piekāpties sunnītiem, kuŗus savukārt biedē šiitu ciešās saites ar Irānas ajatollu režīmu, un tikai ziemeļos izveidojusies Kurdistānas “pusvalsts”, kur valda relatīvs miers (pēc tam kad neizšķirti beidzās ass konflikts starp diviem kurdu klaniem jeb dzimtām).

Redjards Kiplings gan bija britu koloniālisma apoloģēts, bet viņa klasiskajam teicienam, šķiet, jāpiekrīt – ar dziļu nopūtu.

Sallija Benfelde

Marta sākumā Satversmes aizsardzības birojs (SAB) iepazīstināja valdību ar ziņojumu par biroja darbību 2012. gadā.

SAB mājaslapā ir ievietota arī publiskā SAB 2012. gada darbības pārskata daļa. Protams, SAB nav tā institūcija, kas darbojas kā uz delnas un visiem stāsta visu, ko dara un ko zina. Tomēr arī publiski pieejamā pārskata daļa liecina, ka nekas šajā pasaulē nav būtiski mainījies, – izlūkdienesti cītīgi strādā, un, kā apgalvo SAB, Latvijā ārvalstu izlūkdienestu darbinieku skaits vēstniecībās var būt pat 15 – 45 procenti no kopējā diplomātu skaita. Visi aktīvi izlūkošanas informācija tikusi vākta par dažiem ekonomikas jautājumiem: par Latvijas pievienošanās eirozonai, krīzes pārvarēšanu, par Latvijai piešķirto Eiropas fondu līdzekļiem un to izmantošanu un par konkrētiem projektiem, kas saistīti ar enerģētiku.

Protams, arī Latvijas dalība NATO un citās starptautiskās organizācijās, tāpat kā mūsu valsts drošības politika pagājušajā gadā, ir bijusi to jautājumu sarakstā, kuŗi interesē arī Eiropas Savienības (ES) un NATO dalībvalstis. Lai iegūtu vajadzīgo informāciju, izlūkdienesti izmanto publiski pieejamus avotus, oficiālus pasākumus un, protams, kontaktpersonas un vēl dažādus citus savus informācijas avotus. Ipaša vieta jautājumā par ārvalstu izlūkdienestu darbību Latvijā ir Krievijai – ne tikai tāpēc, ka Krievija mums nav tik draudzīgi (vai neitrāli) noskaņota kā mūsu partneri NATO vai ES. Krievija iegulda savus resursus, ne tikai lai uzzinātu Latvijas plānus minētajos

jautājumos, bet ar visiem pieejamiem līdzekļiem cenšas ietekmēt sabiedrisko domu, meklē sadarbības partnerus starp plašsaziņas līdzekļiem. Paralleli notiek arī centieni radīt negatīvu Latvijas tēlu Baltijā, Eiropā un pasaulē. SAB publicētā informācija liecina, ka Krievija ir sniegusi palīdzīgu roku tiem, kas vērsās pret Latvijas iesaistīšanos Visaginas atomelektrostācijas projektā, atbalstījusi tos, kas sāka diskusijas par Latgales autonomiju, un, protams, nepārtraukti ir ticis cilāts jautājums, ka Latvijā atdzimst nacisms un ka cilvēktiesības pie mums netiek ievērotas. Publiskajā telpā savus viedokļus šajos jautājumos izsaka dažādi eksperti vai arī cilvēki, kuŗi par tādiem tiek nosaukti, kaut zināšanu un pieredzes šajos jautājumos viņiem nav. Nauda atbalstam šo mērķu sasniegšanai tiek ieskaitīta dažādās sabiedriskās organizācijās, kas atšķirībā no partijām drīkst pieņemt naudu no ārzemju fondiem un organizācijām.

Pagājušajā gadā Krievijā darbu sākuši divi jauni fondi, ar kuŗu starpniecību Krievija pavisam oficiāli var atbalstīt savas intereses strādājošus aktīvistus un nevalsts organizācijas, pamatā izmantojot sava budžeta līdzekļus. Fondi sniedz informatīvo, organizatorisko, finansiālo un arī juridisko atbalstu ārpus Krievijas dzīvojošiem tautiešiem. Organizēto propagandas kampaņas, plašsaziņas līdzekļi, eksperti un amatpersonas savus apgalvojumus pamato ar dažādu Latvijas nevalsts organizāciju sakopotiem faktiem un datiem, kuŗus, protams, neviens pat nemēģina pārbaudīt. Dažos gadījumos Krievijas izlūkdienesta darbība pat netiek pārāk slēpta: piemēram, Latvijā dzīvo aktīvs krievvalodīgo iedzīvotāju cilvēktiesību pārstāvis Sergejs Gaponenko, kas bija viens no tiem,

Nakts raganas

kuŗi Latvijā ierosināja un organizēja referendumu par krievu valodu kā otru valsts valodu, aicinot krievvalodīgos pilsoņus parakstīt referendumu iniciatīvu. Gaponenko ir uzrakstījis grāmatu „Latgale: citas esības meklējumos”, kuŗā par latgaļiem runā kā par patstāvīgu tautu, kuŗai Latvijā būtu vajadzīga autonomija. Grāmata tika populārizēta un prezentēta Maskavā, un šis darbības organizēja un vadīja Krievijas Ārējās izlūkošanas dienesta virsnieks Dmitrijs Jermolajevs.

Krievija tāpat ne tikai izlūko, bet arī veido sabiedrisko domu un ietekmē to sev vajadzīgā virzienā. Latvijā bieži valdošais pesimisms, krīzes radītais cilvēku nogurums un, protams, arī aizvainojums un dusmas uz varu, ir laba augsne dažādādam spekulācijām un baumām. Savukārt politiskās partijas dažādas spekulācijas mēdz atbalstīt, jo tas ir partiju „īpašnieku” interesēs vai arī tā ir iespēja paaugstināt savu *reitingu* uz cilvēku emociju rēķina. Spilgts piemērs ir skaļā un histeriskā jezga, ko ap eiro ieviešanu sacēla *Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS)* un Nacionālā apvienība (NA). Runa jau nav par to, ka eiro ir brīnumnūjiņa, kas atrisinās visas problēmas, tāpat arī ir saprotamas cilvēku jūtas, kad tie negrib atteikties no lata, jo to cieši saista ar savu un valsts identitāti. Šo partiju politiski iztēloja eiro par Eiropas plānu iznīcināt Latviju, un vienu brīdi publiskajā telpā virmoja nostāja, ka viss, kas Latvijā ir slikts, nāk no Eiropas, ka tā ir izvīrtusi, ļauna, negodīga un gandrīz vai noziedzīga. Krievija varēja tikai priecāties par tādiem naida izvirdumiem pret Eiropu un visu eirovisko un klusīnām, ar savējo starpniecību sāka atgādināt, ka blakus taču ir tik miļa un laba Krievija, kas par to vien sapņo kā Latvijai izdarīt kaut ko labu...

Reizēm politiķu rīcība patiesi pārsteidz ar savu tuvredzību. Saime Zinātnes, kultūras un izglītības komisija no sirds cīnās pret **iespēju Latvijas augstskolās studijām plašāk izmantot Eiropas valodas**. Protams, konkurence pašmāju augstskolu mācībspēkiem palielinātos, ja Latvijas augstskolās ārzemju docētāji varētu lasīt vairāk lekciju, un tas acimredzot izraisītu lielā satraukumu. Par to, ka ieguvēji būtu studenti, nezin kāpēc tiek aizmirsti. Publiski tika sarīkots pamatīgs tracijs, runāja par latviešu valodas un zinātnes iznīcināšanu, emocijas bangoja kā jūra vētrā. Un tad notika „nejaušība” (par kuŗu Izglītības un zinātnes ministrija ir ierosinājusi dienesta izmeklēšanu) – valdībai iesniegtajos ministrijas dokumentos par šo jautājumu pēkšņi bija „ierakstījusies” arī krievu valoda. Ministrija, jācer, noskaidros, kuŗš ierēdnis tik ļoti ir kļūdījies, taču patiesībā vairs nav svarīgi, vai ierēdnis tiešām kļūdījies vai arī „labi draugi” viņu palūguši kļūdoties un kuŗi ir šie „draugi” – savu krēslu pašmāju sargātāji, kādi paziņas ar biežāku naudas maku vai kāds no Austrumu kaimiņzemes. Svarīgs ir rezultāts: cilvēki ir satracināti, uzticība varai atkal sarukusi, un jautājums par to, vai studentiem būs iespēja vairāk iesaistīties Eiropas zināšanu aprītē, var palikt tikai teorētisks.

Tiek meklēti ļaunie ienaidnieki, ja ir runa par **gāzes un elektrības tirgus liberalizāciju jeb atvēršanu**. Latviešiem ir teiciens, ka nevajag likt visas olas vienā groziņā, bet enerģētikas jautājumos gan nezin kāpēc mums viss jāliek tikai vienā – Krievijas groziņā. Katrs, kuŗš teic, ka tas nav un nebūs prāta darbs, publiski tiek pasludināts par Latvijas nodevēju, jo tikai Krievija patiesi rūpēšoties par mūsu labklājību un

nemūžam nepaaugstināšot cenas, bet Eiropa par to vien sapņo, kā mums izdarīt ko sliktu. Ekonomikas ministrs, kas vēlas pazemināt „zaļās enerģijas” iepirkuma cenas, ir kļuvis par „slikto” cilvēku, jo ar zaļo enerģiju Latvijā pelna daži visi ietekmīgi cilvēki. Tiesa gan, nav manīts, ka ministrs būtu nostājies pret gāzes un elektrības tirgus atvēršanu. Nupat partijas *Vienotība* pārstāvji ir publiski izteikušies, ka ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts ir saistīts ar Krievijas kompaniju *Gazprom*. To, ka ierastās korporatīvās un koruptīvās politikas īstenotājiem Latvijā Pavļuts ļoti nepatīk un šķiet traucējošs, ar neapbruņotu aci var redzēt jau labu laiku. Kā visvieglāk politiķi diskreditēt lielākās daļas Latvijas vēlētajū acīs? Paziņot, ka viņš ir slepus saistīts ar Krieviju un strādā tās labā. Pat ja cilvēkiem no *Vienotības* patiesi būtu tādas aizdomas, vispirms taču tas būtu jānoskaidro, pirms nāk klajā ar tādiem minējumiem. Taču savu „rēķinu” kārtošana ir pirmajā vietā, un ir pilnīgi vienāla, kā tas ietekmēs Ekonomikas ministrijas darbu, Latvijas tautsaimniecību un Latvijas godu.

Latvijas teikās un ticējumos ir stāsti par mirušo gariem – nakts raganām, kas cilvēkiem pēkšņi parādās un tikpat pēkšņi pazūd. Nakts raganas dzied, dejo un velē. Kādā teikā minēts, ka raganas ir ļauni gari, kas velē cilvēku dvēseles. Cilvēki, kas pārsteidz raganas velējoties, tiek apmaldināti.

Raugoties, kā aizvien vairāk tiekam kūdīti, ērcināti un noskaņoti pret visu un visiem un ar kādu prieku iesaistāmies šajā „dvēseļu velēšanā”, māc bažas, ka nakts raganas ir ne tikai mūsu nelabvēļi un ienaidnieki, – mēs paši pamazām mēģinām kļūt par tādām raganām. Jo tas, kas notiek, ir ista dvēseļu velēšana, cilvēku apmaldināšana.

Izdota grāmata par 3x3 kustību ārpus Latvijas Grāmatā sakopota saieta pieredze trīsdesmit gadu garumā

Iznākusi grāmata „3x3 ārpus Latvijas 1981-2011. Pasaules mēroga kustība visu paaudžu latviešiem”. Tā ir liecība par vienu no spēcīgākajiem fainomeniem latviešu trimdā - 3x3 kustību, kas no pirmās nometnes 1981. gadā ASV Gaņzerā sakopojusi visā pasaulē, kur mīt latvieši, un dziļas saknes kopš 1990. gada dzinusi arī Latvijā, stāsta Rasma Zvejniece, grāmatas redaktore.

„Man elpa aizraujas no pateicības un mīlestības, domājot par tiem simtiem, ja ne tūkstošiem, kas, algu negaidīdami, ar prieku un lielu atdevi ir strādājuši dienām un naktīm, lai mums būtu šis unikālais fainomens - 3x3. Grūti ticēt, kā tas viss iesākās, ka šī ideja spēja cilvēkus pārliecināt - būs labi, jādara, turklāt jādara nevis šā tā, bet cik labi iespējams! Es nekur citur neko tādu neesmu ne redzējusi, ne dzirdējusi,” ievadvārdos raksta 3x3 kustības izveidotāja un globālā koordinatore Dr.Līga Ruperte.

Grāmatā sakopota informācija par 3x3 nometnēm, kas 30 gadu laikā (no 1981. līdz 2011. gadam) notikušas ārpus Latvijas - ASV Gaņzerā, Rietumkrastā un Katskiļos, Austrālijā, Almelijā Anglijā un „Straumēnos”, Zviedrijā, Francijā un Kanadā.

Ar faktiem, fotografijām, aprakstiem, citātiem sniegts ieskaits 149 nometnēs. Grāmatā minēto personu rādītājā vien ir 1542 vārdi.

Rasma Zvejniece stāsta, ka grā-

matā ieguldīts četrus gadus darbs. Bijusi arī doma izdot grāmatu gan par 3x3 nometnēm Latvijā, gan par nometnēm ārpus Latvijas. Taču par Latvijas nometnēm darbs apstājies, nesavācot materiālu. Tāpēc nolemts izdot tikai grāmatu par 3x3 ārpus Latvijas.

Grāmata tapusi ar neizsīkstošo Līgas Rupertes enerģiju, ar daudzu desmitu cilvēku atsaucību un atbalstu. Savus stāstus par 3x3 uzrakstījuši PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, nometnes lektori un ieviržu vadītāji Vaira Viķe-Freiberga, Valters Nollendorfs, Lilita Spure, kā arī Latvijas 3x3 priekšsēde Inese Krūmiņa.

Grāmata izdota ar Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) un Maksima Strunskas finansiālu atbalstu, tā iznāk nelielā metienā un tiks dāvināta Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Okupācijas muzejam, Ārlietu ministrijai, Izglītības un zināt-

nes ministrijai, Kultūras ministrijai. Grāmatu saņems arī 3x3 padome ASV, Austrālijā, Īrijā un Latvijā, Latviešu nacionālā padome Lielbritānijā un Krievijas latviešu organizācijas. Interesentiem grāmata bez maksas pieejama mājaslapā www.3x3.lv, kā arī to var pasūtīt e-veikalos www.jr.lv un www.drukata.lv.

3x3 ir nometne/saiets visu paaudžu latviešiem, kurā var piedalīties gan individuāli, gan divu un trīs paaudžu ģimenes. Nometņu mērķi ir latvisko zināšanu paplašināšana, latviskās kopības izjūtas veicināšana, latvisko ģimeņu stiprināšana, latvisko draudzību sekmēšana un Latvijā vēl viens mērķis - latviskas kultūrvides attīstīšana.

3x3 turpinās, un ik gadu notiek nometnes jeb saieti ASV (divi), Austrālijā un Anglijā, kā arī divas nometnes Latvijā. Kopš 2012.gada pievienojies arī 3x3 saiets Īrijā.

Par Izglītības un zinātnes ministrijas pateicības rakstu bērniem, kuŗi apgūst latviešu valodu diasporas nedēļas nogales skolās un Eiropas skolā

Ari šogad ir iespēja mācību gada beigās apbalvot bērnus ar Izglītības un zinātnes ministrijas pateicības rakstu par latviešu valodas un kultūras tradīciju apguvi un zināšanu pilnveidi.

Ja mācības skolā beidzas maijā vai jūnijā, skolai jāsaņem pateicības rakstus līdz aprīlim. Pieteiku-

mā jānorāda apbalvošanai izvirzītā skolēna vārds, uzvārds, dzimšanas gads, skolas nosaukums un adrese, kā arī pamatojums attiecīgā apbalvojuma piešķiršanai.

Lūdzu, norādiet datumu, kad pateicības rakstus vēlaties saņemt!

Plašāka informācija IZM mājaslapā:

http://izm.izm.gov.lv/ministrija/gada_balva/424.html

http://izm.izm.gov.lv/ministrija/gada_balva/424.html

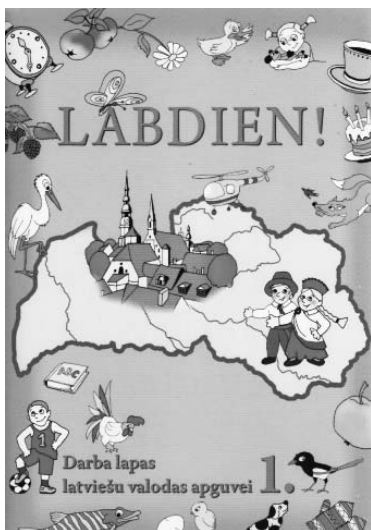
Aija Otomere,
Latviešu valodas aģentūras
Izglītības daļas metodiķe

Šurp grāmatas, uz skolu!

Ārlietu ministrijā Latviešu valodas aģentūra (LVA) nogādājusi 620 latviešu valodas darba lapu komplektus „Labdien!” (1. un 2. daļa), kas aprīlī ar diplomātisko pastu ceļos pie bērniem Lielbritānijā un Īrijā.

Katra diasporas nedēļas nogales skola Lielbritānijā un Īrijā saņems 20 bezmaksas komplektus, bet 50 komplekti būs pieejami vēstniecībās vecākiem, kuŗu bērniem nav iespējams apmeklēt latviešu skolas.

Atgādinu, ka arī citu valstu diasporas skolas, kas vēl nav pieteikušas uz bezmaksas darba lapām latviešu valodas apguvei,

to joprojām var izdarīt, rakstot ar e-pastu aija.otomere@valoda.lv!

Par darba lapu nosūtīšanu šoreiz jāparūpējas skolām pašām. Darba lapas var rezervēt un uzglabāt LVA līdz rudenim.

Aija Otomere,
Latviešu valodas aģentūras
diasporas projektu koordinatore

Vairāk informācijas:
Tālr. +371 67350765
Kab. +371 29867260
Twitter: LVA_DIASPORA
www.valoda.lv

LATVIEŠU NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU KALENDĀRS 2013

APRĪLIS

- 10. aprīlis** – „Music&Art Cafe” ar akustisko koncertu „Dzelzs Vilks” Mansfeldā. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 12. aprīlis** – „Mūsmājās” grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNYLV. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 13. aprīlis** – Bredfordā grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNYLV. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 13. aprīlis - 14. aprīlis** - Ziemeļamerikas latviešu XIV Ērģeļu dienas Filadelfijā latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcā Newtown Square, PA. Vairāk www.latvianluthchurchphila.org
- 13. aprīlis** – Izrāde „Sprīdītis” Dublinā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
- 14. aprīlis** – Izrāde „Sprīdītis” Limerikā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
- 19. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Stokholmā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti” Pieteikšanās kultura@zla.lv vai pa tel. 070-653 25 26.
- 20. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Gēteborgā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti” Vairāk www.laggbg.se
- 21. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Oslo, Norvēģijā. Rīko „Latvijas koncerti”

MAIJS

- 2. maijā** – ASV latviešu organizāciju pieredzes apmaiņas seminārs. Vairāk www.alausa.org
- 3. maijs - 5. maijs** – Amerikas latviešu apvienības (ALA) 62. kongress Sietlas priekšpilsētā Tukwillā. Vairāk www.alausa.org/lv/citi/alas-62-kongress-sietla-vasingtona/
- 4. maijs - 5. maijs** – Latviešu kultūras dienas Īrijā. Rīko Latviešu nacionālā padome Īrijā. irijaslnp@gmail.com
- 26. maijā**, - plkst. 3:30 pēcpusdienā Ņujorkas Latviešu koŗa (NĻK) *Pavasara koncerts* Katskiļu nometnē. Sīkāka info sekos. Koŗa mājaslapa: www.nylatvianconcertchoir.org

JŪNIJS

- 1. jūnijs** – Latvijas pašvaldību vēlēšanas. Vairāk www.cvk.lv
- 4. jūnijs - 15. jūnijs** – Rīgas Operas festivāls. Vairāk www.lno.lv
- 21. jūnijs - 22. jūnijs** – Pasaules latviešu amatnieku saiets Valmierā. Vairāk www.macibucentrs.lv
- 21. jūnijs - 15. jūlijs** – Cēsu Mākslas festivāls. Vairāk www.cesufestivals.lv
- 22. jūnijs - 29. jūnijs** – Daugavas Vanagu Centrālās Valdes sēde un Globālās dienas Rīgā un “Valguma pasaulē” (Tukuma nov.). Vairāk informācijas - amezmalis@hotmail.com
- 27. jūnijs - 11. jūlijs** – „Hello, Latvia!// Sveika, dzimtene!” – divvalodu ceļojums pieaugušajiem, ģimenēm. Iespēja iepazīt Rīgu, apceļot Latviju un apmeklēt XXV Vispārējos Dziesmu un XV Deju svētkus! Rezervējiet vietu, iesūtot \$500 iemaksu. Maksimālais dalībnieku skaits ir 20; cena \$3600.
- 27. jūnijs - 11. jūlijs** – „Heritage Latvia” - angļu valodas ceļojums jauniešiem. Jaunieši (13-15 g.v.) iepazīsies ar Rīgu, apceļos Latviju, satiksies ar sava vecuma jauniešiem divās Latvijas skolās un apmeklēs Dziesmu un Deju svētkus. Programma līdzinās „Sveika, Latvija!” ceļojumam, tikai informāciju sniedzam angļu valodā. Cena \$3 100. Tuvāka informācija par abiem ceļojumiem, kontaktējoties ar Anitu Juberti: tālr. (301) 340-8719, e-pasts: projekti@alausa.org
- 30. jūnijs - 7. jūlijs** – XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki Rīgā
- 30. jūnijs** - Pasaules Latviešu saiets Rīgā, Rīgas Latviešu biedrības Lielajā zālē no 13:00 līdz 17:00. Vairāk girtszeidenbergs@comcast.net

JŪLIJS

- 1. jūlijs** – Konference „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai II”. Vairāk www.km.gov.lv
- 1. jūlijs** – Latvijas Okupācijas muzeja 20. gadadienas svinības, Latviešu strēlnieku laukumā 1, no plkst. 16. Laipni aicināti visi muzeja atbalstītāji! Vairāk: pr.okupacijasmuzejs@omf.lv
- 2. jūlijs - 4. jūlijs** – Pasaules latviešu ekonomikas un inovācijas forums Rīgā. Vairāk www.ieguldilatvija.lv.
- 7. jūlijs - 14. jūlijs** – 3x3 nometne Neretā, Latvijā
- 21. jūlijs - 28. jūlijs** – 3x3 nometne Alsungā, Latvijā
- 21. jūlijs - 28. jūlijs** – 3x3 nometne Anglijā

AUGUSTS

- 3. augusts - 4. augusts** – Siguldas Operas svētki
- 11. augusts - 18. augusts** – Nedēļas nogales skolu skolotāju kursi Īrijā. Rīko LNPL, ĪLNP
- 11. augusts - 18. augusts** – 3x3 nometne Īrijā
- 11. augusts - 18. augusts** – 3x3 nometne Gaņzerā, ASV.
- 18. augusts - 25. augusts** – 3x3 nometne Katskiļos. Vairāk par nometnēm www.3x3.lv

VEIDOSIM ŠO KALENDĀRU KOPĀ!

Ja vēlaties, lai par jūsu rīkoto notikumu uzzinātu arī *Latvian* un *Brīvā Latvija* lasītāji un abu mājaslapu apmeklētāji, lūdzu, sūtiet informāciju uz Rīgas redakciju:
redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv,
fakss: +371 67326784, tālr.: +371 67326761

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Turcijas Republikas prezidenta vizīte Latvijā

2. aprīlī divu dienu oficiālā vizītē Latvijā bija ieradies Turcijas prezidents **Abdulls Gils** (*attēlā*) ar kundzi Hairinisu Gilu.

Pirmajā vizītes dienā notika abu valstu prezidentu un viņu delegāciju tikšanās. Latvijas prezidents **Andris Bērziņš** un Turcijas prezidents piedalījās arī Latvijas Satiksmes ministrijas un Turcijas Transporta, jūras lietu un komunikāciju ministrijas sadarbības nodomu protokola parakstīšanas ceremonijā. Sadarbība noslēgta transporta loģistikas jomā.

Turcijas prezidents nolika ziedus pie Brīvības pieminekļa, tikās ar ārlietu ministru **Edgaru Rinkēviču**, Saeimas priekšsēdi **Solvitu Āboltiņu**, kā arī apmeklēja Okupācijas muzeju.

Latvijas un Turcijas prezidenti piedalījās arī abu valstu biznesa foruma nobeigumā viesnīcā *Radisson Blu Hotel Latvia*.

Vizītes otrā dienā Turcijas prezidents tikās ar Latvijas Ministru prezidentu **Valdi Dombrovski**, apmeklēja AS *Latvenergo* otro termoelektrocentrāli (TEC-2) Aconē.

Turcijas prezidenta vizīte Latvijā bija paredzēta jau pagājušā gada vasarā, taču tā divas reizes tika pārcelta Gila veselības problēmu dēļ.

Latvijas ārlietu ministra delegācija apmeklēja Afganistānu

Latvijas ārlietu ministrs **Edgars Rinkēvičs** darba vizītē apmeklēja Afganistānas Islāma Republiku. Ministrs tikās ar Afganistānas ārlietu ministru **Dr. Zalmaju Rasulu**, Afganistānas prezidenta padomnieku **Dr. Ranginu Dadfaru Spantu** un Balkas provinces gubernātoru **Atu Muhamedu Nuru**.

Tiekoties ar afgāņu amatpersonām, ārlietu ministrs uzsvēra Latvijas gatavību ar apmācības un civilās atjaunotnes projektiem arī turpmāk atbalstīt Afganistānas attīstību pēc 2014. gada beigās paredzētās ISAF (Starp-*tautiskie Drošības atbalsta spēki Afganistānā*) misijas nobeiguma. Ministrs informēja par Latvijas Ministru kabineta piešķirtajiem līdzekļiem Afganistānas drošības spēku attīstībai no 2015. līdz 2017. gadam.

Ēģiptē iepazīstina lasītājus ar Latviju

Lielākais Ēģiptes izdevums *Al Ahram* brīvdienų izdevumā uzsācis publikāciju seriņu par Latviju, ko sagatavojuši šī izdevuma žurnālisti. Pēc Latvijas vēstniecības iniciatīvas ēģiptiešu žurnālisti februārī viesojās Latvijā un vēlējas iepazīties ar Latvijas pieredzi, kā arī izvērtēt iespējamo sadarbību nākotnē starp Latviju un Ēģipti vēstures notikumu dokumentēšanā. Viesi iepazīs ar Latvijas pieredzi jaunāko laiku vēstures dokumentēšanā – apmeklēja 1991. gada Barikāžu piemējas muzeju, Tautas frontes un Okupācijas muzeju, tikās ar Latvijas un Ēģiptes parlamentārās sadarbības grupas pārstāvjiem un tās vadītāju **Viktoru Valaini**, kā arī apskatīja Rīgas vecpilsētu un apmeklēja Jūrmalu.

Nobriedusi nepieciešamība pēc konstitucionālas reformas

Valsts prezidents **Andris Bērziņš** visai skarbi vērtējis darbu valdības koalīcijā. Intervijā LNT **Bērziņš** norādīja, ka situācija valdošajā koalīcijā atgādina vājprāta murgus un viņa ieskatā Latvijā pilnīgi ir nobriedusi nepieciešamība pēc konstitucionālas reformas. Prezidentu apbēdinot, ka valdības ministri aizmirsuši – primāri viņi ir ministri, nevis savu partiju reitinga dzinēji. Situāciju vēl ļaunāku padarot pašvaldību vēlēšanu tuvums, turklāt prezidents bažījās, ka arī pēc tām nekas īpaši labāks koalīcijā nebūs vērojams.

Prezidents brīdināja, ja *Vienotības, Reformu partijas, Visu Latvījai/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* un *Olšteina „sešnieka”* veidotā koalīcija nesaņemsies, nākamā koalīcija Saeimā būs jau ar pavisam citām partijām. Politikākiem dots mājiens, ka vēlētajiem konflikti nav palikuši nepamanīti.

Dombrovskis tiksies ar Medvedevu

Krievija oficiāli informēja Latviju, ka Krievijas premjērs **Dmitrijs Medvedevs** ir gatavs divpusēji tikties ar Latvijas Ministru prezidentu **Valdi Dombrovski** (*Vienotība*), pēc piedalīšanās Saeimas Ārlietu komisijas sēdē žurnālistiem sacīja Krievijas vēstnieks Latvijā **Aleksandrs Vešņakovs**. Krievijas puse, atbildot uz Latvijas izteikto vēlmi, ir apliecinājusi, ka Medvedevs ir gatavs piedalīties dialoga veidošanā ar Latvijas valdības vadītāju.

Vešņakovs prognozēja, ka Dombrovskis vizītes laikā Sanktpēterburgā ar Krievijas premjēru tiks apspriesti ekonomikas jautājumi, lai attīstītu sadarbību šajā jomā. Līdz ar to runa nebūs tikai par ekoloģijas jautājumiem, kas gan arī ir svarīgi.

Bijušajai Valsts prezidentei Vairai Viķei-Freibergai

piešķirts Strasbūras universitātes goda doktora grāds. Goda nosaukumu eksprezidente saņēma 25. martā, Strasbūrā piedaloties diskusijā par Eiropas vēstu-

res mācībām un to ietekmi uz pašidentifikāciju, personības veidošanos, kā arī plašāk – uz demokrātijas procesiem mūsdienās.

Diskusijā piedalījās divi Strasbūras universitātes goda doktori **Viķe-Freiberga** un vēsturnieks **Karlo Ginzburgs**, kuŗi atklāja, kā bērnībā un jaunībā piedzīvotais ietekmējis viņu dzīves gājumu un profesionālo darbību. Pamatoties uz personisko pieredzi, kā arī ievērojot atbildīgo vietu sabiedrībā vēlāk, tika vilktas paralēles ar sociālo pieredzi nācijas mērogā.

CAF pret Latvijas valsti

2012. gadā AS *Pasažieru vilciens (PV)* un Spānijas uzņēmums *Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (CAF)* parakstīja līgumu par jaunu vilcienu piegādi Latvijai. Vēlāk tika konstatēts, ka **Nīla Freivalda** vadītās PV valdes parakstītais līgums neatbilst sākotnējam iepirkuma nolikumam, tāpēc var tikt apdraudēta Eiropas Savienības fondu finansējuma saņemšana šim darījumam.

Tagad sarunas par vērienīgo vilcienu iepirkumu beigušas. CAF vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu pret PV, starp citu, arī pret Latvijas valsti Satiksmes ministrijas personā, par 2012. gada 2. aprīlī starp PV un CAF noslēgtā vilcienu piegādes un uzturēšanas līguma izpildi.

Vērienīgāko iepirkuma konkursu Latvijā PV izsludināja 2009. gada decembra sākumā. Jauno 34 elektrovilcienu un septiņu diēzēvilcienu iepirkuma kopējās izmaksas tika plānotas 144 miljonu latu apmērā, no kuŗiem Eiropas Savienības fondu finansējums būtu 100 miljoni latu, bet PV līdzfinansējums šī projekta īstenošanai – 44 miljoni latu. Savukārt otra līguma daļa paredzēja šo vilcienu uzturēšanu 30 gadu periodā. Līguma vērtība kopumā bija 610,76 miljoni eiro (429,24 miljoni latu). Jaunajiem vilcieniem vajadzēja būt saražotiem līdz 2015. gada augustam.

Latvijas Banka prognozē eiro viltojumu skaita pieaugumu

Pēc Latvijas Bankas (LB) Nau-*das tehnoloģiju daļas* vadītājs **Andra Tauriņa** domām, Latvijā

SPILGTS CITĀTS

Latviju veidojuši ideālisti un... aprēķinātāji

Akadēmiķis Jānis Stradiņš par 1918. un 1991. gada Latviju

Žurnālam *IR* interviju sniedzis akadēmiķis, zinātņu vēsturnieks **Jānis Stradiņš**. Viņš dalās pārdomās – kas nepieciešams Latvijas valstij, lai tā pastāvētu ilgāk nekā **Krišjāņa Valdemāra** paredzētos 150 gadus. Ar dažām akadēmiķa atziņām iepazīstīnām mūsu lasītājus.

Jānim Stradiņam jautāja, vai ir redzami līderi Latvijā. Atbilde bija – **pašlaik** (izcēlums mūsu – *red.*) nav. Kur tad viņi būtu palikuši? Tā bijusi laikmeta nosacītība. Igaunijā ir līderis – **Ilvess**. Krievijā arī – **Putins**, kaut gan ļoti nepatīkams. Uz **Obamu** Stradiņš līcis lielas cerības, bet tās nav attaisnojušas.

Runādams par nācijas līderiem, **Jānis Stradiņš** atsaucas uz **Kārļa Ulmaņa** vērtējumu – kādi ļaudis vajadzīgi jaunajai Latvijas valstij.

Ļaudis nenopērkami. Stingri pret bagātības kārdinājumiem. Ļaudis godīgi kā mazās, tā lielās lietās. Ļaudis, kuŗu centieni sniedz pāri pašlabuma meklēšanas robežām. Ļaudis virišķīgi darbā, nepagurtoši nesekmēs. Ļaudis pilsoņi, kuŗiem sabiedrības labums augstāk par pašu interesēm stāv. Ļaudis atturīgi, kuŗi neloka ceļus šo laiku Baala – alkohola priekšā. Mums vairāk vajadzīgi ļaudis, nevis statūti un instrukcijas.

Latvijas vēsturē ir divi ļoti nozīmīgi gadskaitļi – 1918. un 1991. Ābas reizes tika veidota Latvijas valsts, katru reizi citādi. **Jānis Stradiņš:**

Latvijas valsts 1918. gadā radās ideālistu – trešo tēvadēlu un Antiņu galvā. 1991. gada Latvijas valsts vairs neradās ideālistu, bet tādu cilvēku galvā, no kuŗiem ļoti daudzi bija aprēķinātāji. Pirmā Latvija bija mīlestības bērns, bet otrā Latvija... No tautas puses – jā, mīlestības bērns. Es nekad ar latviešiem tā neesmu lepojies kā 1988. gadā.

*Vienmēr jābūt ideālistu sauiņai, kas iedomāto Latviju pārvērs reālā, dzīvotspējīgā. Esmu izrakstījis vārdus, ko teicis krievu filozofs **Vladimīrs Solovjovs**, mana mamma viņu ļoti cienīja: „Nacionālā pašapziņa ir dižena lieta, bet, kad nācijas pašapziņa pāriet pašapmierinātībā, bet pašapmierinātība noved līdz pašpielūgsmei, tad dabīgās beigas ir pašiznīcība.”*

*Latvijas veiksmes stāsts ir vēl nākotnē. Vai latviešu tautai ir sava misija pasaulē? Tas ir ļoti svarīgs jautājums. Tas ir latviešu nācijas identitātes pamatjautājums. Atbilde uz to noteiks, vai pastāvēsim ilgāk par 150 gadiem, ko kādreiz mums atvēlēja **Krišjānis Valdemārs**.*

pēc pievienošanās eirozonai pieaugs atklāto viltojumu skaits, taču situācija nebūs drāmatiska. Igaunijā pirms pievienošanās eirozonai arī pieaugušas bažas par eiro un kronu viltojumu skaita palielināšanos, taču drāmatiskas pārmaiņas šobrīd neesot novērotas. Tā kā Latvija atrodas līdzīgā situācijā kā Igaunija, eiro viltojumu skaits nedaudz pieaugs, taču ne katastrofāli. Līdzīgu ainu varot vērot citās jaunajās eirozonas dalībvalstīs – **Maltā, Kiprā, Slovēnijā, Slovakijā.**

Somijā Latviju uzskata par paraugvalsti

Nekad nenovērtējiet par zemu Eiropas Savienības spēju sarīkot drāmu! Tā, vērtējot pēdējā laika notikumus ES, sacīja Somijas Eiropas lietu ministrs **Aleksandrs Stubs** (*attēlā*).

Somijas pārstāvis pauda cerību Latviju pēc iespējas drīzāk redzēt eirozonā. Latvijā bieži tiekot minēta kā paraugvalsts. Stuba skatījums ir vienkāršs – ja krīze ir līdzvērtīga simt soļiem, tad mēs esam spēruši aptuveni 60-70 so-

ļus. Esam izveidojuši daudz labu institucionālu mehānismu. Somi tos dēvē par divpakām un sešpakām, fiskālajiem komplektiem un banku savienībām, un stabilitātes mehānismiem utt. Esam izveidojuši institūcijas, bet neviens nekad nav teicis, ka ar to mēs būsim pilnīgi izklūvuši no nemierīgiem ūdeņiem. Tikas darīts viss, lai Latvija iekļautos eirozonā drīzāk, nevis vēlāk. Latvijas ceļš uz eiro būšot gluds. Latvijas iedzīvotāji, politiķi un valsts kopumā ir īstenojuši tiešām smagus taupības pasākumus. Visu Ziemeļvalstu, Baltijas valstu un Eiropas interesēs būtu, lai tāda valsts kā Latvija ir eirozonā.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija un Francija gatavas kopā risināt ES nākotnei svarīgus jautājumus

Saeimas priekšsēdētāja Ābolīņa sarunā ar Francijas vēstnieku Stefanu Viskonti uzsvēra, ka Latvija un Francija ir uzkrājušas nozīmīgu sadarbības pieredzi un ir gatavas ne vien attīstīt divpusējās attiecības, bet arī kopīgi risināt aktuālos jautājumus, ar ko patlaban saskaras Eiropas Savienība.

Stefans Viskonti

Sveicot viesi Saeimā, Ābolīņa akcentēja ciešās attiecības starp valstīm, kas veidojušas jau Latvijas valstiskuma nostiprināšanās laikā. Attiecības ar Franciju atjaunotās Latvijas laikā nostiprinājušas gan divpusējā līmenī, gan ES un NATO līmenī.

Kārļa universitātē Prāgā lekcija par Latvijas ārpolitiku

Latvijas vēstnieks Čehijā **Kaspars Ozoliņš** (*attēlā*) Kārļa universitātes Starptautisko attiecību institūta studentiem Prāgā nolasīja lekciju „Latvijas ārpolitika un Eiropas Savienības ekonomiskā pārvaldība”. Lekcijas laikā vēstnieks iepazīstināja klausītājus ar Latvijas ārpolitikas prioritātēm un Latvijas skatījumu uz Eiropas Savienībā aktuāliem jautājumiem.

Aicina Itāliju atbalstīt Latvijas centienus iestāties eirozonā

27. martā notika Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andra Teikmaņa politiskās konsultācijas ar Itālijas Ārlietu ministrijas ģenerālsekretāru – vēstnieku Mikeli Valensizi.

Sarunās amatpersonas novērtēja labās un ciešās divpusējās attiecības un puda pārliecību par iespējām tās padziļināt, īpaši saistībā ar gaidāmo prezidentūru ES Padomē un 2015. gadā notiekošo EXPO Milānā, kurā Latvija savu dalību apstiprinājusi viena no pirmajām. To atbilstīgi novērtē Itālijas puse. Valensize puda gandarījumu par Baltijas valstu vēstniecību Romā iniciatīvu organizēt kopīgo Baltijas valstu ekonomisko prezentāciju, iepazīstinot ar šī Eiropas stabilā un augošā makroekonomiskā reģiona izdevīgo ģeogrāfisko izvietojumu un ekonomisko potenciālu.

„Kipras nauda” pamazām plūst uz Latviju

Pēc Kipras banku nonākšanas uz defolta sliekšņa ārvalstu plašsaziņas līdzekļi un ekonomikas eksperti prognozēja, ka liela daļa noguldījumu, pārsvarā Krievijas izcelsmes kapitāla, varētu tikt pārplūdināti uz Latvijas bankām. Lai gan par izteiktām tendencēm vēl ir pārāgri runāt, vairākas pašmāju komercbankas portālam *Delfi* apstiprināja - nerezidentu interese un finanču pieplūdums jau ir jūtams. Arī Latvijas komercbanku asociācijā atzīst, ka nerezidentu aktivitāte mazliet palielinājusies. Asociācijas pārstāve Baiba Melnace gan uzsvēra, ka „Latvijas banku uzraudzības siets” ir viens no stingrākajiem Eiropā un bažas par kādiem nedrošiem noguldījumiem neesot pamatotas. Precīzu statistikas datu asociācijai vēl nav, tomēr ir noskaidrots, ka vismaz viena pašmāju komercbanka jau piesaista „no Kipras bēgošo naudu”, dienā pievienojot 5-10 jaunus klientus.

Trim Latvijas bankām patlaban ir filiāles Kiprā. Viena no tām ir *Trasta Komer banka*, un tās pārstāvji apstiprina tendenci - interese par jaunu kontu atvēršanu esot „jūtama”, un daļēji tas esot saistīts ar Kipras krīzi, taču pati banka papildu reklāmas aktivitātes neesot izvērsusi un neplāno to darīt.

Partiju reitingi martā

Pēc tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS datiem, martā populārākā partija bijusi *Saskaņas centrs* (SC), savukārt otrā vietā, apsteidzot *Vienotību*, ierindojusies *Zaļo un Zemnieku savienība* (ZZS). Ja tagad notiku Saeimas vēlēšanas, visvairāk - 23,3% respondentu - balsotu par SC, ZZS atbalstītu 10,8% aptaujāto, *Vienotību* - 10,4% respondentu.

SC atbalstītāju skaits nedaudz

samazinājies - janvārī par to bija gatavi balsot 25,1% respondentu, februārī - 24,7%, martā - 23,3%. *Vienotības* reitings kopš janvāra samazinājies par 5,4 procentiem, savukārt salīdzinājumā ar februāri tas sarucis par 2,8 procentiem.

Latvija piedalās Boloņas bērnu grāmatu tirgū

Latvijas grāmatu stends

No 25. līdz 28. martam Boloņā, Itālijā, notika starptautiskais bērnu grāmatu tirgus, kurā piedalījās arī Latvijas pārstāvji - Latvijas Literatūras centrs, Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome (IBBY Latvijas sekcija), izdevniecības „Liels un mazs”, „Jumava”, „Zvaigzne ABC”, „Pētergailis” un „Lietusdārzs”, kā arī bērnu grāmatu ilustratori Aleksejs Naumovs, Reinis Pētersons, Ūna Laukmane un Rūta Briede.

Beļģijas un Īrijas latviešu bērnu sadziedāšanās prieks

Latvijas vēstniecībā Beļģijā Brieseles latviešu bērnu korītis uzņēma viesus no Īrijas - vokālo ansambli „Mazais letiņš”, kas Briselē ar kopēju koncertu nosvinēja savu piekto dzimšanas dienu. Kopā ar bērniem svētkus svinēja arī viņu vecāki - gan no Beļģijas, gan no Īrijas.

Svētku dalībniekus sveica arī Latvijas vēstniecību Īrijā un Beļģijā pārstāvji.

Pēc koncerta saviesīgajās sarunās viesi un mājiņieki dalījās pieredzē par latviešu dzīvi Beļģijā un Īrijā, par latvietības uzturēšanas iespējām un latviešu amatierkopu ikdienu abās valstīs. Kopīgi dziedot, bērni ne tikai mācās un apgūst latviešu tautas melodijas un latviešu komponistu oriģināldziesmas, bet arī iemācās sajūst kopdziedāšanas prieku, brīvību un drošību. Kopīgi dziedāta dziesma palīdz uzturēt un kopt latviešu valodu bērniem, kuri savas dienas vada dažādu svešvalodu vidē.

Pirmo reizi Latvijā viesosies britu mūziķis Alex Clare

Festivāls *Festivals* ar pārdotajām biļetēm uz *Ellie Goulding* šovu koncertzālē *Palladium Rīga* 17. aprīlī beigs pirmo koncertu sesiju. Jau šobrīd ir zināms pirmais mākslinieks no nākamās koncertsesijas, kas asāksies jau augustā - dažas nedēļas pēc *PESTIVALS 2013*. Britu dziedātājs un komponists *Alex Clare* - 8. augustā sniegs Baltijā pagaidām pirmo šovu koncertzālē *Palladium Rīga*.

Alex Clare mūzikā savijas elektronika, arī dabsteps, ar *soul*, *R&B*, alternatīvo roku, *drum&bass*. Alekss ir pareizticīgais ebrejs, viņš neceļo, neuzstājas un ne-strādā ebreju svētku dienās un bieži apmeklē Jeruzālemi. Festivāla direktors Aivars Lipenītis skaidroja, ka *Alex Clare* esam vēlējušies redzēt šī gada festivālā *PESTIVALS*, bet mūziķa reliģiskā pārliecība liedz šo vēlmi īstenot. Alekss nesniedz koncertus ne piektdienās, ne sestdienās. Līdz ar to šī mūziķa šovs būs vērojams koncertsesijā ceturtdienā.

Latvijas filmas festivālos ASV

Aizvadītajā gadā Latvijas filmas piedalījās festivālos un filmu dienās 53 valstīs, bet vislielākais skaits festivālu, kurās piedalījās Latvijas filmas, bijis ASV. Kopumā filmas izrādītas 13 festivālos.

Nacionālā kino centra informācija liecina, ka Latvijas filmas pērn bijušas iekļautas deviņos Kanadas, Lielbritānijas un Itālijas festivālos, astoņos Francijas un Vācijas festivālos, septiņos Somijas un sešos Polijas un Brazīlijas filmu festivālos. Lietuvā, Čehijā un Dienvidkorejā notikuši pieci filmu festivāli, kurās izrādītas Latvijas filmas, bet Portugālē, Ukrainā, Nīderlandē, Krievijā, Spānijā un Šveicē notikuši četri festivāli ar Latvijas filmu dalību.

Filma „Dokumentālists” saņēms divas balvas Ukrainas kinofestivālā

Režisoru Ivara Zviedra un Ineses Kļavas dokumentālā pilnmetrāžas filma „Dokumentālists” saņēmusi divas balvas starptautiskajā Ukrainas dokumentālo filmu festivālā *DocuDays UA*.

Kadrs no filmas „Dokumentālists”

Festivāls, kurā programmā ir trīs sadaļas - *Docu/Life*, *Docu/Right* un *Docu/Short*, sadaļā *Docu/Life* kopā ar sešām citām filmām par balvu sacentās arī filma „Dokumentālists”.

Uz Rīgu brauc pasaules krāšņākais cirks

Cirque du Soleil izrādes ir redzējuši gandrīz 100 miljoni skatītāju 300 pilsētās un piecos kontinentos. Nu šā cirka izrāde *Alegria* būs redzama arī Rīgā.

Šī ir izklaides fabrika, kas uz *Alegria* skatuves dod darbu ne tikai 55 cirka māksliniekiem no 18 valstīm. Kopumā visā kompanijā strādā 5000 darbinieku, starp tiem vairāk nekā 1300 mākslinieku gandrīz no 50 valstīm. Un tas viss aizsākās Bēsenpolā, nelielā pilsētiņā Kanadā netālu no Kvebekas, pag. gs. 80. gadu sākumā, kad ielās izgāja krāsainos tērpos ģerbušies ielas mākslinieku grupa - lēkājot, žonglējot, dejojot, rijot uguni un spēlējot mūziku.

Oficiāli *Cirque du Soleil* ir dibināts 1984. gadā Kvebekā, kad, svinot Kanadas atklāšanas 450. gadadienu, bija vajadzīgs šovs, kas radītu svētkus visā provincē.

Demogrāfs: Latvijai draud plaša imigrācija

Latvijā ir viena no spilgtākajām bezbērnu politikām Eiropā, intervijā aģentūrai LETA apgalvoja demogrāfs **Ilmārs Mežs**. Viņš brīdināja - tā turpinot, nākotnē Latvijai draud plaša imigrācija, kas varētu būt vēl plašāka nekā padomju gados un latviešus savā valstī padarītu par minoritāti.

Demogrāfs nav pret imigrāciju, bet ir par to sabalansētos apjomos. Meža ieskatā, nemainot šī brīža demogrāfijas politiku, jau tuvākajā nākotnē Latvijā ieradīsies lielas imigrantu kopienas, veidojot lielas pārmaiņas iedzīvotāju struktūrā. Mežs prognozē, ka imigrācijas „uzplaukums” varētu sākties jau ap 2016. un 2017. gadu, kad Latvijā, pēc Ekonomikas ministrijas aplēsēm, būs ārkārtīgi liels darbaspēka trūkums.

Lai gan lēnām, imigrācija tomēr pieaug jau šobrīd, stāsta demogrāfs. Pērnā gada dati vēl nav sakopotīti, tomēr ir zināms, ka 2011. gadā oficiāli Latvijā iebraukuši 7000 cilvēki, daļa no

tiem gan ir arī bijušie Latvijas iedzīvotāji, bet 5000 nav ne Latvijas, ne arī Eiropas Savienības valstu iedzīvotāji. Domājams, ka tuvākajos gados vērosim līdzīgu tendenci, bet īpaši strauja imigrācija būs pēc pieciem - desmit gadiem, kad darba tirgū neienāks tā puse paaudzes, kas nepiedzima pirms 20 gadiem. Jau pēc vienas paaudzes latviešu skaits var kļūt mazāks nekā igauņu skaits. To visu ir iespējams nepieļaut, ja sekos tūlītēja politisku rīcība.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Vai Latvijā veidojas parallēls spēka faktors?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Latvijas nelabvēļiem, kas 23. martā bija sapulcējušies viesnīcā „Islande” zālē, iztēlē vizmoja vilinoša, nostalgiska vīzija: 1917. gada pavasaris Pēterpilī.

Pēc tam kad spontānas demokrātiskas revolūcijas rezultātā krita cara patvaldnieciskais režīms, imperators Nikolajs Otrais atteicās no troņa un Krievijā valsts varu pārņēma IV Domes locekļu izraudzītā Pagaidu valdība, kam bija jāsavstarpēji Satversmes sapulces vēlēšanas, - radikālo grupējumu pārstāvji, kur drīz vien virsroku guva boļševiki, izveidoja parāllēlu varas struktūru - t.s. strādnieku un zaldātu Padomes, kur pirmajos mēnešos vēl atklāti neizpaustais mērķis bija - sarīkot apvērsumu un gāzt Pagaidu valdību. Maršruts bija šāds: no parāllēlas struktūras pārtapt

alternatīvā struktūrā un sagrābt varu.

Šāda vēsturiska analogija, šāds salds sapnis, tikai šaurākā - Latvijas mērogā, droši vien vismaz zemapziņā mājāja 23. marta sapulces dalībnieku galvās. Viņi tai dienā nodibināja “sabiedrisku kustību” - *Nepilsoņu kongresu (NK)*. Nākamais solis: NK 1. jūnijā, kad Latvijā notiek pašvaldību vēlēšanas, sarīkot „Nepārstāvēto (!) parlamenta” vēlēšanas. Man ir stipras aizdomas, ka tādā kārtā Latvijas Republikā veidojas „parāllēls spēka faktors”. **Tā vairs nav “prasta” opozīcija: tā ir konfrontācija ar leģitīmo Latvijas Republikas valdību, lai grautu tās autoritāti.** (Izcēlums mūsu - red.)

NK valdē nu rīkojas divi Aleksandri - Gilmans un Gaponenko, *Saskaņas centra* politiķe Elizabete Kravcova, Mirosļavs Mitrofanovs, vēsturnieks Viktors

Guščins, pašpasludinātais “padomju cilvēks” Einārs Graudiņš un daži citi. NK dibināšanas sapulcē piedalījās, protams, eirodeputāte Tatjana Ždanoka, Saeimas deputāti Boriss Cilvičs un Igors Pimenovs, profesionālais provokators Vladimirs Iljičs Lindermans un “antifašistiskais” latvju ebreju pārtis - Jānis Kuzins un Josifs Korens. Taču visas šīs šaubīgās padarīšanas sirds un dvēsele, tās iedvesmotājs un organizators ir NK valdes loceklis, diskusiju portāla www.IMHOclub.lv direktors Jurijs Aleksejevs - rūdīts demagogs un prasmīgs pārdienas un dienas raustītājs un šķetinātājs. Bez šī vira NK avantūra nekustētu no vietas.

Atdarīnot Ļeņina 1917. gada “aprīļa tezes”, NK teorētiķis Viktors Guščins savās “marta tezēs” formulējis trīs sirdsvēlmes (jeb galamērķus?): svītrot no Augstākās padomes 1990. gada 4. maija

deklarācijas punktu par Latvijas okupāciju 1940. gadā, svītrot atsauci par 1918. gadā dibinātās Latvijas Republikas kontinuitāti, vienā rāvienā piešķirt visiem pašvalstniecību un sarīkot Latvijā “visu līmeņu vēlēšanas”. Tādā gadījumā - Guščina iztēlē - 4. maija (jeb “otrā”) republika pārtaptu par trešo, šoreiz jau „latkrievisko” republiku.

Lomas sadalītas: Jurijs Aleksejevs ir organizators, Viktors Guščins ir teorētiķis, un rodas vajadzība pēc pašmāju Robespjēra, kuš visu saasina līdz *razor sharp* pakāpei. Te nu īsti savā vietā ir Vladimirs Iljičs Lindermans, kas portālā www.rus.delfi.lv brīdina: ja Latvijas varneši (pravjašči) uzdrošināsies aizliegt viņa partiju - *Za rodnoj jazik* (Par dzimto valodu), “mums nebūs nekādu saistību attiecībā ar valsti” un mēs “aicināsim Latvijas krievu iedzīvotājus noslaucīt šo valsti vēstures mēslainē, turpat, kur ir tās garīgā priekštece - nacistiskā Vācija. Kam mums vajadzīga valsts, kas mūs nīst? Pie velna to!” Un piebilst: “Gribat likvidēt

partiju? Mēs vēl paskatīsimies, kuš kuš likvidēs.”

Vēl asāk? Lūdzu: Jurijs Aleksejeva portālā www.IMHOclub.lv Vladimirs Iljičs Lindermans jau virsrakstā vaicā: “Vai nav pienācis laiks padomāt par Latvijas pievienošanu Krievijai?” Lindermans rezignēti konstatē, ka Eiropas Savienība atsakās atrisināt “krievu jautājumu” Latvijā. Tātad “paliek Krievija. Būtu loģiski pieņemt, ka parādīsies partija (organizācija, kustība, vienalga), kas sev par mērķi nospraudis Latvijas pievienošanu Krievijai. Var arī citādi, politkorrektāk formulēt: izstāties no Eiropas Savienības un pievienoties Eirāzijas Savienībai. Plašā auditorija to tik un tā uztvers kā pievienošanu Krievijai.” Lindermans ir piesardzīgs - viņš precīzē: “Tas nav aicinājums, tā ir prognoze.”

Pat Aleksejevam nepietika nekaunības šādai prognozei. Bet ir lasītāji, kušus tā kairina un valdzina. Un tāpēc Aleksejevs to ievietoja.

Franks Gordons

Dejā vu* sajūta

Pavasaris kavējas, un cilvēki teic, ka esot noguruši no gaŗās ziemas. Pamazām sāk likties, ka tā nebeigsies nekad, ka silta saulīte un zaļa zālīte

ir kā sapnis, bet sniegs, ledus un aukstums būs vienmēr. *Dejā vu* sajūta pēdējā gada laikā nepamet, arī dzirdot kārtējo kāda **ministra demisijas pieprasījumu**. Pēdējais pieprasījums, ko pāuda Nacionālā apvienība (NA), bet pēc tam atlika uz daži mēnešiem, bija par iekšlietu ministru Richardu Kozlovski (Reformu partija). Līdz šim šajā valdībā nomainīti ir tikai divi - tieslietu ministrs un satiksmes ministrs, bet viņi aizgāja paši: tieslietu ministrs Gaidis Bērziņš (NA) it kā nevarēja samierināties ar domu par to īpašumu atdošanu ebreju organizācijām, kuŗu mantinieki joprojām nav ne atradušies, ne pieteikušies, bet satiksmes ministrs Aivis Ronis (bezpartijiskais ministrs, pār kuŗu šefību bija uzņēmusies *Vienotība*) it kā bija noguris no dažādām nebūšanām viņa kompetences jomā, kuŗas sastrādājuši viņa priekšgājēji, un no nebeidzamām vēlmēm, ko satiksmes nozarē grib piepildīt gan politiķi, gan to atbalstītāji un draugi.

Divreiz pieprasīta veselības ministres Ingridas Circenes (*Vienotība*) un izglītības un zinātnes ministra Roberta Kļāļa (Reformu partija) demisija, trīs reizes prasīta labklājības ministres Ilzes Viņķeles (*Vienotība*) demisija. Izskanējuši arī viedokļi, ka būtu jāmaina kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende (NA). Tiek solīts, ka prasīs arī vides un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdža demisiju (Reformu partija), bet pagaidām tas nav noticis. Klusām politikas aizkulisēs dzirdama arī tāda kā ņurdoņa, ka vajā-

dzētu mainīt ekonomikas ministru Danielu Pavļutu (Reformu partija), taču vismaz skaļi un oficiāli koalīcija to it kā neprasa. Koalīcijas partija NA balsoja pret jauno satiksmes ministru Anriju Matisu (bezpartijiskais ministrs) kaut gan tā bija koalīcijas pašas izvēle. Īsi sakot, demisijas pieprasījumi un solījumi ir kļuvuši par ikdienišķu parādību, un vēlētajiem droši vien drīz tam vairs nepievērsīs nekādu uzmanību.

Šķiet, daļa iedzīvotāju pamazām zaudē interesi arī par Veselības ministrijas iecerī saistīt **veselības aprūpi ar nomaksātiem nodokļiem**. Proti, Veselības ministrija gribētu tiem, kas nemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli, bez maksas nodrošināt tikai neatliekamo palīdzību, bet par visu pārējo būtu jāmaksā pilna cena, nevis tikai līdzmaksājums. Savukārt Finanču ministrija domā citādi - finanču ministrs Andris Vilks nupat publiski pāuda, ka vajadzētu skatīties pēc sociālā, nevis ienākuma nodokļa maksāšanas. Visticamāk, ienākuma nodokļa maksātāju ir daudz vairāk nekā sociālā nodokļa (ministrijai to nav izskatījušas un rēķinājušas) maksātāju, jo, pirmkārt, ienākuma nodokli maksā ne tikai no algas, bet no visiem oficiālajiem ienākumiem, un, otrkārt, neiedziļinoties darba likumdošanā, jāteic, ka Latvijā ir atļauts slēgt dažādus līgumus un par daļu no tiem ienākuma nodoklis ir jāmaksā, bet sociālais ne. Tātad cilvēks strādā, maksā ienākuma nodokli, bet darba devējam sociālais nodoklis nav jāmaksā. Ministrija gan plāno, ka būs iedzīvotāju grupas, uz kuŗām tas neatlieksies, - invalīdi, bezdarbnieki u.c., bet jautājums ir par tiem pašiem bezdarbniekiem, kuŗi, kā iecerējusi Labklājības ministrija, zaudēs statusu, ja zināmu laika posmā darbu neatradīs. Turklāt, ne jau visi tie, kuŗi strādā pēc

ligumiem, par kuŗiem sociālo nodokli nemaksā, var kļūt par bezdarbniekiem. Un lielākoties cilvēki strādā ar šādiem ligumiem ne jau tāpēc, ka tā grib, bet gan tāpēc, ka citas izvēles nav.

Lai nu kā, šķiet, ka sociālā nodokļa sasaiete ar veselības aprūpes pakalpojumiem drāmatiski palielinās to cilvēku skaitu, kuŗi pie ārsta vairs neies, līdz būs jāsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība. Slimnīcā ārstēties šie cilvēki nevarēs, jo jau tagad liela daļa sirgstošo to nevar atļauties, bet, ja būs jāsedz pilnā maksa, tad par to pat nevarēs būt runa. Turklāt valstij diez vai tas maksās lētāk, jo cilvēks nevis ies pie ārsta un ārstēties, bet gan gaidīs līdz pēdējam brīdim, tad sauks neatliekamo palīdzību, tomēr uz slimnīcu ārstēties atteiksies braukt. Protams, pēc dažām dienām neatliekamā palīdzība būs jāsauc atkal un tā tālāk...

Protams, var sacīt, ka ir tikai taisnīgi, ja nodokļu nomaksa tiek saistīta ar veselības aprūpi, bet Latvijā, kur bezdarbs ir liels (patiesībā lielāks, nekā oficiālie skaitļi rāda), cilvēki ir ļoti nabadzīgi un darba devējiem ir lielas iespējas „izkārtot” līgumus tā, lai nodokļos būtu jāmaksā mazāka summa, - tādas sistēmas ieviešana radīs traģiskas sekas. Ja vēl atceramies, ka gaidāms **elektroenerģijas cenu kāpums**, kas nozīmēs, ne tikai ka vairāk būs jāmaksā iedzīvotājiem, bet arī ka celsies ražotāju produkcijas cenas, - tad kļūst pavisam šķērmi. „Ja netiks veikti ierobežojoši pasākumi, sagaidāmais elektroenerģijas cenu kāpums būs diezgan briesmīgs attiecībā uz visiem,” nupat publiski Latvijas Radio raidījumā pāuda Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdis Jānis Endziņš.

Protams, iedzīvotāju optimismu tas nevar, un jaunākā „DNB Latvijas barometra” pētījuma re-

zultāti liecina, ka iedzīvotāju vispārējais noskaņojums pasliktinās. Dabiski, ielgusi ziema ietekmē cilvēku noskaņojumu, bet viens no iemesliem šādai noskaņojuma maiņai ir dzīves dārdzība, par ko liecina pētījuma respondentu nosauktās naudas summas, kādas, viņuprāt, nepieciešamas cilvēka cienīgas dzīves nodrošināšanai. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pētījumu rezultātiem tās ir palielinājušās, jo cenas tomēr kaut lēni, bet kāpj visās jomās, un cilvēku ienākumi paliek turpat uz vietas vai arī pat pazeminās. Jautājumā, cik lieliem ienākumiem jābūt, lai cilvēks varētu normāli dzīvot, nosauktā caurmēra summa ir aptuveni 665 lati mēnesī. Gandrīz puse jeb 47% aptaujāto norādījuši, ka viņiem pietiktu ar summu līdz 500 latiem. Lieki teikt, ka vairākumam Latvijas iedzīvotāju šobrīd šīs summas ir no fantastikas serijas. Patiesībā runas par nabadzību un „gaismas trūkumu tuneļa galā” vairs nav nekas jauns, aizvien vairāk cilvēku domā, kā izdzīvot un vai tomēr nebraukt prom, lai varētu nopelnīt vismaz maizei.

Tomēr ir kāds pārsteigums, kas liek atcerēties pavasari un vieš cerību, ka ne visu mūsu valsti politiski dara ar skaudru aprēķinu, kā vairoto savu populāritāti un iegūstamos labumus.

Runa ir par diviem likumiem - **„Par sapulcēm, gājieniem un piketiem” un „Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums”**. Pirmajā likumā stingri ir ierobežota rīcība un simbolika, ko drīkst lietot to norises laikā: „Minēto pasākumu laikā aizliegts vērsties pret Latvijas Republikas neatkarību, izteikt priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aicināt nepildīt likumus, sludināt vardarbību, nacionālo un rasu naidu, kļaju nacionisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, veikt kara propagandu, kā arī slāvēt vai aicināt izdarīt noziedzīgus nodarījumus un ci-

tus likumpārkāpumus”, un ir aizliegts „Izmantot bijušās PSRS, Latvijas PSR un nacistiskās Vācijas karogus, ģerboņus, himnas un simboliku (arī stilizētā veidā.)”

Otrā likumā šādu ierobežojumu nav, un, ja sarīkojuma izkārtotāji, piemēram, to piesaka kā piemiņas sarīkojumu, tad uz to attiecas otrs likums un nav nekādu ierobežojumu, var nēsāt Ļeņina un Staļina bildes, var vicināt bijušās PSRS karogus utt. 9. maijā, kad Rīgā pie Uzvaras pieminekļa tiek svinēta lielā uzvara, nereti var redzēt visu to, ko pirmais likums aizliedz, jo sarīkojums nav pieteikts kā sapulce, gājieni vai pikets.

Vismaz daļa Saeimas deputātu par šim likumu pretrunām zināja, bet, atļaušos apgalvot, pat nacionāli noskaņotie ne jau pārāk gribēja ko mainīt, jo uzvarētāju likumošana ar staļiniekiem, Ļeņiniekiem un citu totalitārā režīma simboliku ļāva teikt kvēlas runas, aicinot vērsties pret okupantiem, un, protams, cēla reitingus.

Pagājušajā mēnesī tīmekļa portālam *Delfi* uzrakstīju komentāru par šiem pretrunīgajiem likumiem, kas rada absurdu situāciju, - vienā sarīkojumkā nedrīkst izmantot noziedzīgo totalitāro režīmu simboliku, bet otrā sarīkojumkā drīkst. Liels bija pārsteigums, kad pēc dažām dienām piezvanīja Saeimas deputāts Andrejs Judins (*Vienotība*), lai pateiktu paldies par komentāru un informētu, ka ir izstrādāti „Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma” grozījumi, ir savākti koalīcijas partiju deputātu paraksti un grozījumu likumprojekts 21. martā ir iesniegts Saeimā. Atliek gaidīt, ka Saeimas deputāti nobalsos par šī likumprojekta pieņemšanu un tālāku virzīšanu apstiprināšanai.

Varbūt pavasaris tomēr atnāks - kaut noguris un vēss, tomēr pavasaris, ar cerību uz sauli un zaļu zāli.

Sallija Benfelde

* *dejā vu* (franču val.) - kādreiz jau redzēts

Arāju cilts sevi aplūko

Dagmāra Beitnere, *Mēs, zemnieku tauta?*, izdevis Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, 2012.g., 256 lpp.

Reiz, savas prezidentūras sākmā uzrunājot tautu, Valdis Zatlers pēc vārdiem „Es esmu...” aizmirs, kā bija nodomājis teikumu pabeigt. Pēc mirkļa klusuma viņš sev neveikli jautāja: „Kas es esmu?” Šis fundamentālais eksistenciālistiskais jautājums tautas atmiņā tikpat cieši saistīts ar Zatlera prezidentūras sākumu kā vārds „Rikojums numur divi” ar prezidentūras beigu galu.

Valdis Zatlers, izsakot jautājumu „Kas es esmu?”, īstenībā atestēja sevi par kārtīgu latvieti, jo kolektīvais jautājums „Kas mēs īsti esam?” vai „Kādi mēs īsti esam?” latviešiem nav svešs. Laikā, kad padomju okupācijas režīms centās tautai iestāstīt, ka tā brīvprātīgi iekļāvusies brālīgo socialistisko tautu saimē un apgūt tās tikumus, mūsu gara darbinieki trimdā centās būtiskajā, kas ir mūsos, ieskatīties godīgāk un dziļāk. Vecākā trimdas paaudze vēl atcerēsies Paula Jureviča esejas par latvisko dvēseli, latviešu kultūras īpatnībām un latvisko pasaules skatījumu krājumos *Idejas un īstenība* (1947, 1965) un *Variācijas*

par moderno cilvēku (1956), tāpat pirmo eseju „Baltās drānas – latviešu pasaules uzskats” Zentas Mauriņas krājumā *Latviešu esesjas* (1953). Jurevičs rakstīja vairāk kā filozofs, Mauriņa vairāk kā tautas garamantu un rakstnieku darbu vērtētāja, abu nolūks bija jaunos laikos celt trimdas tautas pašapziņu.

Par sava zinātniskā pētījuma plašu iziešanu tautā maz gan būs domājuši socioloģijas doktore, Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta vadošā pētniece Dagmāra Beitnere – Le Galla, jo zem savas grāmatas viēsim saprotamā virsraksta *Mēs, zemnieku tauta?* likusi tikai viēdai, augsti izglītotai šķirai uztvēramo pētījuma raksturojumu – „Pašreference latviešu kultūras paradigmā”. Arī grāmatas pirmajām sešdesmit piecām lappusēm, kur galvenokārt skaidrotas socioloģiskas teorijas un pētniecības metodika, novēlu lauzties cauri tikai lasītājiem ar augstāko izglītību, vislabāk kādā no humānitarajām disciplinām. Tomēr pēc grāmatas izlasīšanas rodas sajūta, kāda droši vien ir augsta kalna pieveicējam, kad viņš, nonācis virtotnē, no kuņas paveņas brīnīšķīgs skats, izsaucas: „Bija vērts kāpt!” Beitneres pētījums pelnījis augstāko uzslavu.

Autores pamata teze ir, ka latvieši sevi allaž uzlūkojuši par zemnieku tautu, dažkārt lietojot poētizēto sinonīmu „arāju tauta”, retu reizi ironisko un distancētos „bauru tauta”. Šī pašiem sevis uzskatīšana pašos pamatos par zemniekiem, par lauku ļaudīm nozīmējusi arī sava nacionālisma apliecinājumu. Cara valdīšanas pēdējos gadu desmitos Latvija, vizitērtāk Rīga, tika strauji industrializēta, tāpēc, tiekot pie neatkarības, daudzi latvieši par ideālāko un īsti latvisko dzīvesveidu uzskatīja dzīvošanu lauku viensētās.

Pētniece 2001. gadā intervējusi piecpadsmit personas, kas, Latvijai neatkarību atgūstot, cerējušas, ka reiz varenajām saimniecībām atkal būs iespēja atdzimst, un tāpēc pārcēlušās uz dzīvi laukos. Daudzu latviešu pamatvērtību starpā bijis drošības koncepts: „Lai kādi laiki, mainās valdības, bet zemnieks vienmēr būs vajadzīgs.” (64. lpp.) Desmit gadus vēlāk zinātniecei izdevies sadzīt pēdas vēl astoņiem no viņas sākotnējiem piecpadsmit respondentiem un sazināties ar viņiem no jauna. Kāda likteņa ironija: no dažiem nekādi īsti zemkopji nav iznākuši, viņi drīzāk kļuvuši par lauku tūrisma veicinātājiem, viesu uzņēmējiem! Atceros, ka vēl ap gadsimtu miju un tad, kad ministru prezidents bija Einars Repše, Latvijas lauku attīstība tika uzskatīta par veicamu un veicināmu, turpretim tagad iestājusies tāda kā sakāves sajūta: tā kā laukos neesot darba vietu, esot labāk, ja cilvēki pārceļas uz dzīvi Rīgā vai kādā no lielākajām provinces pilsētām, nekā ja izšķīras par ekonomiskās emigrācijas risinājumu. Pretējais uzskats, protams, ir, ka laukos darba netrūkst, tikai tur jāstrādā smagi, bet latvieši aizmirsuši darba tikumu.

Dagmāra Beitnere parāda, kā mūsu klasiskā literatūra ne vien atspoguļo mūsu kā zemnieku tautas būtību; tā domu par mums kā zemnieku tautu arī atražo. Sava uzskats viņai ir par literatūras programmu skolām.

Bērni pilsētā un laukos lasa un mācās par Anneles piedzīvojumiem, Pastariņu, Cibiņu, dzīvo līdzī Mēriņnieku laikiem, Līdumniekiem, Silmaču, Straumēnu un Zaļās zemes ļaudīm. Urbānais romāns skolā ir perifērs. Nākamais kultūras dalībniekus izglītības sistēma ar atlasītajiem literārajiem tekstiem iemāca mentāli sevi atpazīt kā zemnieku. No literatūras skolēni

iepazīst, ka zemnieka dzīves vērtības ir pretrunā ar moderno pilsētu. Parasti tās ir pozicionētas – labie lauki pret sliktu pilsētu. (137.)

Jurevičs un Mauriņa latviešiem, kādi viņi ir un par kādiem viņi sevi uzskata, pievērsās ar plašu vērienu, pamatojot savus atzinumus ar dzīves pieredzi, intūciju un rakstu avotiem, bet Beitnere ar zinātnisku rūpīgumu strādā tikai ar vienu, kaut mums pašiem ļoti svarīgu sevis redzējuma aspektu: cik pamatots ir mūsu pašredzējums kā zemnieku tautas redzējums; kādi ir šī redzējuma cēloņi un sekas; kādi ir bijuši vai varētu būt šī redzējuma varianti. Esam par sevi kādreiz teikuši „mēs, dziedātājtauta” (37.), „mēs, kristieši” (39.), „mākslinieku tauta” (49.), „vagaru tauta” (49.) u. c. Tomēr zemnieku tautas jēgumu apvij it kā īpaša svētuma aura: lūk, pētniece stāsta, kā, dodoties uz interviju kādās Zemgales lauku mājās, netālu no Kārļa Ulmaņa dzimtajām mājām Pīksām, viņa „pirmo atsauci uz tradicionālo latviešu kultūru varēja nolasīt, jau piebraucot pie mājas, – pļavā saimnieks grāba sienu baltā krekla” (192.) Tiešām, mēs taču dziedam par baltā krekla uzvilšanu „savam sienu pļāvējam”!

Vērtīgs grāmata ir atstāstītās izvērtākas intervijas ar piecām mūsdienu Latvijas prominencēm: dzejnieku Imantu Ziedoni, mākslas zinātnieku un Rundāles pils direktoru Imantu Lancmani, akadēmīki Jāni Stradiņu, medicīnas profesoru Vitāliju Zirdziņu un profesori Anitu Villerušu. Lancmanis un Stradiņš interesanti izsakās par vācbaltu kultūras un latviešu kultūras mijiedarbību un tās ietekmi uz latviešu „pašreferenci”.

Pētniece stāsta, ka viņai esot aizrādīts: terminu „zemnieku kultūra” viņai nevajadzētu angļiski tulkot kā *peasant culture*, jo angļu

valodā vārdam *peasant* esot „nievājoša nozīme un tas norāda uz personu, kuŗš ir margināls un nekultūrs”. (242.) Labāk būtu runāt par *farmer culture*. Diez vai. Kā būtu ar *agrarian culture*, *agrarian nation*? Šā vai tā, izcilā grāmata nebija pelnījusi, ka tai gadījies *neraža* ar zemnieku tautas gan vācisko, gan angļisko atveidojumu: vāciski ieraugām *bauern Folk Bauernvolk* vietā (170.), bet angļiski – *we nation of peasant* (255.). Starp citu, Virzas **Straumēnus** nav pareizi saukt par romānu. (99.) Grūti ticēt, ka **Latvijas Avīzei** toreiz, kad tā vēl saucās **Lauku Avīze**, metiens varētu būt bijis 300 000, ja tagad tas nesniedz pat 50 000. (71.) Šo informāciju neapstrīdu totāli, tikai uzņemu to ar zināmu skepsi.

Pēc parunāšanās par zemnieku tematu uznāk kārdinājums atstāt anekdotu iz dzīves, ko man pirms vairākiem gadu desmitiem pastāstīja manis ļoti cienītā literatūrkritiķa Jāņa Rudziņa draugs, gleznotājs Juris Soikans. Reiz bēgļu nometņu gados Rudzītis recenzēja grāmatu, kuņas titullapā bijis teikts, ka to izdevis Arvīda Sēlzemnieka apgāds, bet lapas otrā pusē, grāmatas pasītē, mazākiem burtiem bijis teikts vāciski *Druck – Lettenbauer*. Rudzītis recenzijā grāmatu cildinājis, bet beigās apvaicājis, vai tad esot bijusi īsta vajadzība Sēlzemnieka vārdu tulkot vāciski uz – latviešu zemnieku. Izrādās, ka tipografa vārdam *Lettenbauer* tiešām bijusi līdzība ar izdevēja Sēlzemnieka vārdu, bet ka neviens neko nav tulkojis. Līdzās vārdam *Lette* (latvietis) vāciešiem ir arī vienskaitlinieks *Letten* (māls), tāvad *driķētājs*, ticamāk, būs bijis Mālzemnieks, ne Latvijzemnieks. Tā, lūk, mums, rakstītājiem, reizēm gadās visādi, un nekāds izņēmums nav jūsu

Eduards Silkalns

(Nobeigums)
Aleksandrs Gārša

Skolā jāiet, jāmacās Atmiņu stāsts

Citādi bija ar algebru un ģeometriju, kuņas Austrālijā kā obligātu priekšmetu bērni jau bija mācījušies no pirmās ģimnazijas klases, un man iztrūka pirmo divu gadu. Ar piepūli un mātes palīdzību tajās nokavēto iedzinu. Tas tomēr prasīja gadu, pusotru. Kaut arī šajos priekšmetos vēlāk veicās labi, tie mani garlaikvoja un es zināju, ka tie man nebūs vajadzīgi. Pretēji vecāku gribai biju izšķīries studēt tieslietas. Pēdējos divos gados bija jāizvēlas priekšmeti, kas būtu piemēroti nākotnē studēšanai. Kad pienāca pie izšķiršanās, ko studēt, vecāku iecerētās fakultātes – kā medicīna, tā arhitektūra un inženieru zinātnes – bija galīgi izslēgtas nepiemēroto priekšmetu izvēles dēļ! Tā nu viņiem nekas neatlika kā piekrist, ka studēju tieslietas un vēlāk politiskās zinātnes humānitaro zinātņu (*Arts*) fakultātē. Tēvs tās bija apzīmējis par politiku vai bagātu cilvēku izpriecu un praktiskai dzīvei pavisam nederīgām.

Viktorijas pavalsts ģimnazijās bija sešas klases. Universitātes

ģimnazijā Melburnā bija vienīgi pēdējās četras, bet tā bija tikai viena no trim ģimnazijām, kam bija „izcili sekmīgu” skolēnu klases. Droši vien līdzīgas iespējas bija arī dažās šīs vairāku miljonu pilsētas lielākās privātskolās, bet priekš tām mūsu pirmās imigrantu paaudzes vecākiem nebija vajadzīgo līdzekļu un par stipendiju iespējām tajās nezinājām. Par universitātes ģimnazijas akadēmisko līmeni gan nevarēja sūdzēties, jo tajā skolotāji bija paralēli arī savos laukos Melburnas universitātes mācībspēki. Latviešu imigrācijas sākuma gados šajā skolā tās apdāvināto skolēnu klases esot mācījušies vairāk nekā 80 latviešu skolēni. Laikam esam vai nu apdāvināta, vai ļoti centīga tauta, ka to no 6900 latviešiem Melburnā sasniedzām! Divās pārējās šāda veida skolās arī vēl mācījās krietns skaits latviešu. Vēlākos gados latviešu proporcija gan kritās. Varbūt arī daudzos gadījumos turīgāki kļuvušie vecāki savus bērnus sāka lielākā skaitā sūtīt uz privātskolām. Iespējams arī, ka,

turībai pieaugot, daļa viņu bērnu kļuva slinkāki un motivācija labi mācīties saruka. Laikam tagad arī universitātes ģimnazijā vairs nav apdāvināto studentu klases un, tāpat kā citas valsts parastās ģimnazijas, tā apkalpo vienīgi pati savu pilsētas rajonu.

Pēdējā, tas ir, sestajā mācību gadā mūsu triumvirātam pievienojās ceturtais biedrs, latvietis. Viņš gan visā visumā bija prātīgāks un apzinīgāks par mums un skolas mācību un sporta pienākumus cītīgi izpildīja un kādreiz ar nespāšanu skatījās uz mūsu pārējo triju ērnotām izdarībām. Tomēr vismaz vienreiz arī viņam mūsu nedarbu dēļ iznāca ciest. Skolai bija lielās grupās jāiet dziedāšanas mācībās, lai visi varētu dziedāt gadskārtējā skolēnu vecāku vakarā Melburnas centra pilsētas valdes nama lielajā zālē. Skolā mēģinājumiem palielās sanāksmju telpas izkārtojums bija mainīts tādā veidā, ka priekšējās skolēnu rindas sēdēja, tālākās stāvēja un pēdējās stāvēja uz soliēm. Šāda amfiteātra vidū dziesmas vadīja

izveicīgs skolas dziedāšanas skolotājs, mūsu „koŗmeistars”. Visi četri stāvējam beidzamajā rindā uz soliēm. Mūžīgā gaŗlaicīgu dziesmu atkārtošana sāka mums visiem četriem „krist uz nerviem”. Nokāpām lejā aiz pēdējās rindas, uz soliēm stāvošiem skolēniem aiz muguras un sākām stāstīt anekdotus. Vispirms klusām, bet tad laikam arvien skaļāk. Šķiet, par daudz ieturāmies savā nodarbībā un nepamanījām, ka tiek mēģināta toreizējā Austrālijas himna „Lai Dievs palīdz ķēniņienei”. Neatskārtām arī, ka skolotājs mēģinājumu pēkšņi bija pārtraucis un klusumu traucēja vienīgi musu runāšana un skaļo smieklu izviridumi. Skolotājs pienāca pie mums un balā ģimī, ārkārtīgi pārskaities izmeta mūs no mēģinājuma ārā par necienību pret valsts himnu un aizsūtīja mūs taisnā ceļā pie skolas direktora. Tas mūs stingri nostrostēja, tad piebilda, ka visi četri mēs esot „labi zēni” un varen labi mācoties. Beigās viņš gandrīz lūdzoši vaicāja, kādēļ mēs atļaujoties šādas ausības un traucējot tik svarīgu un svinīgu skolas notikumu. Mums par lielu pārsteigumu, citu sodu nepiemēroja. Vienīgi noteica, lai taču nākotnē mēs no šādiem nepiedienīgiem izlē-

cieniem atturoties.

Līdzīgi mums gadījās arī vācu valodas stundās. Visi mēs vāciski labi pratām un beigu eksāmenos guvām teicamas atzīmes un uzslavas. Skolotāja bija kāda no Vācijas *naciņu* terora izglābusies ebrējiete. Vēl šodien esmu pārsteigts par viņas iecietību, kad stundās garlaikojoties muguras solos lasījām dienas avīzes vai apmainījāmies stāstiem par pēdējo dienu piedzīvojumiem vai par otrā klases pusē sēdošām meitenēm. Kad mūsu runas kļuva par skaļām vai izdarības pārmērīgi traucējošas, skolotāja bija spiesta mūs no klases izraidīt un sūtīt pie skolas pāriņa, gan ar līdzīgiem rezultātiem.

Gadiem aizejot, viens no mūsu kvarteta biedriem pārāgri nomira ar sirds slimību, divi kļuva par pazīstamiem ārstiem – speciālistiem, viens no tiem starptautiski pazīstams, un es nogāju sava mūža „darba ceļu” par iekšpilsētas advokātu firmas juristu, nepiepildot savu studiju ieceri un man piedāvāto iespēju palikt pie universitātes par mācībspēku politiskajās zinībās. Tagad, tai vietā „puspensionējis”, rakstu jums šo atmiņu sacerējumu par manām nerātnajām bērības un pusaudža skolas gaitām.

AR PAVASARĀ VĒSMĀM

Kaut dabā vēl valda sals un sniegpuķēni, dienas tomēr pieņemas gaumā un, spītējot laika apstākļiem, arī kalendārs jau pavēstījis pavasara iestāšanos. Marta beigās ik gadu svinami pavisam pavasarīgi svētki – tā ir Starptautiskā Teātra diena. Arī šogad 27. marts – Teātra diena – saistījās ar vairākiem iezīmīgiem mākslas dzīves notikumiem, kas vēl un vēlreiz apliecina, ka skatuves mākslas radošās iespējas ir radniecīgas pumpuru plauksmei pavasarī, kad viss mums apkārt tiecas zaļot un uzziedēt.

Atzinība labākajiem skatuves māksliniekiem

Jau tradicionāli nedēļā, kad svinama Starptautiskā Teātra diena, Latvijas Teātra darbinieku savienība piešķir balvas, kas nosauktas dižo skatuves meistarū vārdā. Šogad pēc vairāku gadu pārtraukuma piešķir **Eduarda Smilģa balvu**, ko parasti saņem kāds režisors. Šogad to izpelnījies Dailes teātra galvenais režisors **Dž. Dž. Džilindžers** (Raimonds Rupeikis). Balva nāk tieši istajā laikā, jo pēc veselības virknes veiksmīgu izrāžu Liepājas teātrī, no kurām vispopulārākā un visvairāk atzītā ir mūzikls „Pūt, vējiņi!”, Džilindžera vadītajā Dailes teātrī režisors iestudējis vērienīgu, visos komponentos krāsainu un saskanīgu mūzikālo izrādi „Oņegins”. Tas ir grandiozs mūzikālais iestudējums, ko režisors kopā ar domubiedriem izloļojis vairāku gadu ilgumā. Skatuves norisēs izdevies saliedēt aktiešu ansambli un panākt, lai izrādes gaitā skatītāji ne tikai uztvertu galveno varoņu likteņus, bet arī sajustu teātra mākslas skaistumu un maģisko spēku.

Dailes teātra spožās aktrises **Lilītas Bērziņas** balvu šogad saņēma Jaunā Rīgas teātra aktrise **Guna Zariņa**, kas sava talanta spēku apliecinājusi, pārtopot dažādos atšķirīgos raksturos. Viņas lomās dominē liela iekšēja tīrība un garīga skaidrība. Bet **Harija Liepiņa** balva tika Jaunā Rīgas teātra aktierim **Gundaram Āboliņam**, kas ar nopietno un dziļo nodošanos savai profesijai katrā jaunā lomā atklāj negaidītas sava talanta šķautnes. Turklāt viņš šobrīd ir vienīgais Latvijas aktieris, kurš spēlē arī vācu valodā, tēlojot lomas izrādēs arī Vācijā un Austrijā. Katrā ziņā Āboliņš ir aktieris ar Eiropas slavu un Eiropas vārdu, viens no spožākajiem mūsdienu latviešu aktiešu plejadā.

Īpašnieku ieguvu arī ievērojamās baletmeistares **Helēnas Tanggijevs-Birznieces** balva, ko saņēma Latvijas Nacionālās operas baleta mākslinieks un baleta repetitors **Modris Cers**.

Apbalvošanas ceremonijā Eduarda Smilģa Teātra muzejā laureātus sirsnīgā atmosfērā sveica kollegas. Un paši apbalvotie atzina, ka šīm balvām ir īpaša nozīme viņu radošā darba vērtējumā, jo par to piešķiršanu balsojuši paši teātra cilvēki, amata brāļi un māsas, profesionāļi.

Operas koŗa svētku vakars

Uz Balto namu Rīgas centrā 27. marta vakarā steidzās klausītāji,

Pēc balvu saņemšanas. No kreisās: Gundars Āboliņš, Guna Zariņa, Dž. Dž. Džilindžers un Modris Cers

lai būtu klāt **Nacionālās operas koŗa gadskārtējā koncertā**. Šoreiz zāli līdz pēdējai iespējai piepildīja klausītāji, kuriem kārojās klausīties ko retāk dzirdētu, jo koncerts ar nosaukumu „Operes ekspresis” solīja īpaši šim vakaram sagatavotu kuplu programmu divās daļās.

Programmas izvēli un sagatavošanu bija veicis Operas koŗa diriģents Aigars Meri. Visu vakaru viņš arī stāvēja pie pulsta, vadot vērienīgu mūziķu pulku: Nacionālās operas kori, kas iepriecinā-

teātra un mūzikas draugu lokā jau labu laiku vērojams izsalkums pēc klasiskās operetes labā atskaņojumā. Tā kā Latvijā ir tikai viens mūzikālais teātris, tad iespēju dzirdēt kaut ko ārpus šī vienīgā teātra sezonas repertuāra klausītāji atalgoja ar milzu atsaucību. Par to liecināja gan simtprocentīgi nopirktās biļetes, gan aplausu vētra un it īpaši nerimīgās ovācijas koncerta beigās. Būtu tikai loģiski, ja Operas administrācija uz šiem panākumiem būtu varējusi reaģēt elasti-

ironija, tā sarkasms par „padomju pilsoņu cīņu” katram par savu apdzīvojamo platību pagājušā gadsimta vidū „vislaimīgākajā zemē pasaulē”. Lai nu kā, bet optimisma šai priekšnesumā netrūka!

Otrā koncerta daļā pievērsoties mūziklam „Šachs”, mūziķi apliecināja savas potences arī šajā žanrā. Kopā ar kori un orķestri dziedāja vairāki pieaicināti populārās mūzikas solisti, un kopskanējums bija gan niansēts, gan varens.

Nacionālā teātra aktieŗi dzied kā Čikāgas Pieciŗi. No kreisās: Uldis Anŗe, Anna Klēvere, Uldis Dumpis, Indra Burkovska un Juris Hirŗs

ja ne tikai ar spēju mūzicēt dažādos stilos, bet arī ar isti artistisku azartu; Operas orķestri un kuplu pulciņu solistu. Tūlīt gan jāpiebilst, ka, iecerot un izkārtējot apjomīgā koncerta norisi, kurā dažādu laikmetu operēšu un mūzikla atskaņojumos solistu, orķestŗa un koŗa spēki darbojās saliedēti vienotam priekšnesumam, tieŗi koŗa vieta un sniegums palika mazliet aizēnots.

Turklāt otrā koncerta daļā, kad skanēja fragmenti no B. Andersona, B. Ulveusa un T. Raisa mūzikla „Šachs”, koris vispār atradās skatuves dibenplānā.

Koncerta diriģents A. Meri tik tieŗām uztautstijis „zelta āderi” –

gāk un paredzēt šis koncertprogrammas jo drīzu atkārtojumu, taču blīvais sezonas otrās puses plānojums diemŗel šādu iespēju nedod.

Mūzikāli spīrgti un emocionāli piepildīti bija fragmenti no F. Supē komiskās operas „Bokačo”, kas Latvijā nekad nav iestudēta. Savukārt J. Štrausa operetes „Nakts Venēcijā” fragmentos solistu un koŗa dziedājums pauda dzīvesprieka un liksmes slavinājumu, tik ļoti piederīgu šādam svētku vakaram. Īstu sajūsmas vētru izraisīja D. Ŗostakovīča temperamentīgā un vitālā mūzika no operetes „Maskava, Čerjomuŗki”, kurā saklausāma kā

ŗurka bez Ŗurkas Nacionālajā teātrī

Teātra dienai pieskaņotais politiskās satiras uzvedums „ŗurka (ne)būs!” Nacionālajā teātrī pirmizrādi piedzīvoja 27. marta vakarā, taču arī turpmākajās nedēļās tas iekļauts repertuārā.

Jau nosaukumā apspēlēta nespāšanās starp „būs” vai „nebūs”, jo sezonas sākumā teātra direktors Ojārs Rubenis apgalvoja, ka šogad Nacionālais teātris pievērsīsies nopietnām repertuāra vienībām, un nekādas „ŗurkas” nebūs. Tomēr „jautrā strīpa”, izrādās, ir vitāli nepiecieŗama un politiskā satira prasīt prasījusies uz skatuves.

Tad nu tagad, trīs vīru kopīgi radīts, trīs citu vīru mūzikāli bagātināts, iestudējums uzjaucina un smidina citkārt tik nopietnos Nacionālā teātra skatītājus. Trīs idejas un scēnārija autori ir dramatiķis Jānis Balodis, improvizācijas un joku meistars Jānis Skutelis un aktieris Mārtiņš Egliens, bet mūziķi – teātri jau citkārt pieradinātie Raimonds un Oskars Petrauski un Richards Zaļupe. Vēl trīs vakara programmas vadītāji – Ainārs Ančevskis, Egils Melbārdis un Mārtiņš Egliens, kas, mūsu ikdienas aktualitātes izvērtējot, itin nemanāmi spēlē iesaista arī visu skatītāju zāli. Un, dziedot aktieŗiem līdzi dziesmas piedziedājumu: „Lats pret eiro, eiro pret latu”, mēs jau vicinām zilus un sārtus baloniņus. (Zilais simbolizē atbalstu eiro valūtai, sārtais – latam.)

Vienā vakarā mums ir iespēja uz klausīt, piemēram, trīs dažādu gadu kultūras ministŗes, sekot izglītības ministra reformu „galopam”, uz klausīt paŗa Raiņa komentārus par mūsdienu deŗeju vai pārliecināties par mūsu prezidenta matemātiķa dotībām.

Ir jau arī aktieŗu parodijas paŗiem par saviem kollegām – jaunākie parodē vecākos, puŗi meitenes utt. Savukārt asprātīgs un atjautīgi izspēlēts ir epizods, kurā uz skatuves tiek aicināti Čikāgas Pieciŗi. Dziedot pēc melodijas „Jo man garŗo alus” pārfrazētu tekstu, viņi mudina cittautieŗus uz integrāciju! Vērojot, ar kādu dziļu nopietnību un atbildību Ŗo uzdevumu veic Alberts Legzdīņš (Uldis Dumpis), Armands Birkins (Juris Hirŗs), Janīna Anki-

25. marts - Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena

1949. gada 25. marts – lielākā Latvijas iedzīvotāju deportācija uz Sibīriju - melniem burtiem ierakstīts tautas vēsturē un atmiņā.

Pirms 64 gadiem saulainajā 1949. gada 25. marta rītā neviens nenojauta, ka tik dzidra diena varētu tūkstošiem Latvijas ģimeņu nest lielāko nelaimi – izsūtīšanu uz Sibīriju. To dienu aculiecinieki gan stāsta, ka jau marta vidū kļušas runas par aizdomīgi lielu daudzumu vagonu koncentrēšanu dzelzceļa stacijās, par rikožumu turēt gatavībā kravas automašīnas un par kaut kādu sarakstu veidošanu. Nezināja tikai – kuŗi iekļuvuši „melnajās listēs” un kad tas notiks. Daudzu atmiņā gan bija palicis 1941. gada 14. jūnijs.

Elvīra Sietniece, kas 1949. gadā bija sasniegusi tikai astoņu gadu vecumu, stāsta, ka 25. martā ap pulksten 8 no rīta posusies ceļā uz Mūru skolu Kurmenes pagastā. Tēvs jūdīs zirgu, lai brauktu uz mežu. Pēkšņi viņš iesaucies, ka māja ir zaldātu ielenkta, lai Elvīra nākot atpakaļ, jo iešana uz skolu laikam nesānāksot. Tā arī bijis, jo pēc pāris minūtēm istabā ienākuši divi zaldāti un virsnieks, likuši tēvam uzrādīt dokumentus un teikuši, lai ģimene 25 minūšu laikā ir gatava braukšanai uz Sibīriju. Izvešanā par liecinieku piedalījies kāds Kurmenes pagasta iedzīvotājs (nu jau miris). Tā tika izsūtīta astoņus gadus vecā meitene ar māti, tēvu, māsu un vecmammu. Ar kravas automašīnu viņus

Aptuveni 2000 lauku ļaudis 1949. gada 25. martā Golgātas ceļu uz Sibīriju sāka no mazās Daugavas dzelzceļa stacijas Sēlpils pagastā. Netālu no tās novietots piemiņas akmens izsūtītajiem

aizveda uz Bauskas apriņķa Skaistkalnes pagastu. Tur kādā šķūnī jau gaidīja citas izsūtīšanai atvestās ģimenes. Tālāk - uz Vecumnieku staciju, kur stāvēja ešelons ar lopu vagoniem. Elvīras ģimene nav sapratusi, kāpēc viņi tiek izsūtīti, jo tēvs par darbošanos Aizsargu organizācijā jau bija izcietis sodu Solikamskā pēc iepriekšējās deportācijas. Šoreiz ģimene no Latvijas saulainās pavasara dienas nokļuva Omskas drēgnajā ziemā.

Savukārt Daina Deķere togad mācījās Salas pamatskolā un bruņoti vīri pēc viņas ieradās skolas

internātā. Kravas automašīnā mazā skolniece ieraudzīja vairākus skolasbiedrus, savus vecākus un citus pagasta ļaudis. Pa ceļam sastapa citas automašīnas un zirgu pajūgus, kuŗu ceļamērķis bija dzelzceļa Krustpils - Jelgava nelielā Daugavas stacija. Aptuveni 2000 cilvēku no turienes nonāca Omskā, Tomskā, Vorkutā...

Latvijas Valsts archīva darbinieki, uzsākot darbu ar deportēto Latvijas iedzīvotāju datu bāzes izveidošanu grāmatai „Aizvestie. 1949. gada 25. marts”, no Krievijas Federācijas (KF) Valsts ar-

chīva fondiem saņēma svarīgus dokumentus par 1949. gada 25. marta izsūtīšanu. Sadarbojoties Krievijas Kultūras ministrijai, KF Valsts archīvam un ASV Hūvera institūtam, Maskavā sešos sējumos publicēti daudzi agrāk slepeni dokumenti par masu deportācijām Padomju Savienībā. Starp šiem dokumentiem ir arī PSRS Ministru padomes 1949. gada 29. janvāra pilnīgi slepenais lēmums “Par kulaku un viņu ģimeņu, bandītu un nacionālistu ģimeņu, kas atrodas nelegālā stāvoklī, bruņotās sadursmēs kritušo un notiesāto bandītu ģimeņu, legalizējušos bandītu, kas turpina naidīgu darbību, un viņu ģimeņu, kā arī represēto bandītu atbalstītāju ģimeņu izsūtīšanu no Lietuvas, Latvijas un Igaunijas teritorijas”.

No Latvijas, Lietuvas un Igaunijas PSR teritorijas izsūtītas kopumā 30 630 kulaku, nacionālistu un bandītu ģimenes (94 779 cilvēki - 25 708 vīrieši, 41 987 sievietes un 27 084 bērni): no Lietuvas PSR - 9518 ģimenes (31 917 cilvēki), no Latvijas PSR - 13624 ģimenes (42 149 cilvēki), no Igaunijas PSR - 7 488 ģimenes (20 713 cilvēki). Saskaņā ar PSRS Ministru padomes lēmumu izsūtītie izmitināti: Krasnojarskas novadā - 3671 ģimene (13 823 cilvēki), Novosibirskas apgabalā - 3152 ģimenes (10 064 cilvēki), Tomskas apgabalā - 5360 ģimenes (16 065 cilvēki), Omskas

apgabalā - 7944 ģimenes (22 542 cilvēki), Irkutskas apgabalā - 8475 ģimenes (25 834 cilvēki), Amūras apgabalā - 2028 ģimenes (5451 cilvēks). Starp izsūtītajiem bija 2850 nespējīgi vecāki, 185 mazgadīgi bērni bez radniekiem, kuŗi viņus varētu uzturēt, un 146 invalīdi - pilnīgi nespējīgi fiziski strādāt.

Viens no Latvijas Polītiski represēto apvienības un fonda “Sibīrijas bērni” dibinātājiem Ilmārs Knaģis, kas uz Sibīriju izsūtīts divas reizes - 1941. gada 14. jūnijā, būdams 15 gadus vecs pusaudzis, kopā ar ģimeni un 1949. gada martā, zina teikt, ka masu deportācijas 1949. gadā skārušas ne tikai Baltijas valstis, bet arī visu Padomju Savienību, jo nometinājuma vietās Sibīrijā viņš satīcis dažādu tautību cilvēkus, no kuŗiem daudzi bijuši izsūtīti atkārtoti.

Tikai desmitā daļa izsūtīto no Sibīrijas atgriezās Latvijā. Šodien starp dzīvajiem ir tikai „Sibīrijas bērni”. Šogad 25. martā šie sirmgalvi atkal sanāk kopā Latvijai traģisko notikumu piemiņas vietās. Salas novada ļaudis pulcējas pie piemiņas akmens Daugavas dzelzceļa stacijā, Krāslavā - pie pieminekļa „Māte Latgale raud”... Latvijā ir simtiem tādu vietu, kur noliekt galvu to sāpju ceļu gājēju priekšā, kuŗu vietā varēja būt jebkuŗš tolaik Latvijā.

Teksts un foto Valija Berkina

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpils pilsētas domē atklāts Lieldienu labdarības tirdziņš. Pašdarinātos rokdarbus un suvenīrus ar Lieldienu simboliku darinājuši sociālā dienesta Dienas centra izmantotāji ar garīgās attīstības traucējumiem un daudzi citi.

Saldū 22. martā svinīgi atklāja jauno mākslas un mūzikas skolas ēku. Būvniecība ilga vairāk nekā 18 mēnešus. Skolā ir speciāli pielāgotas telpas dažādām mūzikas un mākslas nodarbībām.

Rēzeknes augstskola laidusi klajā unikālu izdevumu divos sējumos „Latgales Lingvoterritoriālā vārdnīca” (sveŗ 16 kg) - humānāro un sociālo zinātņu 23 pētnieku un zinātnieku trīs gadu veikumu. Vārdnīcas šķirkļu apraksti sniegti latgaliešu, latviešu, angļu un krievu valodā.

Latgales Centrālajā bibliotēkā apskatāma Šveices biroja Daugavpili sadarbībā ar Šveices vēstniecību un kultūras fondu *Pro Helvetia* ceļojošā izstāde „Literātūras dienas Zoloturnā”. Izstāde aicina sīzjust Šveices lielākā literārā festivāla svētku atmosfāiru fotogrāfijās un jaunākajās grāmātās.

Rēzeknes Māmiņu klubs no marta līdz maijam jau trešo reizi pilsētā rīko akciju „Tev arī ir MAMMA”, kuŗas laikā plānoti dažādi sarīkojumi ģimenēm ar bērniem. Skolēniem izsludināts īso stāstu konkurss „Mana māmiņa - vislabākā!”. Konkurss veltīts Mātes dienai.

Dagdas novada tautas bibliotēkā 21. martā atklāja izstādi „Atmoda Dagdas novadā”, kas veltīta Latvijas Tautas frontes darbībai Dagdā no 1989. gada.

Plāviņās plānots atvērt vēl vienu šūšanas uzņēmumu. Tā būs Daugavpils uzņēmuma *Alenta Group* filiāle. Plāviņas izraudzītas tāpēc, ka te savulaik darbojās šūšanas uzņēmums “Rīgas apģērbs”, tāpēc pilsētā ir nepieciešamie speciālisti.

No 2012. gada septembra līdz 2013. gada martam Jelgavas novada pašvaldība - viens no 13 sadarbības partneriem - piedalījās Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007 - 2013 projektā “Konkurētspējīga uzņēmējdarbība caur sadarbību”.

Uzņēmums ŠM Energo Smiltēnē svinēja atklāšanas svētkus ar atjaunojamiem energoresursiem (šķeldu) darbināmai koģenerācijas stacijai. Tās ražoto elektroenerģiju pērk uzņēmums *Latvenergo* un Smiltēnes pilsētas centralizētās siltumapgādes uzņēmums.

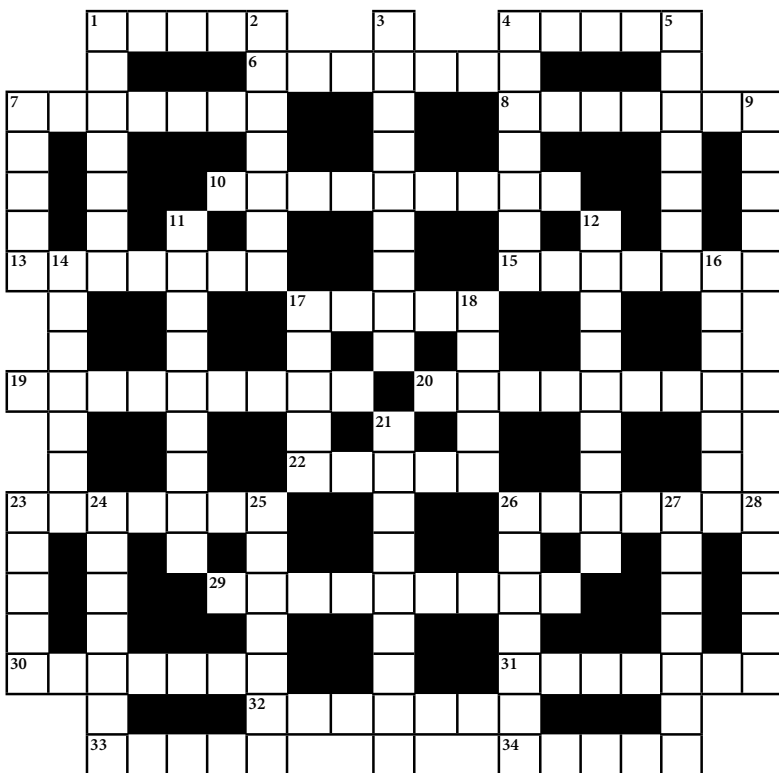
Bauskas amatniecības un mākslas centrā nodarbībās “Meistarstāsti “Bauskas skapī”” piedalījās amatnieki no Lietuvas Biržu rajona. Tautas amatu pratēji ierādīja olu krāsošanas paņēmienu, mācīja dažādu rotājumu darināšanu.

Pagastu pārvaldēs un tīmekļa vietnē sākusies publiskā balsošana par konkursu “Burtnieku novada Gada uzņēmējs 2012” dalībniekiem. Tādējādi tiks meklētas savā biznesa nozarē sekmīgākās organizācijas. Kopumā balsojumam izvirzīti 15 uzņēmumi, kas nominēti sešās dažādās kategorijās.

Īsziņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis Kārlis Pētersons

vizuālai kontrolei. 3. Mācību iestāde. 4. Apstrādāti dārgakmeņi ar reljefu attēlu. 5. Pavēdienevidīgs metalla izstrādājums. 7. Ārstniecības procedūras cikls. 9. Itāliešu stīgu mūzikas instrumentu meistarū dzimta. 11. Somu komponists (1865-1957). 12. I. Ziedoņa aprakstu grāmata. 14. Krimas pussalas agrākais nosaukums. 16. Sausi augļi, neveroņi. 17. Divmastu buru kuģis ar taisnām burām abos mastos. 18. Ģermāņu cilšu grupa. 21. Daugavpils agrākais nosaukums. 23. Alberta Bela romāns. 24. Piena cukurs. 25. Graudzāļu dzimtas augs. 26. Krāšņu kurtuves. 27. Vēsturiska Rīgas pilsētas daļa. 28. Latviešu rakstniece (1905-1981).

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 12) atrisinājums

Līmeniski. 3. Laidnis. 8. Kabata. 9. Koalas. 10. Kontūra. 11. Lakats. 12. Untums. 13. Alkas. 14. Karaliste. 17. Trakts. 21. Piepe. 23. Palmas. 24. Marija. 25. Aktis. 27. Smarža. 30. Augstiene. 34. Lūsis. 35. Armija. 36. Attāls. 37. Modināt. 38. Vīrēja. 39. Noliikt. 40. Skatuve.

Stateniski. 1. Samaņa. 2. Sallaka. 3. Laksti. 4. Datele. 5. Skausts. 6. Šautra. 7. Laimēt. 13. Atvilkt. 14. Kalpaks. 15. Replika. 16. Lāvas. 18. Koriste. 19. Straume. 20. Apvidus. 22. Salīt. 26. Palamas. 28. Mērķis. 29. Reizēm. 30. Aiziet. 31. Statne. 32. Iztēle. 33. Noliuks.

Līmeniski. 1. Naudas vienība Lielbritānijā. 4. Māla vai ķieģeļu grīda. 6. Dzīvnieku grupa ar īpašu organizāciju. 7. Pilsēta Indijas austrumos. 8. Pilsēta ASV dienvidos. 10. Vēsturisks novads Itālijas dienvidos. 13. Attīstības pakāpe. 15. Vienvietīgas sacīkšu motorlaivas. 17. Ūdens navigācijas zīmes. 19. Daudzkārtēja, ātra divu blakusskaņu mija. 20. Viens no Dānijas jūras šaurumiem.

22. Pierādījums, kas izslēdz apsūdzētā vainu. 23. Smagums līdz aparāta celtspējas rēgulēšanai. 26. Gaļas ēdiens. 29. Īsstobra šautenes. 30. Upe Kurzemē (ietek Kaņiera ezerā). 31. Valsts Āzijas dienvidaustrumos. 32. Austrumnieku smēķēšanas ierīce. 33. Vingrinājums aktiermākslas tehnikas attīstībai. 34. Seni priekšteči.

Stateniski. 1. Pilsēta Ukrainā. 2. Šachta pazemes komunikāciju

NOVADU ZIŅAS

„Beverīnas novadā gaidāma Čainataunas tapšana”

Ar šādu iepriecinošu ziņu lasītāju informē *Kas jauns Avīzē* (15.03.2013.). Vietējie deputāti vienbalsīgi nolēmuši ļaut Ķīnas pilsonim iegādāties piecus nekustamos īpašumus Mūrmuižas ciemā. To var saprast pat kā novēlotu rīcību, jo, lūk, Ozolnieku novadā jau esot deklarējušies 155 ķīnieši. Beverīnas dome no pirmpirkuma tiesībām atteikusies finansiālu apsvērumu dēļ. Īpašumu pārdošanas cena ir uzlikta tik augsta, ka pašvaldība pēc tam tos nevarētu ne pārdot, ne lietderīgi izmantot, lai izdotā summa atmaksātos, skaidro pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Ilona Plaude.

Iepriecinošu cerību uz Latvijas demografiskās situācijas uzlabošanu, iespējams, pat demografisko „sprādzienu”, tostarp Beverīnas novadā, sniedz arī informācija, ka Latvija ķīniešiem esot gana vilinoša, jo šeit varot nopirkt dzīvokļus un ģimenes kuplumu neiegrožo Ķīnas viena bērna politika. Latvija ķīniešiem patīk ar vēso klimatu un tiro vidi. Te paveras perspektīva, izaugsmes iespējas un, veidojot ķīniešu ciematus, ķīniešu mentalitātei piemērotu sadzīves un kultūras vides nodrošināšana. Šo globālistu realizētās brīvās kapitāla un cilvēku kustības inovatīvo procesu Latvijā nodrošina bijušā deputāta Aināra Šlesera iniciētās un Saeimas akceptētās pārmaiņas

Imigrācijas likumā.

Tik tālu viss ir likumīgi un caurskatāmi. Kas maksā, tas pasūtina mūziku. Kam ir - tam tiek dots, kam nav - no tā tiek ņemts. Arī Bibelē esot sacīts, ka dzeltenā rase pārņems pasauli. Tā ka notikumam Beverīnas novadā nevajadzētu būt pārsteigumam vai, kā teiktu kāds bijušais aizsardzības ministrs, tas ir *nothing special*.

Un tomēr kaut kas kramt. Pirmajā brīdī neapmierinātību gribas izgāzt pār Beverīnas novada pašvaldību. Taču reformators un novadu apvienotājs Edmunds Sprūdžs, iespējams, te saredzēs spēcīgu argumentu kārtējai novadu apvienošanas nepieciešamībai: būtu apvienojušies lielākā novadā, būtu nauda pirmpirkumam!

Bet vai tas būtu atrisinājums? Notiekošais ir tikai sekas, cēloņi ir citur - Latvijas starpvalstu un ES līgumos iestrādātajā nevienlīdzīgajā ekonomiski tiesiskajā statusā un pašu antinacionālajā tautsaimnieciskajā, tostarp agrārajā politikā. Galvenā kļūda ir iedomā, ka problēmas var atrisināt ar svešu naudu un svešu darbaspēku, ar nekontrolētu izaugsmes veicināšanu, t.i., peļņas palielināšanu uz citu iznīcināšanas rēķina, piemēram, noslēdzot starpvalstu brīvās kapitāla kustības līgumu bez atrunām, kas nodrošinātu zemes resursu - lauksaimniecībā izmantojamās zemes,

mežu, purvu un dabisko ūdeņu saglabāšanu Latvijas valsts, pašvaldību un pilsoņu īpašumā; nacionālajām interesēm neadekvāti vienam īpašniekam palielinot zemes platību un lopu skaitu; mazajiem ražotājiem izvirzot nevajadzīgas, netaisnīgas un ne-realizējamas prasības; par nelielu vienādas kvalitātes produkcijas daudzumu maksājot mazāk; nevienlīdzīgi sadalot Latvijas valsts un ES subsidijas. Par šo problēmu Banku augstskolas profesors ekonomists Ivars Brīvers raksta: „Izaugsme pati par sevi nav ne laba, ne slikta. Dabā lietas aug pašas par sevi, taču laikā prot apstāties izaugsmē. Jaunās ekonomikas paradigmas (problēmu izvirzīšanas, formulēšanas un risināšanas modelis) pamatā - šis pats princips: ekonomika gan mikrolīmenī, gan makrolīmenī aug, līdz sasniedz optimālo apjomu. Tad izaugsme apstājas, taču neapstājas attīstība. Galvenā vērība ir veltīta vides - turklāt ne tikai tādā nozīmē kā “daba” - saglabāšanai. Pasaulē ir nobriedušas pārmaiņas ekonomikas paradigmas maiņai. Jaunā ekonomikas paradigma balstās nevis uz uzņēmēju - inovatoru, vēl jo mazāk uz uzņēmēju - spekulantu, bet uz lietpratīgu saimnieku, kuŗš, pirmkārt, zina, ko darīt un, otrkārt, kā darīt, lai saglabātu nemainīgu un pietiekamu labklājības līmeni sev un saviem tuvā-

kajiem, kur būtiska labklājības komponente ir vide - ekoloģiskā, etniskā, reliģiskā, kultūras, tiesiskā un sociālā izpratnē. Tiek veidota stingrā stāvokļa ekonomika. Ir privātīpašums uz mantisko kapitālu, nav privātīpašuma

uz finanču kapitālu.

Kaut nu Latvijas nākotnes mērķu noteicēji ieklausītos un neattaptos par velti!

Andrejs Lucāns
Burtniekos

ZIŅAS ĪSUMĀ

Līvānu novada dome izmaksās Lieldienu pabalstu (Ls 20 par katru bērnu) 400 daudzbērnu ģimenēm, kuŗas audzina vismaz trīs bērnus. Šim mērķim ir atvēlēti 8000 latu no novada budžeta.

Daugavpils novada dome apstiprināja saistošos noteikumus par vienreizēja pabalsta (Ls 50) piešķiršanu ģimenei par jaundzimušo. Budžētā tam atvēlēti 6000 latu, prognozējot, ka novadā šogad piedzims vismaz 200 bērnu. Ilūkstes novadā par vienu jaundzimušo maksā 200 latus, Preiļu novadā - 150 un Līvānu novadā - 100 latus.

Rēzeknē līdz 6. aprīlim notiek Lieldienu sociālā akcija, kuŗas laikā pilsētas trūcīgajiem iedzīvotājiem tiek izsniegtas siltas pusdienas. Labdarības akcija būs arī no 5. līdz 11. maijam. Bet 8. aprīlī darbu uzsāks zupas virtuve, kas būs atvērta katru darba dienu.

Gulbenes novada dome ir uzsākusi gatavošanos Ģimenes svētkiem, kas norisināsies no 7. līdz 12. maijam. Paredzētas ģimenes sporta sacensības, svinīga pieņemšana pie novada domes vadības, godinās zelta, smaragda un dimanta kāzu pāršus. Būs arī lielkoncerts „Ir svētki ģimenei!”

Madonas mūzejā notika sarīkojums „Mūzas tiekas Madonā”, kuŗā viesojās trīs izcili Dailes teātra vecākās paaudzes aktieri - Olga Dreģe, kas nupat nosvinēja 75. dzimšanas dienu, Gunārs Placēns un Juris Strenga. Viesi klausījās priecēja ar fragmentiem no Dailes teātra izrādēm „Pirmā grēka līcis” un „Mīlais melis”. Olga Dreģe dzimusi Madonas novada Sarkanu pagastā, tāpēc tikšanās izskaņā Madonas novada domes priekšsēdis Andrejs Čelāpītērs viņai pasniedza novada augstāko apbalvojumu - Goda zīmi.

Daugavpils pilsētā 1. jūnijā pašvaldību vēlēšanās piedalīsies martā nodibināta jauna partija *Daugavpils - mana pilsēta (DMP)*. Par vadītāju ievēlēja Lokomotīvu remonta rūpnīcas (DLRR) valdes priekšsēdi Natālija Petrova. Dibinātāji ir 235 pilsētā dzīvojoši Latvijas pavalstnieki, kas strādā rūpniecības uzņēmumos. Dzelzceļš un DLRR ir Daugavpils pilsētas veidošanas bāze un stabilitātes garants, jo nodrošina darba vietas tūkstošiem pilsētnieku ģimeņu.

Pāvilostā Igaunijas un Latvijas pārrobežu sadarbības (ESTLAT) programmas laikā tiks īstenoti divi projekti. Lai veicinātu tūrisma attīstību, piekļuvei pie jūras sakārtos nobrauktuvi Tirgus ielas galā un sadarbībā ar Taru Igaunijā attīstīs ūdens tūrisma.

Dagdas novada Konstantīnovas pagasta z/s „Ieviņas”, Arvīds Vedļa no Andzeļu pagasta un Andzeļu pagasta z/s „Zelta druvas” ir starp labākajām Latvijas bioloģiski sertificētām piena ražošanas saimniecībām, kas spējušas izslaukt vismaz 7000 litru piena no govīm.

Ķekavā atklāts neparasts mūzejs - par pašvaldības policijas vēsturi. Tajā sakopoti materiāli par municipālās policijas darbību kopš tās izveides 1994. gadā. Ķekavā bija vienīgā policijas iestāde valstī, kuŗā apvienotas policijas, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta funkcijas. Tagad Ķekava ir Reģionālās pašvaldības policijas pārziņā, kuŗa apkalpo vairākus Pierīgas novadus.

Liepājā Lieldienu aizvadītas ar plašu sarīkojumu programmu. Ikviens varēja apmeklēt amatnieku tirdziņu, teātra izrādes, Lieldienu jampadraci Pētertirgū, sarīkojumu bērniem Jūrmalas parkā, kā arī dievkalpojumu. „Jelgavas tipografijas” Kurzemes dizaina centrā arī pēc Lieldienām var apskatīt vēsturisku Lieldienu apsveikuma kartīšu kolekciju ar vairākiem simtiem eksponātu no cariskās Krievijas laikiem līdz 1940. gadam.

Priekules Mūzikas un mākslas skola aprīlī svinēs 45. gadadienu. Jubilejas koncerts notiks 13. aprīlī. Tajā skanēs arī skolas absolventa komponista Ērika Ešenvalda dziesmas. Piedalīsies autors. Priekules Mākslas un mūzikas skolā mācās 150 audzēkņi un strādā 17 skolotāji.

Klātesot veselības ministrei Ingridai Circenei, atklātas Alūksnes slimnīcas atjaunotās telpas. I. Circene pateicās mediķiem par uzņēmību un entuziasmu. Beidzot slimnīcā esot viss, kas nepieciešams, lai alūksnieši varētu saņemt kvalitatīvu pirmo palīdzību, sacīja ministre.

Kandavas novada domē radusies iecere atjaunot ilgstoši neizmanto Kanavas sinagogas ēku un ierīkot tajā pilsētas bibliotēku. Šāds ēkas izmantošanas veids mūsdienās visvairāk atbilst sinagogas vēsturiskajām funkcijām, jo sinagoga ivritā tika dēvēta arī par “Mācību namu”, kuŗā ebreji studēja grāmatās rakstītos savas tautas likumus.

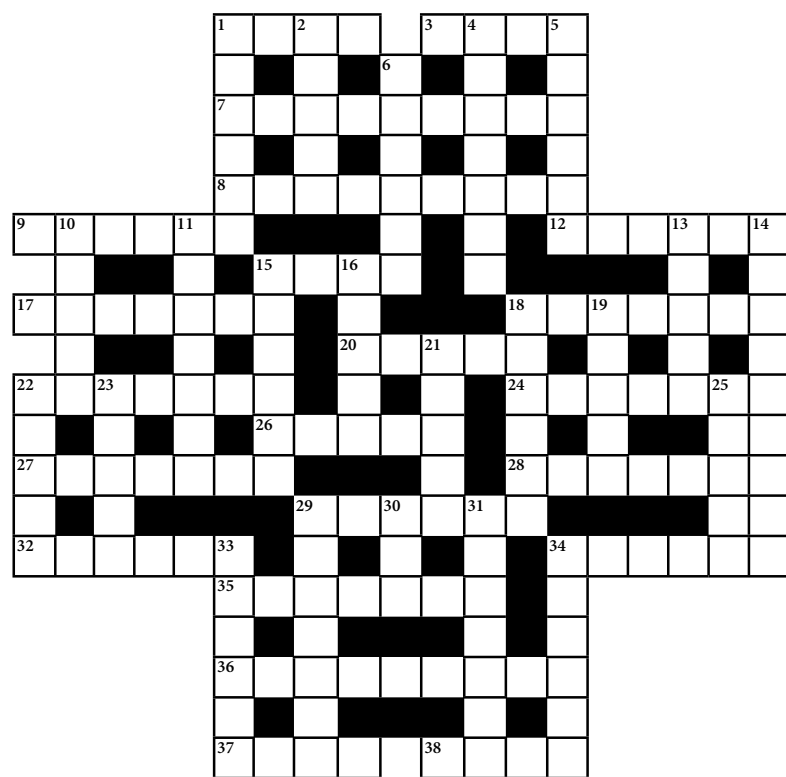
Bauskas novada jauktais koris “Mežotne” emocionāli un skanīgi nosvinēja 35 gadu jubileju. Zīmīgi, ka “Mežotne” savas apaļās un pusapaļās jubilejas allaž svin reizē ar Dziesmu svētkiem - ik pēc pieciem gadiem.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība arī šogad izsludināja konkursu bibliotekāriem “Pagasta bibliotekārs - Gaismas nesējs”. Balvai pieteikti 49 pagastu un pilsētu bibliotekāri.

Izšīņas sagatavojsi Valija Berkina un Māra Linde

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījuši Daiga un Ilmārs Kalni (ASV)

Stateniski. 1. Latvietis (*poēt.*). 2. Lēns, nesteidzīgs. 4. Vietas, kur savienojas upes. 5. Saplēst, sadauzīt. 6. Ierobežojums, augstākā norma. 10. Gadījums; kārtā. 11. Ielogojums, logats. 13. Sievietes vārds (febr.). 14. Dokumentu kopums kādā lietā. 15. Meklējot ieraudzīt, dabūt. 16. Viegls, caurspīdīgs audums. 18. Kustības sākums sacensībās. 19. Vilkst lozi. 21. Dzelzceļa stacija Rīgā. 22. Ātrs, žīgls. 23. Ēkas stūru savienojumi. 25. Viegli, ātri. 29. Sienot piestiprināt. 30. Dūmo, tvaiko. 31. Pīnums, pītenis. 33. Maļot sasmalcināt. 34. Tāds, kam ir augsta temperatūra.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 13) atrisinājums

Līmeniski. 1. Penss. 4. Klons. 6. Kopiena. 7. Kalkuta. 8. Memfisa. 10. Kampaņija. 13. Stadija. 15. Skuteri. 17. Bojas. 19. Trilleris. 20. Skageraks. 22. Alibi. 23. Balasts. 26. Sitenis. 29. Karabīnes. 30. Slozene. 31. Tāizeme. 32. Nargile. 33. Etīde. 34. Senči.

Stateniski. 1. Poltava. 2. Skataka. 3. Ģimnāzija. 4. Kamejas. 5. Stieple. 7. Kurss. 9. Amati. 11. Sibēliuss. 12. Kurzemīte. 14. Taurija. 16. Rieksti. 17. Briga. 18. Sakši. 21. Dinaburga. 23. Būris. 24. Laktoze. 25. Skarene. 26. Speltes. 27. Nordeķi. 28. Sakse.

Līmeniski. 1. Navigācijas ierīce kuŗa braukšanas ātruma noteikšanai. 3. Lapu koks. 7. Precinieks (*folkl.*). 8. Ļauni ironiska, dzelīga attieksme. 9. Valdnieka varas simbols. 12. Dzimtene. 15. Zema sievietes balss. 17. Nostāties (pie kā, kam blakus). 18. Lodējot sastiprināt. 20. Novērst kļūdu. 22. Cilvēks, kam trūkst

prasmes, iemaņu. 24. Ierīce (kā) aizvēršanai. 26. Nelāgs dzēriens. 27. Likst, lai samaksā, un saņemt noteiktu naudas summu. 28. Rubenis. 29. Zirga apkakums. 32. Kājas daļa. 34. Vēžu grupas dzīvnieks. 35. Atpūsties pēc piepūles. 36. Speciālista palīgs. 37. Papīra iesaiņojums. 38. Īstenībai atbilstīgs.

Floridas Latviešu biedrības 47. gada svētki

Marta mēneša beigās tautieši Floridā atceras un godina St. Pētersburgas Latviešu Biedrības dibinātājus. Šogad pagāja 47 gadi kopš 20 enerģiski un droširdīgi tautieši 1966. gada 28. maijā brīvības sapulcē St. Pētersburgas Mag-

no šiem dibinātājiem nav vairs mūsu vidū, bet viņu iecere uzturēt latviskās tradīcijas ir ar uzviņu realizējušās, jo Biedrība pastāv, ir arī savs nams, kur sarīkoti neskaitāmi gan solistu, gan koŗu koncerti, teātra un video izrādes,

kai īsumā, 26 lappusēs, ir aprakstījis viens no nama cēlājiem, inženieris Jānis Zālīte. Varu šeit tikai minēt, ka pagāja 17 gadi kopš Biedrības dibināšanas līdz Floridas tautieši, nekad skaitliski nepārsniedzot 300 biedrus, 1983.

Šī gada 23. martā namā pulcējās 65 tautieši. Pēc Biedrības priekšnieka ievadvārdiem visi klātesošie ar lielu sparū nodziedāja kopdziesmu „Mazs bij tēva novadīnis, bet diženi turējās.” Tad bija laiks uz skatuves stāties Biedrības korim diriģenta Vladimira Hohlova vadībā. Koris šoreiz bija sagatavojis septiņas dziesmas, bet, lai vecākiem koristiem nebūtu tik ilgi jāstāv kājās, programma bija sadalīta divās daļās. Pirmā bija diriģenta Hohlova aranžētā tautasdziesma „Manai dzimtenei” (V. Svešnieka vārdi). Sekoja J. Cimzes „Ozolīti, zemzarīti” un tad ļoti populārā Raimonda Paula „Vēju stunda” (J. Petera vārdi). Šī dziesma, diriģenta Hohlova apdarē, ir ļoti piemērota Biedrības korim, un publika to vienmēr, ar skaļiem aplausiem, liek korim atkārtot. Programmas pirmās daļas pēdējā dziesma bija A. Žilinska „Pilna upē”.

Kamēr koristi atpūtināja kājas un balsis, Biedrības kōklētāji uz skaistām un skanīgām pašas grupas vadītāja Ilmāra Vilmaņa darinātām kōklēm atskaņoja piecas dziesmas, un kā pirmo – Bruno Skultes „Nāc nākdama, vasariņa”. Šai dziesmai bija ļoti liela piekrišana, droši vien tāpēc, ka šogad pat Floridā ir neparasti vēss marta mēnesis un visi ar nepacietību gaida pavasara siltumu. Nākamā

bija tautasdziesma „Ai zaļai lidačiņa”, vienmēr populāra pie Floridas tautiešiem, jo komponiste Ariāna Liepiņa ir arī viena no kōklētājiem. Tad sekoja mazliet drūmāk noskaņotā tautasdziesma „Migla, migla, liela rasa” Ilmāra Vilmaņa aranžējumā. Kōklētāji turpināja ar „Tautas deju” un tad, kā beidzamā, skanēja Volfganga Dārziņa (A. Jansona aranžējumā) „Noriet saule vakarā”.

Koŗa programmas otrā daļā bija trīs tautasdziesmas. Kā pirmā – „Jūriņ’ prasa smalku tiklu” Aldoņa Kalniņa apdarē, un tad mazliet āķīgā, bet jautrā Guntara Ģedūļa „Ak tad kaķīti kurmi”. Mazliet pagurušie koristi jau gribēja koncertu pabeigt ar E. Siliņa „Dziedu viena, gavilēju”, bet klausītājiem ar to nepietika – viņi atkārtoti pieprasīja vēl divas piedevas. Lai publikas mūzikālās slāpes dzesētu, diriģents lika visiem nodziedāt kopdziesmu „Es nenācu šai vietai savu miegu izgūlēti”. Pēc tik lielas izdziedāšanās visi devās pie saimnieces Mārītes Rubīnas uzklāt azaidu galda, jo vajadzēja uzkrāt spēkus deļām, kas sekoja vakariņām Pēterā Ozola un Ilmāra Dzeņa mūzikālā vadībā. Tā Floridas tautieši nosvinēja savas biedrības 47. gada svētkus un atvadīdamies solījās ierasties vēl kōplākos 48. gada svētkos.

Gunārs Liepiņš

Foto: Gunārs Liepiņš

Biedrības kōklētāji. No kreisās: Ilmārs Vilmanis, vadītājs un kōkļu darinātājs, Aleksandra Rituma, Ariāna Liepiņa un Aivars Vilemsons

giore ezera krastmalā nolēma dibināt biedrību, lai uzturētu un turpinātu latviešu tautas tradīcijas un kultūru arī šai tālajā Amerikas stūrītī. Šodien neviens

literārie priekšlasījumi, Ziemsvētku tirdziņi, Sirsniņu balles, Kaŗavīru pēcpusdienas un citi sarīkojumi. Kā Biedrība tika pie sava nama, ir vesels stāsts, ko ti-

gadā tika pie sava nama. Kā nama iesvētes dienā teica dzejniece Janīna Babre: „Mēs cēlām namu – uzcēlām mazo Latviju. Te mūsu mazā zemīte, te mūsu māja, valoda un dziesma. Te esam viena saime.”

VAROŅU PIEMIŅAS DIENA ST. PĒTERSBERGĀ, FLORIDĀ

Marta mēnesis saistās ar nozīmīgām atceres dienām: 6. marts – Latvijas armijas pirmā pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas diena, 16. marts – 1944. gadā 15. un 19. divīzija cīnījās plecu pie pleca latviešu virsnieku vadībā Veļikajas upes krastos, gūstot izcilus panākumus, 16. marts – Leļionāru piemiņas diena, kuŗu ierosināja DV Centrālā valde 1952. gadā.

Šogad 16. martā Daugavas Vanagu apvienība Floridā (dibināta 1984. g. 6. martā) atcerējās

mākiem latviešu vēsturniekiem Dr. Uldis Ģermanis. Šodien vairāk nekā jēbkad izjūtam šo vārdu patiesību. Mums ir savi varoņi – brīvības cīnītāji, strēlnieki un leļionāri. Mēs zinām par nepatiesību, ko pauz Krievija. Čiņa par un pret patiesību nemitējas nekad. Mums jācīnās par taisnību. Vēl pastāv kaŗš. Kur ņemt spēkus šim kaŗam? Svētie raksti ir pilni ar liecībām par to. Ar ticību ir uzvara. Apustulis Pāvils, izciešot ticības grūtības, secināja:

Latvijā Leļionāru diena ir plaši atzīmēta ar daudz pasākumiem. Tika nolasītas no Latvijas saņemtās ziņas par nerimstošām nievām un apmelojumiem pie Brīvības pieminekļa.

Priekšnieks aicināja klātesošos bijušos kaŗavīrus piecelties, un vānādes pasniezta ikkatram baltu rozu ziedu. Richards Rollis bija sarūpējis un vadīja „Kanaku” ansambli. Dzirdējam kaŗa laikā daudzkārt dziedātās dziesmas: „It kā ērglis gaisā” (J. Straume, I. Špors), „Padziedami nu, bāliņi” (t.dz. J. Vītols), „Visiem rozēs dārzā ziedē” (t.dz.), „Paliec sveika, baltā bērzu birze”, „Atceries, meitenīt”, „Vakars Ventmalā” (B. Senkēviča, E. Račevskis) – šo dzirdējam šeit pirmo reizi kā sveicienu no Latvijas, „Augstienē pie Madonas” (Imants Sakss), „Es kaŗā aiziedams” (t.dz.). Pirms katras dziesmas Richards paskaidroja to nozīmīgumu un izjūtas, kuŗas stiprināja zēnus, kaŗa ceļus staigājot. Dziesmas mūsu viru – Ikara Čakāŗņa, Mārtiņa Sausiņa, Induļa Lauzuma, Andŗa Rituma, Arvīda Dzeņa, Aivara Pelda – izpildījumā un Māras Ritumas klavieŗu pavadījumā skanēja braši. Jūsmīgie aplausi apliecināja pateicību „Kanaku” sniegumam, un kā uzviņu dzirdējam Ariānas Liepiņas dāvēto dziesmu „Soļojam”. Mūzikālo programmu noslēdza kopīgi dziedāta Daugavas Vanagu dziesma un kaŗogu iznešana.

Bija patīkami vēl pakavēties svētku noskaņā un iebaudit cieņastu, ko bija sagatavojuši Aija un Ilgvars Norbergi. Sekoja izloze, kuŗā laimētājus izsauca Andris Ritums, smidīnot publiku ar uzjautriņošām piezīmēm.

Visi šie sarīkojuma ienākumi

pēc izdevumiem tiks izmantoti Leļionāru palīdzībai.

„Varoņu laiki mūžam latvjos dzīvos,

Kamēr to kaŗogs pāri zemei

plīvos;

Audze pēc audzes zemi turēs svētu,

Sirds izauklētu.”

Skaidrīte Prince

In Memoriam

Pienākusi sēru vēsts: pēc ilgu gadu draudzības miris viens no maniem labākiem draugiem Dr. Paulis Dzintars. Kopā ar viņu un Raini Bērziņu 1940. gadā sākām studijas LU medicīnas fakultātē. Kopš tā laika mūsu gaitas kopā savijušās pāri par 72 gadiem. Kopā izgājām kaŗa gaitas, kopā pabeidzām to pašu vācu univesitāti,

beigšanas 1940. gadā sācis studijas Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē.

Studijas pārtrauca iesauksana Latviešu leļionā. Austrumu frontē dienējis 15. divīzijas galvenajā pārsiešanas punktā. Divīzijai pārcēloties uz Vāciju, 1944. gada decembrī Rietumprūsijā apprecējis ar Ariadni (Ridu) Orleāni. Pomerānijas kaujās iesaistīts kā bataljona ārstu vietnieks. Pašā pēdējā divīzijas dienā, 1945. gada martā, ievainots, minas smagi kontuzēts un nosūtīts ārstēties uz Prāgu, kur sagaidījis kaŗa beigas. Pēc kaŗa dzīvojis Oldenburgas, Grēvenes un Lībekas pārvietoto personu (DP) nometnēs. 1948. gadā beidzis Mīnsteres univesitāti ar ārstu gradu, strādājis Lībekas latviešu slimnīcā. 1951. gada augustā kopā ar ģimeni iecēlojis Amerikā.

Pirmos trīs gadus strādājis par ārstu Fērfildas tuberkulozes sanatorijā Meinas pavalstī, bet 1954. gadā pārcēlies uz Dienviddakotu, kur bijis ārstu prērijas ciemos Filipā un Feithā. 1961. gadā devies uz Rapidsitiju, kur bijis ārstu Medical Arts grupā līdz aiziešanai pensijā 1991. gadā. Kopā ar Ridu uzraudzinājuši cetrus dēlus. Divi no tiem ir ārsti. Viņš ir bijis Laika līdzstrādnieks un arī grāmatas „Prērijas ārstu” autors.

Dr. Kārlis Zvejnieks

Bijušo kaŗavīru grupa DV apv. sarīkojumā, 2013. g. 16. martā

latviešu kaŗavīru varoņību ar dziļi izjustu svinīgu sarīkojumu, kuŗā bija ieradušies pāri par 50 apmeklētāju. Vanāgi – Juris Epermanis un Māris Prāvs ienesa kaŗogus Richarda Roļļa vadībā. Aizrautīgi dziedātā Latvijas Valsts himna izteica mūsu jūtas par dzimteni un tās likteņgaitām. Svētbriņi ar uzrunu ievādīja mūsu mācītājus – arī apvienības priekšnieks – Aivars Pelds: „Tauta, kuŗai ir savi varoņi un kuŗa tos neaizmirst, nav salauzama.” Šos vārdus sacījis viens no ievēroja-

Tas Kungs stāvēja man klāt un deva man spēku. Mūsu tautai ir liela rinda varoņu, kas cīnījušies un upurējuši sevi, lai būtu brīva Latvija. Vieni no pirmajiem ir strēlnieki. Ar savu čīņas varoņību strēlnieki stipri pacēla latviešu tautas nacionālo pašapziņu un lepnumu. Ar to viņi sagatavoja ceļu Latvijas valsts neatkarībai.”

Priekšnieks rādīja Latvijā uzņemtu video filmu par strēlnieku čīņām – Tīrelpurvs, Ložmetējkālns, Ziemsvētku kaujas... Aivars Pelds pieminēja, ka šogad

kopā bijām vienā DP nometnē Grēvenē, kopā apkopām slimniekus Dienviddakotā. Visi trīs esam dzimuši vienā un tanī pašā 1921. gadā. Rainis nomira pagājušā gada augustā. Tagad pienākusi Paula kārtā.

Paulis Dzintars dzimis 1921. gada 29. maijā Madonā, kur arī pavadījis pirmos 18 savas dzīves gadus. Pēc Madonas ģimnazijas

ATCEROTIES LATVIEŠU SPORTA PRESES LIELMEISTARU

Vilim Čikam – 100

Sākoties mūsu Trešajai atmodai, radās iespējas nodibināt sakarus ar ārzemju latviešu preses darbiniekiem. Laikraksta *Sports* redaktors Andrejs Kauss Amerikas braucienos Ņujorkā satikās ar vienu no vecākajiem latviešu sporta žurnālistiem Vili Čiku un norunāja, ka viņš Latvijas laikrakstam sagatavos vairākus speciālrakstus, kas būtu veltīti latviešu sporta vēstures bagātajām lappusēm.

Vilis Čika dzimis 1913. gada 9. aprīlī Rīgā. Mācījies Rīgas 1. ģimnazijā, kur viņa latviešu valodas skolotājs bijis dzejnieks Vilis Plūdons. Skolas gados spēlēja futbolu, basketbolu, volejbolu, galda tenisu, visur gūstot labus panākumus. Sports kļuva par viņa dzīves lielo mīlestību. 1937. gadā beidzis Latvijas Universitāti ar agronoma gradu. Studiju laikā Vilis iestājās studentu korporācijā Frat. Metropolitanā. Līdztekus citiem sporta veidiem apguva arī paukošanu. Un tik veiksmīgi, ka varēja vadīt nodarbības citiem. Pēc emigrācijas uz Vāciju Čika pievērsās žurnālistikai, Eslingenā *Latviešu Ziņas* vadīja sporta nodaļu. Būdams apdāvināts ar lielisku atmiņu par sporta notikumiem, viņš ātri izveidojās par mūsu sporta vēsturnieku ar neapšaubāmu autoritāti. No 1955. līdz 1976. gadam bijis *Amerikas Balss* latviešu raidījumu redaktors.

Doma apzināt Latvijas sporta vēstures faktus un tos sakopot bija nobriedusi jau sen. 1939. gadā sporta žurnālists Harijs Mindenbergs laikrakstā *Rīts* aicināja izdot grāmatu par līdzšinējiem sporta sasniegumiem. To pētīt bija iesācis viens no *Sporta Pasaulē* redaktoriem Jānis Zariņš. Bet viņš gāja bojā Kurzemes cietoksnī un līdz ar viņu arī jau gandrīz gatavais Latvijas sporta vēstures manuskripts. Kādu laiku ar sporta vēsturi nopietni strādāja sporta žurnālists Ādolfs Plūms, bet viņa paveiktais arī izplēnēja Otrā pasaules kara liesmās.

Jā, latvieši izsenis bija dzīvuši platu vagu sporta druvā, taču padomju laikā daudzi viņu panākumi tika noklusēti. Daudzi latviešu sportistu sasniegtie rekordi aiz „dzelzs priekškarā” nešķīta ievēribas cienīgi. Tika gan rakstīti arī mūsu sporta vēsture, bet tajā bija daudzas baltas lapas. A. Ķīse, Ē. Kechris, I. Forands, rakstot Latvijas sporta vēsturi, bija spiesti paslēpus ielūkoties Viļa Čikas un Gunāra Gubiņa jau labu laiku iepriekš sarakstītajā istajā sporta vēsturē, lai viņu kopdarbs iznāktu kaut cik baudāms sporta draugiem. Trimdas sportistu panākumi pieminēti tikai gaŗāmejojot, vai arī ar milzu rūgtumu un ļaunumu, piedēvējot Latvijas sportam visnieedomājamākos nolūkus un piekarot visdīvainākās izkārtnes.

Vili Čikā un viņa palīgos sašutumu radīja A. Ķīses sarakstītajā grāmatā izteiktie

melīgie apgalvojumi par sportu Latvijā pirmskaŗu periodā. Vienā lappusē viņa raksta, ka visā Latvijā 1939. gadā bijuši tikai 18 000 fizikultūrieŗu, bet nākamajā, ka „1939. gadā militārajai aizsargu organizācijai bijis 31 sporta klubs un 532 sporta pulciņi ar 14 000 sportistu”. Tas nozīmē, ka 89% no

sportu”. Statistika liecina gan kaut ko citu: patiesībā 1938. gada sākumā sporta biedrībās bija 9398 sievietes. Vispār neatkarīgās Latvijas laika sporta rezultāti gandrīz vai bija ieskaitīti valsts noslēpumos.

Apzinoties, cik tāds darbs prasītu laika, pūļu, gribas un enerģijas, neviens neķērās pie

„Sporta smaids” (1961), „Zelts, sudrabs, bronza” (1963), „Neaizmirstamie sporta brīži un zvaigznes” (1966), Čiks viens pats sarakstījis „Prezidiju konventa sports” (1975).

Daŗas Viļa Čikas un Arnolda Šmita atziņas par sporta dzīvi trimdā grāmatā „Sporta Latvija”:

tādaī pakāpei, ka radījusi pārsteigumu un izbrīnu pat cittautieŗu vidū. (Izcēlums mūsu –red.)

Vilim Čikam aizejot, sirsnīgus atvadu vārdus viņam *Laikā* veltīja Latvijas basketbola vienības (1935-1939) treneris Voldemārs Baumanis;

Esam zaudējuŗi vīru, kas latvieŗu sporta dzīvē, īpaŗi trimdā, spēlēja tik svarīgu lomu. Vairāk nekā 40 gadus viņa rokas un gara vadīta informācija par latvieŗu sporta dzīvi, sasniegumiem un neveiksmēm, sasniegda mūsu sporta ļaudis, kas dzīvo izkaisīti visā plaŗajā pasaulē. Tu, Vili, biji saite, kas caur „Laika” sporta nodaļu mūs saistīji kopējā darbā. Cik svarīga ir bijusi Tava loma, to mēs prātīsim novērtēt tikai vēlāk. Latvieŗu aktīvie sportisti un sporta darbinieki Tev par ņo darbu saka sirsnīgu paldies!

Bijām kopīgi cīnītāji basketbola laukumā, Latvieŗu leģiona cīņās un pēdjos gados trimdā – latvieŗu sporta dzīvē. Mēs sadarbojāmies, izpratām svarīgo lomu, kāda fiziskajai audzināŗšanai un sportam ir mūsu jaunatnes audzināŗšanā trimdā. Tu prātī izvērtēt tos rakstu plūdus, kas Tevi sasniegda darbā kā redaktoru, un ar savu nosvērto pieeju notikumiem Tu atradi pareizo pieeju daŗādo uzskatu saskaņoŗšanai. Zinu, Tava padoma un darba mums pietrūks turpmāk. Tev zeme bija svēta. Tev valoda bija mīļa, ko runāji.

Vilis Čika savukārt augstu vērtēja Voldemāra Baumaņa ieguldījumu Latvijas basketbola attīstībā:

„Latvijas basketbola vienību vadītāju vidū atzinīgi vērtējami „ŗetri lielie” – Voldemārs Baumanis, Richards Dekŗenieks, Ādolfs Grasis un Jāzeps ņadeiko. Viscieŗāk ar mūsu basketbolu saistīts V. Baumaņa vārds. Kā skolēns pirmās Latvijas valsts vienības sastāvā (pavisam 14 reizes), vēlāk Latvijas armijas virsnieks un sporta žurnālists, viņš savas trenētāja gaitas sāka ASK, tā teikt, no paŗas apakŗas, izaudzinot lieliskus izlases basketbolistus un vairākkārtīgu Latvijas meistarvienību. Lielā enerģija, uzņēmība, neatlaidība un sporta mīlestība ātri pavēra Baumanim ceļu uz valsts vienības sastādītāja un trenera godu. Tieŗi viņa laikā Latvijas basketbols piedzīvoja savus lielākos triumfa brīžus. 1935. gadā kopā ar Dekŗenieku Baumanis pārveda no ņenēvas Eiropas meistarnosaukumu.”

Par Latvijas basketbola vienības triumfu tajā tālajā gadā uzņemta spēlfilma „Sapņŗu komanda 1935”, kas guva lielus panākumus. Pirmo Eiropas čempionu treneris Voldemārs Baumanis aizgāja mūŗībā 1992. gadā. Atceroties viņa veikumu, katru gadu jaunie basketbolisti izcīna Voldemāra Baumaņa kausu.

Publikāciju sagatavojis
P. Karlsons

Vilis Čika

Latvijas „fizikultūrieŗiem” būtu sastāvējuŗi aizsargos.

Melīgs ir arī apgalvojums, ka „burŗuāziskajā Latvijā nebija nevienas sievietes, kas būt piedalījuŗās fiziskās kultūras un sporta organizātoriskajā darbā, un ļoti niecīgs bija to sievieŗu skaits, kuŗas nodarbojās ar

ŗi greizā spoguļa laboŗanas. Bet, kā savās atmiņās saka izcilais pirmskaŗa perioda izcilais hokejists Leonīds Vedējs, „Vilis nebūtu Vilis. Nekas viņu nevarēja atbaidīt no priekŗā stāvoŗam grūtibām un negulētām naktīm! Viņŗ ķērās pie darba un to pabeidza ar panākumiem.

Sengaidītā grāmatā „Latvijas sporta vēsture” tika pabeigta 1970. gadā. Tas bija vienreizējs darbs, uz ko mēs visi varam būt lepni!”

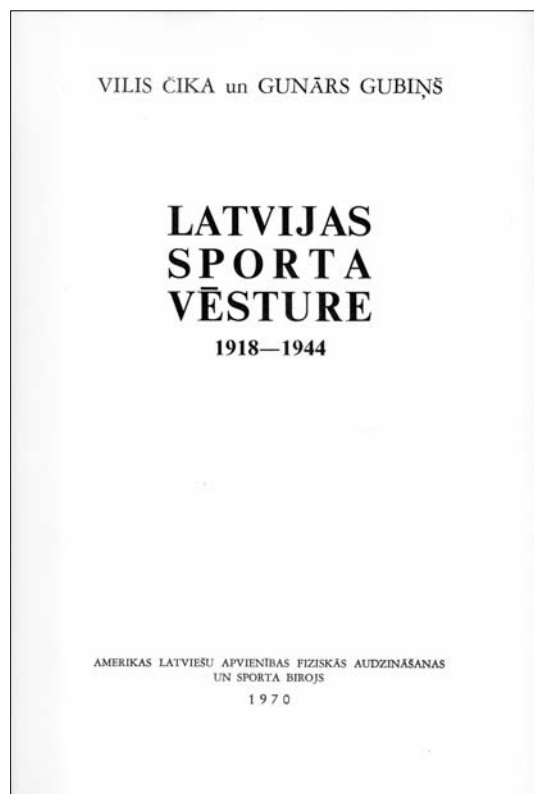
Diemŗēļ *Sporta* lasītājiem neiznāca tikties ar Viļa Čikas speciālrakstiem. Liktenis rakstāmriku no Čikas rokām izņēma 1989. gada 26. februāri pēkŗņi, negaidīti. Lieliskais sporta žurnālists aizgāja no mums 76 gadu vecumā, atstājot bagātīgu mantojumu. Ar palīgu Arnoldu ņmitu sarakstītas grāmatas „Sporta Latvija” (1955),

„Praktiski sporta dzīve nekad nav pārstājuŗi pukstēt arī mūsu tautas vissmagāko pārdzīvojumu laikā. Tā turpinājas leģionā un tūlīt atjaunojās gūstekņu nometnēs. Trimdinieku DP nometnēs Vācijā pirmie sporta veidi, kas sāka funkcio-

Doma apzināt Latvijas sporta vēstures faktus un tos sakopot bija nobriedusi jau sen.

nēt, bija volejbols un basketbols. Radās sporta pārvaldes organizācijas un jau 1946. gadā mūsu basketbolisti izcīnīja pirmo latvieŗu meistarnosaukumu trimdā.

Latvieŗu trimdas sporta lielākā īpatnība ir samērā laba nacionālā organizācija, kas aptveŗ ne tikai atzēviŗķas valstis, bet arī visu pasauli. Un visur, kur latvietis spēris kāju, ir atkal sākuŗās nodarbības, daudzos gadījumos dodot pat ierosmi un impulsu visai attiecīgās valsts basketbola attīstībai, kur tas palicis vēl novārtā (Vācijā, Zviedrijā, Anglijā, Austrālijā). **Varam droŗi apgalvot, ka latvieŗi ir vienīgā trimdinieku grupa, kas savu nacionālo sportu ir spēŗusi izveidot līdz**

LATVIEŠI KANADĀ

Kaucmindeš spodrība ir „Saulaines” spodrība!

Pavasara talka Sv. Jāņa draudzes Toronto lauku īpašumā „Saulaine”

Kā jau zināt, Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto lauku īpašumā „Saulaine” jau 8 gadus pastāv bagātību pilna klētiņa pārpilna ar saziēdotām grāmatām. Tur tikpat kā katru nedēļu, ziemu un vasaru bez izņēmuma, „Saulaines” atbalstītāji un latviešu grāmatu cienītāji vai nu paši atved ziedojumu pilnas kastes, vai lūdz, lai kāds no mūsu čakliem, brīvprātīgiem talcniekiem tās savāc ziedotāju mājās. Klētiņas durvis tur ciet vienkārši koka blukī. Ziedotāji un pircēji vienmēr var tikt iekšā bez piepūles. Pats galvenais, ka grāmatas netiek sviestas ārā!

Ļoti drīz pēc grāmatu ziedojumu atvešanas sākas lielais šķirošanas un kārtošanas darbs, jo jāgatavo vieta jauniem ziedojumiem. Ne tikai latviešu rakstnieku romāni, vēstures grāmatas, dzejas, bērnu un dziesmu grāmatas un pavārgrāmatas parādās starp grāmatu kalniem, bet ir arī interesanti un reti žurnāli. Ne vienu reizi vien salā vai svelmē talcnieki, izskatot ziedojumus, sāk lasīt kādu aizraujošu stāstu. Kādā pārpilnā kastē pavid jaunatnes žurnāls „Mēs” no 1962. gada, *Ceļnieka* apgāds, kur vairākos numuros tiek iztirzāts jautājums „Kāpēc man jāpaliek latvietim?” un Rīgas Skolotāju institūta audzēkņu izdevums „Sila mala”, izdots 1979. gadā Kalamazū, ASV. Ar interesi lasīju mācībspēku un audzēkņu biografijas un asprātīgos stāsti-

jumus par institūta gaitām. Kur nu vēl daiļliteratūras, mākslas un zinātnes žurnāls „Daugava”, izdots Zviedrijā, kur publicētas iecienītāko dzejnieku un rakstnieku, u.c. darbi. Šinī žurnālā baudām mazāk pazīstamu gleznu reprodukcijas krāsās, uz laba papīra. Kā ar vispusīgu satura izdevumiem „Tilts”, „Laikmets”, „Latvju Žurnāls” un „Latvju Zeltene”? Arī šos var klētiņā sameklēt. Cik interesanti lasīt par pagājušiem laikiem! Vai spēšu uzadīt latviskiem rakstiem rotātu vilnas jaku, sekojot pamācībām?... Varbūt!

Viens no visretākiem ziedojumiem ir oriģinālie žurnāli „Atpūta”. Klētiņā uzgājām 18 iesietus numurus. No turienes nāca Kaucmindeš Mājturības skolas „Spodrības dienas” kopbilde no 1938. gada pavasara, ko pieliekam pie šī raksta. Vai tā būtu sagādīšanās, ka Kaucminde atrodas Rundāles novada Rundāles pagastā, tagad sauktajā „Saulaines” ciemā? Tāpat, kā tas iznāk, ka mūsu „Saulaines” Spodrības diena sakrīt tieši ar Mājturības skolas Spodrības dienu, kas tika rīkota Latvijā tieši pirms 75 gadiem? Katrā ziņā mūsu „Saulainei” nav mazāk jūsmīgu un čaklu atbalstītāju, un tā nebūs mazāk spodra!

Gaidām jūs Kanadas „Saulaine” sestdien, 20. aprīlī, 9:00 no rīta. Jūs sagaidīsim ar svaigu kafiju un maizītēm! Darbu būs daudz un dažādi, visādām spējām. Mei-

staršepavāriem Ērikam Začam un Pēterim Mašinam vajadzēs palīgus virtuvē, lai atkal uzburtu „no nekā” varenas uzkodas un galveno, karsto maltīti ne sliktāku par tām pusdienām, ko gatavoja Kaucmindē izskolotās priekšzīmīgās saimnieces. Vajadzēs palīgus pie āra satīrīšanas darbiem un dārza mēbeļu iznešanas no „Saulšķūņa”. Ceram arī iesākt veidot ķieģeļu terasi ārpus „Pūniša” ar netaiķa Egīla Taņņa ģimenes noziedotiem ķieģeļu vezumiem. Tie, kam patīk izlocīties, zāģējot kokus un zarus, nemiet savus motorzāģus! Kā vienmēr, veicinot sekmīgo grāmatu klētiņas darbību, grāmatas atkal šķirosim un kārtosim. Šoreiz arī atvietosim klētiņas vienu sienu. Paldies Andrim Priedītim un Valijai Briksnei par naudas ziedojumiem klētiņas labojumiem. Atkal būs talcnieku bezmaksas loterija ar „Saulaines” atbalstītāju saziēdotām mantām kā pateicība par „Saulaines” labā veikto darbu. Vidusskolniekiem būs iespēja nopelnīt talku stundas, lai apmierinātu publisko skolu prasības, pirms jauniešiem tiks izsniegtas beigšanas apliecības.

Nāciet jautrā pulkā veikt vērtīgu darbu! Saulaines Kaucminde un Kanadas „Saulaine” – abas vienu labumiņu!

Tuvāka informācija par talku: Elviga Sebre, 705-424-1118, elvigasebris@hotmail.com

Kristīne Kirsch-Stivriņa
www.campsaulaine.com

Pie Toronto pensionāriem

Toronto pensionāru apvienības 14. marta saiets sākās ar tikko saņemtu skumju ziņu: mūžībā aizgājis mums visiem pazīstamais ilggadīgais laikrakstu korrespondents Rūdolfs Norītis.

Iesākot leģionāriem veltīto pēcpusdienu, Maija Kuze lasīja Māras Kalējas dzeju „Latviešu leģionāri”. Pēc tam Ēriks Eislers sniedza labi sagatavotu pārskatu par kara sākumu un turpinājumu līdz tam laikam, kad vācieši atzina, ka viņiem tomēr vajadzīga latviešu palīdzība cīņai austrumos. Nepietika ar brīvprātīgajiem, bet sākās arī iesaukšana, kas bija pret starptautiskajiem likumiem. Pārskats, kas bija ņemts no vēsturiskiem avotiem, izsekoja leģionāru kauju vietām, beidzot ar Kurzemes cietoksni, un parādīja arī nesaskaņas ar vāciešiem, kuŗas risinājās notikumu aizmugurē.

Pēc tam Kaija Kuze lasīja dzejoli „16. marts”. Viņai sekoja vīru ansamblis „Pusstunda” – visi bijušie leģionāri. Irisas Purenes vadībā viņi atcerējās savas soļošanas gaitas ar Jāņa Norviļa „Klip, klap, klap”, pēc tam tautasdziesmas „Auseklītis zvaigznes skaita” un „Sūri, sūri, grūti, grūti”. Kopdziesmas bija: „Es, karā aiziedams”, tai loģiski sekoja „Nu ar dievu, Vidzemē”. Tad Imants Lapiņš lasīja Pēteru Niklāva dzeju „Frontinieka dziesma meitenei”.

„Pusstunda” savu programmas

daļu beidza ar Latvijas komponista Aivara Šica leģionāriem veltīto dziesmu, kuŗai vārdus devis Jānis Tauriņš, bet pēc tam vēl atskanēja tradicionālā „19. divīzijas dziesma”.

da

Tautiešu dzīve Toronto

Laika pareģotāji murkšķi šogad bija solījuši agru pavasari. Kalendārs ziņoja, ka pavasaris iestājies jau iepriekšējās dienas ritā, bet, kad Toronto pensionāri ieradās uz 21. marta saietu, šiem pareģiem bija grūti ticēt, jo ielu malās vēl bija iepriekšējās (pirmās pavasara dienas) sniegpuķēti atliekas, un sniegs vēl arvien krija lejup.

Spēcīgi atskanēja „Daudz baltu dieniņu” vēlējums Viesturam Zariņam sasniedzot 90 gadus, garšs bija jubilejas kliņģeris, ko viņa dzīvesbiedre Edite dalīja visiem klātesošiem. Viesturs dzied „Pusstundā”, un viņi abi allaž gādā par pensionāru galdu rotājumiem no sava labi koptā dārza.

Rokdarbu grupa sāka savas loterijas biļetes pārdot jau ap desmitiem, un līdz pusdienlaikam tās jau bija izpirktas.

Paredzētais vijoļkoncerts šoreiz nevarēja notikt. Tā vietā, tuvojoties Klusajai nedēļai, pensionāri ar baudu varēja skatīties un klausīties Londonas zēnu kuŗa „Angel Voices” video. Kuŗi dzied kādi 16 zēni, vecumā no 8 līdz 14 gadiem. Viņu repertuārā bija reliģiska

satura dziesmas latīņu un angļu valodās. Kaut gan šis video bija jau agrāk redzēts, skanīgās balsis klausīties neapnīka.

Vijoļkoncerts būs nākamajā nedēļā, ar prāvesta Dr. F.T. Kristberga Klusās nedēļas pārdomām.

xxx

Jautrā pēcpusdienu beidzās mazliet sērīgākā noskaņā ar kopdziesmu „Jaunība, jaunība...”

da

Ziņas no Montrealas

Montrealas Latviešu Organizāciju padome (MLOP) savā 27. marta sēdē Latviešu centrā ar klusuma brīdi pieminēja kādreizējo sabiedrisko darbinieku Jāni Dindzānu, kas miris 92 gadu vecumā Hamiltonas apkaimē. Turpinājās pārrunas par sabiedrības darba saskaņošanu jaunajos apstākļos, kuŗos sarūk sabiedrisko darbinieku skaits. Atzina, ka jāatrod tālākais risinājums sabiedrības informācijā. Še arvien būs vajadzīgi līdzekļi, tāpēc atkal aicināja organizāciju pārstāvjus pārrunāt līdzekļu atvēli savās vienībās šī projekta risināšanai un nākt ar saviem ierosinājumiem nākamajā sēdē, kuŗu paredzēja 14. maijā plkst. 19.30 Latviešu centrā. Sarikojumu ciklā 18. maijā plkst. 12 notiks Bruno Dekšņa vieslekcija. Tai sekos 14. jūnijā aizvesto piemiņa, kuŗas laikā būs skatāmas 2 speciālās skates. Uzsākti priekšdarbi Latvijas 95 gadu dibināšanas dienas sarikojumam. Sēdi vadīja priekšnieks Roberts Klaiše, bet pierakstīja M. Štauvērs. Viņi abi arī pastāstīja par savu pieredzi Lietuvas un Igaunijas gadatēvku sarikojumos.

Lieldienas

Latviešu ev. lut. Trisvienības draudzē Klusajā nedēļā notika Lielās piektdienas, bet pēc pāris dienām – Lieldienu dievkalpojums. Abi tie iezīmējās ar ievērojamiem grozījumiem dievkalpojuma kārtībā. „Pricīgu Lieldienu” vietā mācītājs G. Bērziņš draudzes locekļus sveicināja: „Kristus ir augšāmcelies!” un draudzes locekļi atbildēja: „Patiesi augšāmcelies!” Dzesmu grāmatu vietā tika lietota dziesmu lapiņās iespiesta dievkalpojuma kārtība. Kuŗāli bija iespiesti uz atsevišķām lapiņām. Dievlūdžu piedalīšanās dievkalpojumos bija ievērojami paplašināta.

Lieldienās pēc dievkalpojuma sekoja sadraudzības stunda. To ievadīja Montrealas Latviešu pensionāru apvienības priekšnieks V. Paegle, pasniedzot mācītāja dzīvesbiedrei Dzirkstītei draudzes dāvanu saini gaidāmajam ģimenes pieaugumam. Abi vecāki to pieņēma ar pateicību. Apvienība bija atvēlējusi sarkanvīnu. Savukārt mācītājs bija savā groziņā ielicis pašceptu saldskābmaizi, bet Dzirkstīte milzu bļodu ar kartupeļu salātiem. Netrūka krāsotu olu, tās bija atnesušas vairākas saimnieces. Ērgelnieka pienākumus pildīja Bruce Thicke, kas latviešu saimē jūtas kā savās mājās un ir ļoti iecienīts. Vairākus kuŗāļus ģitaras pavadījumā dziedāja draudzes priekšnieks Jānis Mateus.

M. Štauvērs

Latvijas Okupācijas muzejs

Marta sākumā Valsts akciju sabiedrība *Valsts nekustamie īpašumi* parakstīja līgumu par Latvijas Okupācijas muzeja ēkas pārbūves un piebūves tehnisko plānu izstrādāšanu un būvniecības uzraudzību. Šajā sakarā tapa intervija ar OMB valdes priekšsēdi **Valteru Nollendorfu**.

Arhitekta Gunāra Birkerta iecerēto un plānoto ēku, ko muzejs nosaucis par *Nākotnes namu*, bija iecerēts pabeigt jau 2010. gadā. Finansiālās krīzes apstākļos valsts projektu pārtrauca. 2011. gadā valdība lēma *Nākotnes namu* pabeigt līdz 2014. gadam, kad Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta. Dažādu iebildumu pēc pirmais konkurss tehnisko plānu izstrādei tikai atcelts. Tikai tagad, gadu vēlāk, līgums ir parakstīts un darbs var sākties. Jāatgādina, ka ar Latvijas Okupācijas muzeja likumu valsts īpašumā esošā ēka un zeme nodota Okupācijas muzeja biedrības, t.i., muzeja lietošanai. Valsts financē ēkas rekonstrukciju muzeja vajadzībām. Muzeja iekārtošana ir Okupācijas muzeja biedrības pienākums. Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis **Valters Nollendorfs** pēdējos divpadsmit gadus ir bijis cieši saistīts ar *Nākotnes nama* tapšanu un muzeja nākotnes plānošanu.

Kāda ir sajūta, uzzinot, ka līgums beidzot parakstīts?

Gribas teikt – beidzot! Atcerēsimies, ka Gunāra Birkerta pārraudzībā tapušo skici projektu Rīgas būvvalde apstiprināja jau 2008. gadā. Arī tas notika ar kavēšanos. Ir bijis grūti uzturēt optimismu, kad jāpārvar tik daudz šķēršļu. Paldies Dievam, ir atkal likts konkrēts solis uz priekšu.

Kādi ir nākamie solī?

Līgums paredz astoņu mēnešu

laikā izstrādāt tehnisko projektu, kas kalpos par pamatu *Nākotnes nama* celtniecībai. Tas ir – līdz novembrim. Sekos konkurss par ēkas celtniecību. Tas varētu ilgt četrus, piecus mēnešus. Ja nebūs iebildumu, celtniecība varētu sākties 2014. gada pavasarī. Muzejs darbību *Nākotnes namā* varētu atsākt 2015. gada vasarā. Tas ir – ja nebūs iebildumu. Pēdējā laikā Latvijas presē jau daudz minēts par “apstrīdēšanas sportu” būvniecībā, kad tiek apstrīdēti vairāk vai mazāk apstrīdēšanas dēļ. Zinām pēc pieredzes, cik ļoti šāds “sports” traucē mērķtiecīgu plānošanu un saistīts ar liekiem izdevumiem kavēšanās dēļ.

Kas šai ziņā ir galvenās rūpes?

Labs piemērs – nākotnes ekspozīcija, kas, protams, jāfinansē galvenokārt ar ziedotiem līdzekļiem. Līdztekus *Nākotnes nama* skici projekta izstrādei jau 2006. gadā sākām plānot arī tajā ievieojamo ekspozīciju. Tas ir sarežģīts process, kurā iesaistīti gan vēsturnieki, gan mākslinieki, gan citi muzeja darbinieki. Jāapzina visi muzeja krātuvēs pieejamie uzskates materiāli, dokumenti un piemiņas lietas. Jāveic pētījumi un jāapgūst arhīvi, lai iegūtu materiālus, kuŗu nav muzeja rīcībā. *Nākotnes* ekspozīcija jāveido tā, lai tā pēc iespējas kalpotu gan skolēnu, gan pieaugušo izglītībai. Ekspozīcijai jābūt skaidrai un pieejamai ne tikai latviešiem, bet arī cittautiešiem. Kad 2008. gada rudenī sākās krīze un tika piebremzēti plāni *Nākotnes nama* celtniecībai, arī mums bija jāpiebremzē. Atsākām 2011. gadā, atkal tā, lai varētu ekspozīciju ievietot gatavajā ēkā 2014. gadā. Un atkal bija mazliet jāpiebremzē. Savā ziņā kavēšanās mums palīdzējusi turēties līdzī jaunākajām attīstībām muzeoloģijā. Ekspozīcija būs mūsdienīgāka,

uzskatāmāka, emocionāli spēcīgāka, bagātīgāka, nekā tā būtu bijusi 2008. gadā. Taču aizkavējumu dēļ tā nav kļuvusi lētāka.

Kā ilgā kavēšanās ietekmēja ziedotāju atsaucību?

Esam pateicīgi, ka ziedotāji izrādīja izpratni par situāciju. Ekonomiskās krīzes apstākļos muzejam bija stipri jāierobežo darbība, uz laiku pārtraucot pētniecības un piemiņas vietu programmas, gadagrāmatas izdošanu, ierobežojot publikāciju programmu. Darbiniekiem vajadzēja samazināt algas. Ziedojumi samazinājās, bet nekad neapsika. Kritiskā brīdī talkā nāca ziedotāji, kas pievienojās Draudzīgajam izaicinājumam un uz četriem gadiem solīja noteiktu stabilu summu muzeja darbam. Tai pašā laikā neskaidrās situācijas dēļ mēs neturpinājām aktīvi piesaistīt ziedojumus muzeja iekārtošanai *Nākotnes namā*. Taču līdz krīzei no nepieciešamajiem pusotra miliona latiem ekspozīcijas izveidei un muzeja iekārtām jau bijām savākuši ap 800 000 latu, no tiem nepilnus 200 000 solījumos. Nauda bija paredzēta gan telpu, gan ekspozīcijas standu iekārtošanai. Atsaucība pirmajos trīs gados tāpat bija liela. Ceram, ka tā atsāksies tagad, kad beidzot atkal atsācies konkrēts darbs ar *Nākotnes nama* plānošanu un priekšā stāvošo celtniecību.

Kādas ir cerības, ka tas notiks?

Tas jau sāk notikt. 2013. gads ir labs sākuma punkts, lai pabeigtu iesākto. Vispirms jāpiemin, ka visi ziedojumi specifiskiem mērķiem *Nākotnes namā* ir saglabāti un labi pārvarējuši ekonomisko lejupslīdi. Liela tiesa solījumu sāk īstenoties ziedojumu veidā. Diemžēl ne visi to var, ne vienmēr solītā apmērā. Tomēr muzeja iekārtošanai *Nākotnes namā* patlaban ir sagādāta apmēram puse. Tas nozīmē, ka līdz 2015. gadam

Nozīmīgs solis uz priekšu Latvijas Okupācijas muzeja attīstībā

mums vēl vajag apmēram 700 000 latu. Ja varējam to pirmajos trīs gados, tas jāvar nākamajos trīs gados. Atbalsts reizēm nāk no negaidītas puses. Tā pēdējos gados ar lielu pateicību esam saņēmuši lielākus testamentārus novēlējumus. Ja nav norādīts specifisks novēlējuma mērķis, daļu ieguldām *Nākotnes nama* iekārtošanā, lai atzīmētu aizgājēja piemiņu. Vairākas trimdas organizācijas, kas beigušas darbu, ieguldījušas sakrāto kapitālā *Nākotnes namā*. Bet sāk atkal ienākt arī jauni ziedojumi un solījumi. Ļoti palīdz Pasaules

turpinājums. Ļoti nepieciešams turpinājums. Krievijas “maigā okupācija” nebeidzas. Diemžēl pašu latviešu vidū pēdējā laikā izplatās neticība savai valstij, vilšanās valsts vadītājos, pieaugošs rietumu vērtību noliegums un pat sava veida nostalgija pēc padomju laikiem, kuŗu vācieši apzīmē ar vārdu *Ostalgie*. To visu, protams, visādos veidos veicina Krievijas oficiālā nostāja okupācijas jautājumos un no Krievijas nākošā dezinformējošā vēstures interpretācija. Vēl pavisam nesen Krievijas vēstnieks Aleksandrs Vešņakovs publiski paziņoja: “Nekādas

brīvo latviešu apvienības izsludinātais Latvijas Okupācijas muzeja gads, kas pievērs uzmanību muzeja darbam un nākotnei. Un vēl – šā gada 1. jūlijā, Dziesmu svētku laikā, svinīgi pieminēsim muzeja 20 gadu pastāvēšanu. Ceram arī, ka pēc gada varēsim visu ziedotāju vārdus ievietot kapsulā, ko guldīsim *Nākotnes nama* pamatakmēnī, un pēc diviem gadiem aicināt visus mūsu ziedotājus uz svinīgu *Nākotnes nama* atklāšanu.

Jauns iesākums, tātad...

Ne tik ļoti jauns iesākums kā –

okupācijas nav bijis.” Man nesen bija iespēja par muzeja darbu un nākotnes izredzēm stāstīt latviešiem Mineapolē un Milvokos. Viņi labi saprata, ka muzeja misija ne tuvu nav galā un ka okupācijas stāsts Latvijā un pasaulē būs vēl ilgi jāstāsta. Tāpēc ticu arī, ka pasaules latvieši nāks talkā un palīdzēs mums turpināt iesākto, bet nu jau daudz labāk un pārliecinošāk.

Valteru Nollendorfu intervēja **Inese Krieviņa**, Latvijas Okupācijas muzeja sabiedrisko lietu vadītāja

Sveicieni cilvēkam, kas varēja būt aktieris!

Latvijā pavasaris šogad neganti kavējas, marts jau pāri pusei, bet sals nedomā atkāpties. Es ceru, ka Amerikas šajā krastā situācija ir drusku labāka un laika apstākļi ļauj gaišu un priecīgu dzimšanas dienu nosvinēt cilvēkam, kas varēja būt aktieris, taču likteņa pavērsieni šo sapni izjauca, – *Danburgu* pilsētā dzīvojošajam Osvaldam Beltem 26. martā paliek – deviņdesmit, taču viņš jūtoties itin mundrs un, kā to spriežu pēc nesen saņemtās vēstules, viņa roka droši klausā un pats viņš atzīst: „Gars možs. Tik neapmierinātība, ka nedrīkstu smagu celt.”

Šogad deviņdesmitā jubileja būtu arī Veltai Linei, bet viņa to nesagaidīja. Viņi abi satikās pirms septiņdesmit viena gada – vācu laikā, kad 1942. gada 1. oktobrī toreizējā Tautas teātra

(tagad Krievu drāmas) telpās notika iestājeksāmens jauniešiem, kuŗu sapnis bija kļūt par aktieriem. Šādu sapni loloja Velta Line, **Osvalds Belte**, Mirdza Melkerte un daudzi citi. No lielā skatuves mīlotāju skaita varēja uzņemt tikai nelielu jauniešu pulciņu, un viņu vidū bija visi tikko minētie jaunieši. Sākās mācības Tautas teātra studijā, ko vadīja E. Feldmanis, J. Jurovskis, R. Baltaisvilks. Osvalda tēvs nepavisam nav gribējis, ka dēls savas gaitas saista ar teātri, tāpēc, paklausot tēva ieteikumam, viņš izturēja lielu konkursu un vispirms iestājās Rīgas Valsts tehnikuma elektrotehnikas nodaļā, tomēr teātra vilinājums bija tik liels, ka jauneklīs turpināja studijas arī teātra kursā.

Šis mācību posms Beltem gan iznāca īss, jo 1943. gadā viņu

iesauca Latviešu leģionā, un kara beigās 1945. gadā viņš nonāca Vācijā. Vispirms Beltes apmešanās vieta bijusi Saules nometne Gestachtā, kur viņš piedalījies Asjas Kalniņas vadītās drāmatiskās kopas darbā, sekoja neliels darbības posms Ambergā, bet 1946. gadā Belte pārcēlās uz dzīvi Eslingenā un iekļāvās Eslingenas Latviešu teātra ansambļa darbā. Slaidais, izskatīgais jauneklīs teātra vadībai šķītais daudzsološs aktieris. Un kāda sagādīšanās – Eslingenā Osvalds satika savu mīļoto sievu Mirdzu Melkerti, ar kuŗu gredzenus bija mijis jau Rīgā. Gluži simboliska tikšanās iznāca 1946. gadā Blaumaņa lugas „Skroderdienas Silmačos” iestudējumā, kur Osvalds Belte bija Pičuka lomā, bet viņa mīļotā Auce – Mirdza Melkerte, un viņu kospēle pirtiņas ainā

parādījusies brīnišķīgā gaismā. Pēteris Ērmanis savā recenzijā gan bijis pret Osvaldu drusku „piekasiģs”, bet Melkerti slavējis: „Belte varēja būt drusciņ sirsniģaks, Melkerte – vis viens mīļums un gādība gan par vīru, gan bērnu.” (*Virburgas Latviešu Vēstis*, 1946, Nr. 34)

Osvalds Belte Eslingenas teātri kļuva ļoti vajadzīgs un nodarbināts aktieris – katrā jauniestudējumā viņam bija loma. Tās gan nebija pašas lielākās, tomēr ik izrādē būtiski svarīgas. Beltem tā bija teicama aktiera meistarības skola: Mārtiņa Ziverta lugā „Cilvēks grib dzīvot” viņš tēloja Morisa draugu, mācekli Polu, „Minchauzena precībās” – Saltikovu, Blaumaņa „Trīnes grēkos” – Ati. Interesanti, ka pēc viņa notēlotās Pola lomas Pēteris Ērmanis rakstījis – Belte šajā lomā bijis „tiesām īsts un

sirsniģs. Jaunais aktieris progresējis.” Diemžēl progresam atvēlētais laiks bija īss, pienāca tālākās izceļošanas brīdis, Osvalda Beltes ģimene izjuka, viņš aizbrauca uz Austrāliju, Mirdza devās uz ASV. Austrālijā tā īsti uzsākt skatuves gaitas Beltem neizdevās, autokatastrofā savainotā mugura traucēja, teātra izrādēs piedalīties viņam vairs nebija iespējams. 1964. gadā Osvalds Belte pārcēlās uz dzīvi ASV un uz skatuves diemžēl vairs neparādījās. Taču teātri kā dārgakmeni viņš nesis līdzī visu mūžu līdz pat šodienai, kad viņam pienākusi deviņdesmitā gadskārta. Raženajā dzimšanas dienā sūtu gavilniekam sirsniģus sveicienus! Arvien prieks no viņa saņemt vēstules. No tām strāvo možs gars! Vēl ilgi tā turēties!

Viktors Hausmanis

SARĪKOJUMI/DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

(10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Latv. centra vad. R. Jergensena, tālr.: 720-484-9857

Piektdienās 19:00 tiekas latviešu deju grupa. Piektdienās 20:30 notiek koŗa dziedātāju tikšanās Latviešu centrā.

DETROITA (MI)

Detroitas Sv. Pāvila draudzes sabiedrisko notikumu ēkā (30623 W Twelve Mile Rd, Farmington Hills, MI 48334)

14. aprīlī 11:30 Draudzības stundā ilustrēts Vijas Markovas stāstījums „Ceļojums pa Brazīlijas krastmalu un Amazonas upi”.

25., 26. un 27. aprīlī draudzes dāmu komitejas rikots lietoto mantu tirgus. Mantu atvešana 25. aprīlī no 9:00 līdz 16:00. Mantu pārdošana 26. un 27. aprīlī no 9:00 līdz 16:00.

5. maijā 11:30 Kurzemes cietokšņa, Latviešu leģiona un kritušo karavīru piemiņas sarīkojums. Visus laipni aicina DV apvienība Detroitā.

18. un 19. maijā *Whispering Willows* golfa laukumā notiks Detroitas XXIV atklātās latviešu golfa sacīkstes ar Latvijas kausa izcīņu un XXIV korporāciju golfa sacensībām. Pēc sestdienas spēles plkst. 18:00 draudzes sabiedrisko notikumu ēkā notiks saviesīgs vakars ar mūziku, vakariņām un atspirdzinājumiem. Informāciju sniedz Toms Brože, tālr.: (419) 882-1965, e-pasts: broze@buckeye-express.com

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība (531 North 7th Str, Philadelphia, PA 19123). Info: www.latviansociety.com

Par sarīkojumiem 120. jubilejas gadā: www.fblb120.blogspot.com

5., 6. un 7. aprīlī Daugavas Vanagu 63. Delegātu sapulce un 59. Vanadžu salidojums. Sapulces un salidojuma nodarbības, kā arī sestdienas vakara balle notiks: Embassy Suites, Philadelphia Airport hotela zālēs (9000 Bartram Ave, Philadelphia, PA 19153), tālr.: 215-365-4500. Laipni lūdzam visus tautiešus piedalīties atklāšanā, darba sēdēs un delegātu ballē. Atklāšanas programmu kuplinās vijolniece Guna & pianists *Andrew Puntel*. Ballē deju mūziku spēlēs Filadelfijas latviešiem pazīstamais vācietis *Billy Aust*. Tūvāka informācija pie Filadelfijas DV priekšnieka Alda Kubuliņa, tālr.: 484-842-1498, e-pasts: piragi2@aol.com

Filadelfijas latv. ev.lut. Sv. Jāņa draudzes bazn. (301 N Newtown Str. Road, Newtown Square, Pa 19073) un St. Luke Ev. Lutheran bazn. (203 N Valley Forge Rd, Devon, PA 19333)

13. un 14. aprīlī Ziemeļamerikas Latviešu XIV ērģeļu dienas. Programmā ērģeļu, vokālās un instrumentālās latviešu un citas mūzikas koncerti. Lekcijas un pārrunas. Piedalās: ērģelnieki K. Adamaite (Rīga), Anita Gaide, Ingrida Gudberga, Dāvids Heinze, Mudīte Pizzini, saksofonists Artis Simanis (Rīga), vijolnieces Guna Pantele un Una Tone, čelliste Linda Alle,

vokālisti Ivars Gaide, Iveta Ivanšone, Gunta Plostniece. Filadelfijas Latviešu Koncertkoris G. Plostnieces vadībā. Prāv. Anita Vārsberga-Pāže, māc. Ieva Dzelzgalve un māc. U. Ukstiņš. Daļības maksa \$ 70, ieskaitot visus sarīkojumus un ēdienreizes. Par atsevišķām ēdienreizēm un koncertiem varēs arī samaksāt pie kases. Ērģeļdienas rīko Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze: www.latvianluthchurchphila.org Pieteikšanās un informācija pie Māras Bukas: maritebu@verizon.net. Apmešanās *Marriott Courtyard*, 726 W Lancaster Ave, Wayne, PA 10987, tālr.: 1-800-321-2211. Istabas ar pazeminātām cenām – \$ 99.00/1 gulta/ un \$ 109.00 /2 gultas/ ir rezervētas līdz **22. martam** zem *St. Johns' Latvian Lutheran Church* vārda.

KLĪVLANDE (OH)

Apvienotās draudzes nams (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH)

7. aprīlī 12:30 Miami Universitātes Latviešu koŗa koncerts un diriģenta Kristapa Valša referāts.

MINEAPOLE (MN)

Latviešu ev. lut. draudzes nams (3152 17th Ave S) Maija Zaeska, e-pasts: zaeska@frontiernet.net

25. un 26. maijā notiks 60. Latviešu sporta dienas, kuras rīko ALAs sporta nozare un Minesotas latviešu sporta kopa "Starts". ASV meistarsacīkstes basketbolā, volejbolā un draudzības spēle hokejā (ASV – Kanada). Sarīkojumu vietas ir vēsturiskā Mineapoles rajonā. Sacensības notiks *De La Salle* skolā, uz Misisipi upes salas. Saticšanās un apmešanās vieta ir *Depot* hotelī. Apbalvošanas vakars būs *Ukrainian Activity Center*, tuvu upes krastmalai. Sīkāka informācija sekos. Mājas lapa: www.asvmeistarsacikstes.com

NUJORKA (NY)

Info: www.NYLatvian.org

4. aprīlī 18:30 rakstnieces Annas Žigures priekšnesums Igaņu namā (243 East 34th Str, Ņujorkā). Zilajā zālē (2. stāvā) viesosies rakstniece Anna Velēda Žigure, iepazīstinot ar savu jaunāko grāmatu „Viņi. Svešos pagalmos”, kur atainota latviešu bēgļu dzīve Vācijā. Viņas iepriekšējā grāmata „Viņi. Ceļā” apskata notikumus, kas saistās ar Latvijas atstāšanu kaŗa laikā. Autore ir dzejniece Elzas Stērstes un Edvarta Virzas mazmeita. Viņas otrā vecmāmiņa bija igauniete, bet vīrs – somu žurnālists Juka Rislaki. Tāpēc ir tikai likumsakarīgi, ka sarīkojums notiks Igaņu namā. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Anna Žigure bija pirmā Latvijas vēstniece Somijā un Igaunijā, bet tagad atgriezies pie grāmatu rakstīšanas, tulkošanas un celsmīgu ievadrakstu sacerēšanas. Sarīkojumā būs arī Žigures tikšanās ar Ņujorkas un apkaimes literātiem. Visi laipni aicināti! Ieeja par ziedojumiem, sākot ar \$ 10. Sīkāka informācijai Baibas Pinnes e-pasts: pinnis@banet.net, tālr.: (917) 270-4786. Rīko Ņujorkas Latviešu Organizāciju Padome.

6. aprīlī 19:00 Karnegi zālē slavenās latviešu dziedātājas

Elinas Garančas solo koncerts.

17. aprīlī 20:00 koncerts *Park Avenue Christian* baznīcā (1010 Park Ave, pie E 85. ielas, Ņujorkā, tālr.: 212-288-3246 ext.300). „Arts at the Park” – ērģelniece Kristīne Adamaite un saksofonists Artis Simanis. Programmā: E. Dārziņa, E. Ešenvalda, L. Garūtas, G. Grigorjevas, A. Kalēja, U. Prauliņa, P. Vaska un S. Barbera skaņdarbi. Biļetes pasūtīnāmas pa tālr.: 212-868-4444 vai www.samarttix.com (\$25 / \$20 – studenti un pensionāri). Info: www.artsatthepark.org

21. aprīlī 11:30 Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers, NY) blakus zālē notiks pārrunas par Intas Ezergailies dzejoļu krājumu „Melnās gailenes”, kas februāŗa beigās iznācis Rīgā. Dzejniece, vēsturnieka Andrieva Ezergaiļa sieva, rakstīja angļiski, bet pēc viņas nāves krājumu „*Black chanterelles*” pārtulkojusi Amanda Aizpuriete. Jauno grāmatu atveda izdevēja Ilma Elsberga un Latvijas radio kultūras raidījuma „Kultūras rondo” žurnāliste Laima Slava. Ieeja par ziedojumu, sākot no \$ 10. Vija Valdmāne gādās par kafijas galdū.

11. maijā 19:00 Salas bazn. zālē notiks izcilu mākslinieku koncerts „Mans pēdējais tangos”.

26. maijā 15:30 Katskilju no metnē tūdaļ pēc kapu svētkiem laipni aicinām apmeklēt Ņujorkas Latviešu koŗa (NĻK) *Pavasara koncertu*. Tāpat kā iepriekšējos gados koris piedāvās uzkodas un atspirdzinājumus pirms koncerta, sākot plkst. 15:00. Piedalīsies viesu koŗi: Rīgas Biznesa skolas koris, montrealiešu *Atbals* koris un vairāki dziedātāji no Toronto. Daļa no paredzētās programmas būs no *Vispārējiem XXV Dziesmu svētkiem*. Sagaidām pāri par 100 dziedātāju!

Rīgas Biznesa skolas koŗa diriģents: Gints Ceplenieks.

Atbals koŗa diriģents: Andrejs Vitols.

NĻK diriģenti: Andrejs Jansons, Laura Padega Zamura.

Aicinām visus bijušos NĻK dziedātājus saņemt jaunizdoto koŗa grāmatu *Dziesmu laivā sasēduši*.

Koncerta ieejas maksa: \$ 25, bērniem līdz 13 g. v. brīva ieeja, skolniekiem un studentiem \$ 10.

Lūzdu pieteikties laicīgi uz vakariņām (\$ 15). *Sekos saviesīgs vakars*.

Kora mājaslapa: www.nylatvianconcertchoir.org, kora e-pasts: aijap@yahoo.com, tālr.: 1-516-319-9491. FaceBook: NYLCC. Twitter: @NYLatvianChoir

PRIEDAINE (NJ)

Info: www.priedaine.org

20. aprīlī 14:00 Nūdžersijas latviešu centrā Priedainē notiks Ērika Raistera Piemiņas fonda 2013. gada balvas laureātes, laikraksta „Latvija Amerikā” galvenās redaktora Vitas Gaikes godināšana. Programmā piedalās pati laureāte, Rita Gāle un Eleonora Šturma. Koncerta daļā – Linda Alle (čells) un Gunta Plostniece (klavieres). Cienasts, loterija par labu fonda darbam. Vēlamais ziedojums \$ 20. Laipni aicina ERF valde.

4. maijā 14:00 Mans Pēdējais

Tango. Laipni aicinām uz Ģildes pavasara koncertu ar izcilēm māksliniekām un tango noskaņām.

SAGINAVA (MI)

Trillium Banquet Center (6415 State St, Saginaw, MI)

27. aprīlī 17:00 notiks Saginavas latviešu kluba gadskārtējais pavasara sarīkojums. Sākums ar kokteiļa stundu. Programmu izpildīs Detroitas ansamblis „Birze”. Sekos pilna bufete un mūzika. Pieteikties līdz 19. aprīlim pie J. Skābarža, 3630 E Curtis Rd, Birch Run, MI 48415, tālr.: 989-777-1607 vai R. Martinsons, 3746 Chilton Dr, Saginaw, MI 48603, tālr.: 989-792-9716. Iepriekš pieteikšanās ar samaksu \$ 40, pie kases \$ 45. Čeki rakstāmi uz „Latvian Club of Saginaw” vārda.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave N E, Seattle, WA 98125), tālr.: 206-362-9894, Info: www.seattlelatviancenter.com

7. aprīlī 12:00 biedrības pilnsapulce centra galvenajā zālē. Visi laipni aicināti!

No **18. līdz 21. aprīlim** lietoto mantu tirgus latviešu centrā. Ceturtdien un piektdien no 9:30 līdz 20:00, sestdien no 9:30 līdz 17:00, svētdien no 12:00 līdz 16:00.

No **3. līdz 5. maijam** ALA 62. Kongress Sietlas priekšpilsētā Tukvilā, *Embassy Suites* viesnīcā.

VAŠINGTONA (DC)

19. aprīlī 12:15 – 13:00 koncerts vēsturiskā baznīcā *National City Christian Church* (5 Thomas Circle NW, Washington, DC, tālr.: 202-232-0323) „Noon-Time Pipe Organ Recital Series” – ērģelniece Kristīne Adamaite un saksofonists Artis Simanis. Programmā: E. Dārziņa, P. Vaska un citu komponistu mūzika tiks atskaņota uz baznīcas 7000 stabuļu ērģeļiem (trešās lielāko stabuļu ērģeles Vašingtonā). Ieeja brīva. Info: www.nationalcitycc.org, <http://www.nationalcitycc.org/overview/1671-2/>

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St, Brookline, Ma 02445). **7. aprīlī** 11:00 dievk. Baltajā svētd. **14. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. Lieldienu laika 3. svētd. **21. aprīlī** 11:00 dievk. Lieldienu laika 4. svētd. **28. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. Sv. Jūŗa dienas iezīme. Māc. Jogita Mazur. Info: trimdasdraudze@aol.com

• **Bukskauntijas un apk latv. ev. lut. dr. Kvēkertaunā: St. Paul's Evangelical Lutheran Church** (837 Old Bethlehem St., Appalbachsville, Quakertown, PA 18951). **14. aprīlī** 14:00 Lieldienu laika 3. svētd. dievk., seko kafija. **28. aprīlī** 14:00 Lieldienu laika 5. svētd. dievk., seko kafija. **12. maijā** 14:00 Lieldienu laika 7. svētd. – Ģimenes dienas dievk., seko kafija. **26. maijā** 14:00 Trīsvienības svētku dievk., seko kafija.

• **Lankasterā: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd., Lititz, Lancaster, PA 17543). **21. aprīlī** 15:00 Lieldienu laika 4. svētd. dievk. **19. maijā** 15:00 Vasarsvētki – Svētā Gara svētki – Ģimenes dienas

dievk., seko kafija. Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville, PA 18332), mob. Tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco, PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Denveras latv. ev. lut. dr.** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Svētdienās 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. Trešdienās 19:00 Bībeles stundas. Trešdienās 15:00 – 17:00 un ceturtdienās 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa, tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.**: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI). **7. aprīlī** 10:00 dievk. **14. aprīlī** 10:00 dievk. ar dievg., pēc dievk. draudzības stunda. **19. aprīlī** 11:00 Bībeles stunda. **21. aprīlī** 10:00 dievk., pēc dievk. Svētdienas skolas nodarbība. **28. aprīlī** 10:00 dievk. ar dievg. **5. maijā** 10:00 dievk. **10. maijā** 11:00 Bībeles stunda. **12. maijā** 10:00 Ģimenes dienas dievk. ar dievg., pēc dievk. Draudzības stunda. **19. maijā** 10:00 Vasarsvētku dievk. **26. maijā** 10:00 Trīsvienības svētku dievk. ar dievg., pēc dievk. Svētdienas skolas nodarbība. Draudzes māc. Aija Greiema (Graham), tālr.: 517-614-4853. Ērģ. Dr. S. Lizlova, L. Upīte un R. Ozoliņš. Draudzes mājas lapa: www.draudze.org

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.**: Shephard of the Coast Lutheran Church

(1909 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale, FL). **21. aprīlī** 14:00 dievk., prāv. emer. Ivars Gaide un Dr. Anita Gaide, seko kafijas galds. **17. novembrī** 14:00 dievk., seko kafijas galds. **29. decembrī** 14:00 dievk., seko kafijas galds. Informācija: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.**: (100 Rockview St, Jamaica Plain, MA 02130). Katru svētdienu 11:00 dievk. ar dievg. **7. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. Pēc dievk. notiks gada sapulce. Māc. Dr. J. Keggi. Dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 1-617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.**: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. **7. aprīlī** 11:00 dievk. Māc. Ieva Dzelzgalvis. Info: www.latvianluthchurchphila.org

• **Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.**: (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505), tālr.: 616-361-6003. **14. aprīlī** 10:00 dievk., seko filma un groziņu cienasts. **28. aprīlī** 10:00 dievk., seko filma un groziņu cienasts. **12. maijā** 10:00 Ģimenes dienas dievk. **19. maijā** 10:00 Vasarsvētki (kristības un iesvētības). Inf. e-pasts: lejins@att.net

• **Kalamazū latv. ev. lut. dr.**: (122 Cherry Hill Dr, Kalamazoo, MI 49006). **7. aprīlī** 10:00 Baltās svētd. dievk. ar dievg. **14. aprīlī** 10:00 Lieldienu laika trešās svētd. dievk. **21. aprīlī** 10:00 Labā gana svētd. dievk. ar dievg.

(Turpināts 22. lpp.)

Ģen. Kārļa Goppera fonda padome pulcējās pavasara sēdē

Ģen. Kārļa Goppera fonda padome satikās 2013. g. 10. martā Gaņezera tuvumā Trejupēs Mičiganā, lai pārrunātu kopš pēdējās sēdes paveikto un runātu par fonda nākotni.

Šogad bija jāpārvēl trīs Goppera fonda padomes locekļi: vad. Ilze Antona, vad. Rita Goba un vad. E. Zariņš. Visi trīs bija ar mieru turpināt darboties Goppera fonda padomē un tika ievēlēti uz trim gadiem.

Ziņojumi saņemti no Goppera fonda pārstāvjiem ārzemēs: vad. Skaidrītes Zaķes Austrālijā, vad. Ritas Gobas Kanadā, vad. O. Avotiņas Anglijā. Katras zemes pārstāvji turpina atbalstīt Goppera

skautu kustībā darbi rit uz priekšu. 11. Lielās nometnes nosaukums būs „Mantojums”, un tā notiks no 2014. gada 17. līdz 24. augustam Rockaway Ņūdžersijā. Iepriekšējās Lielās nometnes atlikums tiks lietots 11. Lielajai nometnei. Darbs turpinās pie 100 gadu skautisma darbības atceres grāmatas. Paredzēts, ka tā iznāks 2017. gadā.

Vad. advokāts Pēteris Jurjāns ziņoja, ka atlikušais „Eikažu” īpašums „Jauneikaži” tiks šo pavasari/vasaru aktīvi tirgots. Padome lūdz vad. Jurjānam noskaidrot, kas notiks ar „Maskatu” īpašumu, kad tagadējā iemītniece aizies mūžībā.

nolēma piešķirt Atzinības rakstu arī vad. Richardam Rollim par viņa lielo darbu, vācot un kārtējot skautu/ gaidu vēstures materiālus, par viņa darbu, iekārtojot Skautu un gaidu mūzeju Gaņezērā, un par to, ka viņš visās Lielās nometnēs ir piedalījies ar izstādi par skautu/ gaidu vēsturi.

Arī šī sēdē padome piešķīra atbalstu dažādiem jaunatnes pasākumiem un projektiem. Atbalstu piešķīra Gaņezera Vasaras vidusskolai, Sagatavošanas skolai, bērnu vasaras nometnei un bērnu dārzam, Kursas Vasaras vidusskolai, Saulgriežu Vasaras vidusskolai Latvijā, bērnu nometnēm Latvijā, Okupācijas mūze-

Sēž no kreisās: vad. Dace Copeland, vad. Baiba Dumpe, vad. Uģis Grīnbergs, vad. Ēriks Petrovskis, vad. Uldis Šipols, vad. Ilze Antona, vad. Edgars Zariņš, vad. Pēteris Aivars. Stāv: vad. Pēteris Jurjāns

fonda mērķus, pārdodot gadskārtējo marku un vācot līdzekļus projektu atbalstam. Goppera fonda padome nolēma, ka Austrālijas un Kanadas pārstāvēcībām būs jānodod zināma summa no marku akcijas Goppera fondam Amerikā, lai varam arī turpmāk atbalstīt projektus Latvijā. Goppera fondam Latvijā patlaban nav pārstāvja. Vad. Pēteris Jurjāns piekrit pārstāvēt Goppera fondu Latvijā.

Vad. Baiba Dumpe uzņemas apkopot īsu Goppera fonda vēsturi un sagatavot divu līdz trīs lappušu gaņu aprakstu par Goppera fondu un tā mērķiem un nozīmi; to tad izsūtītu cik plaši vien iespējams, lai tauta labāk iepazītos ar Goppera fondu.

Uz šo sēdi bija ieradies arī Lsp vad. Pēteris Aivars, kas ziņoja, ka

2013. g. marku akcija ir sekmīgi pabeigta. Piecdesmit procenti no ziedotājiem ziedo mazāk nekā \$20. 13,6 procenti ir ziedojuši vairāk par \$50. No 1095 izsūtītām vēstulēm 544 ir atgrieztas atpakaļ ar ziedojumu, kas ir 49,6% no izsūtītajām vēstulēm. Kādas 30 Goppera fonda izdotās grāmatas tika pārdotas marku akcijā. Zināmas grāmatas vēl ir dabūjamas.

Gadskārtējā marku akcija turpināsies. 2014. g. marku zīmēs mākslinieks Uldis Puriņš. Tēma 2014. g. markai būs 11. Lielās nometnes nosaukums „Mantojums”.

Padome nolēma apbalvot Robertu Zuiku par viņa mūža ieguldījumu, latviešu tautasdziesmas popularizējot un izplatot latviešu tautā. Zuikas kungs saņems balvu 1000 dolaru apmērā. Padome

jam, Skautu un gaidu mūzejam Ogrē, Latvijā, tautasdziesmu dziedāšanas projektam „Lakstīgala” Latvijā, Latvijas skautu un gaidu fondam, skautu un gaidu žurnālam „Zīle” Austrālijā un ģen. Kārļa Goppera mūzeja uzturēšanai viņa dzimtajā Plāņu pagastā „Maskatos”. Līdzekļi tika arī piešķirti Mūzeju nakts (Gaņezērā) sarīkojuma brošūrai, Skautu un gaidu mūzejam Gaņezērā, 10. Lielās nometnes bilžu digitalizēšanai, Ņūdžersijas latviešu pamatskolai skaņu sistēmas aparatūrai un 6. Lielās nometnes Latvijā rīkošanai.

Goppera fonda padome pateicas ikvienam par atbalstu un par ziedojumiem un cer uz pastiprinātu atbalstu nākotnē.

Pārdod

statisku mobilo māju Floridā, St. Petersburgā – pilsētas centrā.

zvanīt pa tel. 732-504-5388

Mākslas kolekcionārs pērk:

Vidberga, Tones, Tidemeņa, Zeltiņa, Federa, Cīruļa, Jaunsudrabiņa, Liberta, Strunkes, Bogdanova-Bejska, Padega, Kazaka, Purviša, Rozentāla, Kalniņa, Svempa, Kalnrozes, Zeberīņa u.c. gleznas, pirmās Latvijas valsts, organizāciju apbalvojumus, krūšu zīmes.

Augstas cenas, sūtījuma apmaksā.

Tālr. 727-204-4392 e-pasts: latgalerija@gmail.com

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

Piedāvāju savu otro grāmatu
“A Branch without a Tree”
 par bēgļu gaitām Vācijā un pēc tam Anglijā.

Cena: \$26. + \$4. sūtīšanai USA. Pasūtāma:
 Zigrīda Vidners, 739, Brandonbury Ln.,
 Chico, CA 95926, phone: 530-345-9296,
 e-mail: vidners@sbcglobal.net

Bostonas latviešu skola aicina uz 5. labdarības vakaru

Kabarē: Mīlas dziesmas

♪♪ * ♪♪ * ♪♪ * ♪♪

sestdien, 6. aprīlī, 18:00; Trimdas draudzes telpās

**Klusā izsole, izloze, uzvedums
 Uzskodas, atspirdzinājumi, dejas**

leēja \$25.-, studentiem un pensionāriem \$15.-,
 bērniem zem 13 g. bez maksas

Pieteikšanās līdz 1. aprīlim: krissykare@gmail.com

Ziedojumus skolai lūdzam sūtīt uz: BLS c/o Krisīte Skare
 263 Chestnut Avenue #5, Jamaica Plain, MA 02130

Dr. E. Andersona Latvju enciklopēdija

1962-1982-2006 piecos sējumos.

Cenas ir pazeminātas!

Viss komplekts ASV - \$30; V sējums atsevišķi \$20, piesūtīšana ieskaitīta! Nākošais sūtījums uz Latviju 1. februārī ar kuģi 2 komplekti vienā adresē \$70. Lauku skolas šo izdevumu ļoti vēlas saņemt. Lūdzu sūtiet!

Čeki rakstāmi uz „ALA” vārda un nosūtāmi A. Bļodniekam 19 N.
 Mountain Avenue, Montclair, NJ 07042.

ALA-s Latviešu Institūts

www.LRFA.org

**IZDEVĪGI
 APDROŠINĀJUMI
 JUMS UN JŪSU
 ĢIMENEI**

215.635.4137
info@LRFA.org

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 20. lpp.)

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Avenue, Lakewood, OH 44107). Katru svētdienu 11:00 dievk. Bībeles stundas notiek mēneša otrajā un trešajā trešdienā 10:00. Baptistu dr. dievk. notiek svētdienās 14:30. **7. aprīlī** 11:00 Baltās svētd. dievk. Māc. Dr. Sarma Eglīte.

• **Mančesteras lat. ev. lut. dr.:** (21 Garden St., Manchester, CT 06040). **20. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. Sekos pilnsapulce. **4. maijā** 11:00 ģimenes dienas dievk. Māc. Daina Salnīte. **19. maijā** 12:15 Vasarsvētku dievk. ar dievg. Diakons Indriķis Kaņeps. Sekos pavasara sarīkojums. **23. jūnijā** 11:00 iesvētes dievk. ar dievg. Māc. Daina Salnīte. Dr. pr. A. Grase, tālr.: 860-649-1362.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. **4. aprīlī** 10:00 Bībeles stunda. 11:00 Pensionāru biedrības saiets. **7. aprīlī** 10:00 Baltās svētd. dievk. Seko draudzes saiets. **14. aprīlī** 10:00 dievk. Seko Milvoku organizāciju kopsēde. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com. Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org. **7. aprīlī** 10:00 Baltās svētd. dievk. Sekos sadraudzība. **14. aprīlī** 10:00 Liel-

dienu laika trešās svētd. dievk. ar Sv. vakarēdienu, sekos sadraudzība. **21. aprīlī** 10:00 Lieldienu laika ceturtais svētd. dievk., sekos sadraudzība. **25. aprīlī** 11:00 Bībeles stunda, kuru vadīs viesis Daniēls Godiņš. No **26. – 28. aprīlim** Celsmes dienas! Lektors būs Rīgas ev. lut. Jēzus draudzes Alfa kursa vadītājs Daniēls Godiņš. **28. aprīlī** 10:00 Lieldienu laika piektā svētd., Celsmes dienu ietvaros dievk. ar Sv. vakarēdienu. Spreidīkos Denveras draudzes māc. Helēne Godiņa. Sekos sadraudzība Daniēla Godiņa izkārtotumā. **5. maijā** 10:00 Lieldienu laika sestās svētd. dievk., seos sadraudzība. Ar mūsu jauno garīdznieku, māc. Dāgu Demantu tikšanās pēc dievk., kā arī baznīcā trešdienās no 10:00 – 14:00 un sestdienās latviešu skolas laikā. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, e-pasts: dagdemandt@hotmail.com

2013. gada Celsmes dienas! Norakstiet jau datumu, tās notiks no **26.-28. aprīlim**. Lektors būs Rīgas ev. lut. Jēzus draudzes Alfa kursu vadītājs Daniēls Godiņš. Būs aizraujošas uzrunas visām paaudzēm, sadraudzība un diskusijas. **28. aprīlī** dievk. spreidīkos Denveras dr. Jaunā mācītāja Helēne Godiņa.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā (Igaņu bazn. 607 E 7th St, Lakewood, NJ) **7. aprīlī** 12:30 dievk. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ) **14. aprīlī** 13:30 dievk. ar dievg. Leikvudā (Igaņu bazn. 607 E

7th St, Lakewood, NJ) **21. aprīlī** 12:30 dievk. ar dievg. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick) **28. aprīlī** 13:30 dievk. Māc. I. Pušmucāne-Kineiko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Ņūdžersijas skolā Holy Cross Lut. bazn. (639 Mountain Ave, Springfield NJ07081) **4. maijā** 11:30 Ģimenes dienas dievk., māc. J. Saivars. Bērnu priekšnesumi. **26. maijā** 12:00 Urnu izvade un dievk. Brāļu kapos Katskiļos. Info: www.latvian-memorialpark.org. **8. jūnijā** paredzēts skolas izlaidums Priedāinē (New Jersey Latvian Society, Rt. 33, Howell Township, NJ).

• **Sandiego latv. ev. lut. Dr.:** Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103), (ieeja no sētas). **6. aprīlī** 12:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Pēc dievk. draudzes gada pilnsapulce un kafijas galds. **4. maijā** 12:00 dievk. **11. maijā** dievk. **nenotiks**. Dievkalpojumu apmeklēt laipni lūdz San Diego Latviešu ev. lut. draudzes valde. Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com.

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave). **14. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. **28. aprīlī** 11:00 dievk., seko kafijas galds. Māc.prāv. K.Zols. Info: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO

63119) katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 - 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **7. aprīlī** 10:30 dievk. ar dievg. **14. aprīlī** 10:30 dievk. angļu valodā ar dievg. **21. aprīlī** 10:30 dievk. ar dievg., kalpo māc. Gija Galiņa. **28. aprīlī** 10:30 dievk., seko Bībeles stunda. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattletlatvianchurch.org.

• **Sv. Pēterburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** Mūsu pestītāja (Our Savior) bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Māc. Aivars Pelds. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **7. aprīlī** 14:00 dievk. ar jaunievelētās draudzes valdes ieviešanu amatā. Biedrības namā **8. aprīlī** 11:00 draudzes valdes sēde. Biedrības namā **14. aprīlī** 11:00 Bībeles stunda.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121). Svētdienās 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķīši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. **7. aprīlī** – Baltā svētd., kārtējā skolas diena. Dievk. ar Sv. Vakarēdienu. Draudzes padomes ieviešana amatā. **13. un 14. aprīlī** – Latviešu XIV Ērģeļu dienas Filadelfijā. **14. aprīlī** kārtējā skolas diena. Dievk. nenotiks. Aicinām braukt līdzi uz Ērģeļu dienu noslēguma dievk./koncertu Filadelfijā. Lūdzam pieteikties

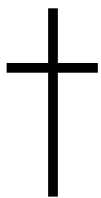
kopējam transportam līdz 7. aprīlim. Informācija Īsziņās. **20. aprīlī** 13:00 – 16:00 Latviskā virtuves seminārs. Riko DV. No 17. līdz 24. *Aprīlim prāv. Anita piedalās LELBĀL Baznīcas Virsvaldes plenārsēdē Jeruzālemē. Steidzīgas vajadzības gadījumā, lūdzam sazināties ar pērminderi Dagniju Ķilpi, tālr.: (410) 730-5797.* **21. aprīlī** kārtējā skolas diena un laju vadīts dievk. **27. aprīlī** Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcā notiks LELBA Austrumu apgabala Dāmu komiteju konference. **28. aprīlī** kārtējā skolas diena, dievk. ar Sv. vakarēdienu. Pie kafijas galda sveiksīm aprīļa jubilārus. 9:30 – 10:45 LASL pieņems pakas sūtīšanai uz Latviju. Atzīmēšanai kalendāros – **4. maijā** utenis. **10., 11., 12. maijā** draudzes dievk. notiks Catoctin kalnos, nometnes ietvaros. Visi mīļi aicināti! **19. maijā** Vasarsvētki/ Latviešu skolas mācību gada noslēgums. Māc. prāv. Anita Vārberga Pāža. Tālr. Baznīcā: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** (76 Windham Rd, Willimantic, CT). **13. aprīlī** 11:00 dievk., māc. Daina Salnīte. Sekos draudzes pilnsapulce. **12. maijā** 12:30 Ģimenes dienas dievk. ar dievg., diak. Indriķis Kaņeps. Dr. pr. Vija Bachmute, tālr.: 860-644-3268.

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas līdz piektdienai uz e-pastu: rasma@laiks.us

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

PAULIS ČERNAVSKIS, P. Eng.

Dzimis 1918. gada 20. jūnijā Tulā, Krievijā,
miris 2013. gada 28. februārī Toronto, Kanadā

Mīļā piemiņā viņu paturēs
SIEVA ŅINA,

MEITA INESE FLUDE AR VĪRU GREG,
DĒLS ANDRIS AR SIEVU CATHY,

MAZBĒRNI LIJA, PAULS UN DĀVIDS FLUDE, ANDRA UN JANA ČERNAVSKIS

Kas Tu vairs neesi, Tu tomēr dzīvo, Pa zemes krēslu staigā klusi.

Tad nu paliek ticība, cerība un mīlestība; bet lielākā no tām ir mīlestība.

Mūžībā aizsaukts mūsu mīlais

**JĀNIS ILGVARŠ
ŠVALBE**

Dzimis 1930. gada 26. novembrī Valtaiķos,
miris 2013. gada 7. martā Palmdeilā, Kalifornijā

*Mēs klusi paliekam šai krastā –
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.*

Par viņa aiziešanu skumst
SIEVA CHARLAGNE, MEITAS SHARRI,
TRĪNA UN DĒLS JOHN AR ĢIMENĒM,
MĀSA MIRDZA CINIS,
SVAINE SOLVEIGA ŠVALBE UN
ARNIS UN NIKOLETA KUPLIŅI

2012. gadā Aizsaulē aizsauti
DV Apvienības Bostonā
mūža biedri:

**JĀNIS BĪBELNIEKS
ELVĪRA PŪPOLS**

Viņus mīļā piemiņā paturēs
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
BOSTONĀ

Ak, retākas rindas...

Pieminam
Mīlvoku DV Apvienības biedrus

BENEDIKTS OSTROVSKIS

dz. 1918. g. 15. feb. m. 2011. g. 13. feb.

mūža biedrs

JŪLIJS KONRĀDS LĀCIS

dz. 1912. g. 24. jun. m. 2011. g. 14. apr.

ELVĪRA DANENBERGS

dz. 1912. g. 19. jan. m. 2011. g. 18. jun.

PAULĪNE BERGMANIS

dz. 1920. g. 24. nov. m. 2011. g. 14. aug.

mūža biedrs

VALENTĪNS JAUNKALNIETIS

dz. 1917. g. 21. aug. m. 2011. g. 22. okt.

mūža biedre

ANNA STEPS

dz. 1921. g. 12. dec. m. 2011. g. 31. dec.

mūža biedrs

IMANTS KALVE

dz. 1926. g. 4. nov. m. 2012. g. 10. mar.

mūža biedre

Dr. INGRĪDA JURĒVICS

dz. 1927. g. 10. mai. m. 2012. g. 10. mar.

ANNA ENIŠ

dz. 1911. g. 9. dec. m. 2012. g. 24. sept.

MILDA ĀBOLIŠ

dz. 1914. g. 7. jūl. m. 2012. g. 13. nov.

ELFA FOLDI

dz. 1935. g. 13. dec. m. 2012. g. 23. dec.

Sērās un mīlestībā piemin
MĪLVOKU DV APVIENĪBAS SAIME UN VĀLDE

*Krustu krustām zemes ceļi, –
Tavs ceļiņš izstaigāts.
Dod, Dieviņi, dvēselei
Vieglu ceļu viņšaulē.*

Izsakām visdziļāko līdzjutību **Gunāra Ozola** ģimenei ASV.

HĒLIJA UN RENĀTA AR ĢIMENĒM
UN AIJA OZOLA LATVIJĀ

Tā mēs aizejam projām pa staru –
Kādu dziesmu vēl atstājot jums...

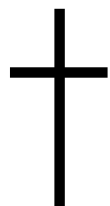
Skumjās esam kopā ar savu kollēģi Ruti Runci un ar Laumu Vlasovu,

AUSEKLI RUNCI mūžībā pavadot.

Izsakām visdziļāko līdzjutību visiem, kam viņa pietrūks...
LAIKRĀKSTU „LAIKS” UN „BRĪVĀ LATVIJA”
IZDEVĒJI UN REDAKCIJA

Mūžībā aizgājis

IMANTS OSIS

Dzimis 1935. gada 31. janvārī Liepājā,
miris 2013. gada 24. martā Portlandē, Oregonā

Mīļā atmiņā paturēs
SIEVA KARLA, MEITAS ANDRA UN DAIRĀ AR ĢIMENĒM,
BRĀĻI GUNNARS UN LAIMONS AR ĢIMENĒM UN CITI RADI
UN DRAUGI ASV, ZVIEDRIJĀ UN LATVIJĀ

2012. gadā mūžībā aizgājuši mūsu biedri:

**STANISLAVS ŠALTĀNS
MAIGA MIEZĪTIS
GUNA GRUNDMANIS
INTA CELMIŅŠ**

Piemiņā paturēs
INDIANAS PENSIONĀRU BIEDRĪBA

Mūžībā bijušais ilggadīgais Lansingas
latviešu draudzes priekšnieks

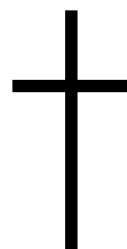
**ALEKSANDRS
BRIKMANIS**

Dzimis 1927. gada 3. aprīlī Rīgā, Latvijā,
miris 2013. gada 28. februārī Oak Harbor, Ohio

Pateicas un sēro
LANSINGAS LATVIEŠU DRAUDZE

„Kā es jūs mīlu, lai arī jūs tāpat cits citu mīlētu.”
Jāņa ev. 13:34

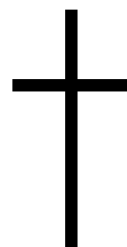
Mūžībā aizgājis ilgu gadu draugs, kara biedrs un kolēģis

**Dr. PAULIS
DZINTARS**

Dzimis 1921. gada 29. maijā Madonā,
miris 2013. gada 27. martā Rapid City, D-Dakotā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
DR. RAIŅA BĒRZIŅA ĢIMENE
DR. VISVALDA NAGOBADA ĢIMENE
DR. KĀRĻA ZVEJNIEKA ĢIMENE

Mūžībā aizsaukts mans mīlais vīrs un mūsu svainis

JURIS PLIKSHE

Dzimis 1936. gada 11. novembrī Rīgā,
miris 2012. gada 18. novembrī El Cajon, Kalifornijā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
INESE
HARALDS UN ĀRIJA

2012. gadā mūžībā aizsaukti mūsu biedri

INGRIDA JUREVICS KĀRLIS LEGZDIŅŠ
JOHANNS LEJA KĀRLIS GRUNDULIS
EDVARDS KRESS ROLANDS KARŠS
MIRDZA PURIŅŠ

Viņus mīļā piemiņā paturēs
ILINOJAS LATVIEŠU PENSIONĀRU BIEDRĪBA

SPORTS

Kērlingā tikai viena uzvara

Latvijas dāmu kērlinga izlase Rīgā **pasauls meistarsacīkstēs** ar rezultātu 8:7 pārspēja pasaules čempiones šveicietes. Tā bija mūsu vienības vienīgā uzvara. Pārējās spēles tika piedzīvoti zaudējumi, arī pēdējā spēlē pret dānietēm – 5:8. Pasauls meistarsacīkstēs mūsu vienība ierindojās pēdējā – 12. vietā. Par uzvarētāju kļuva Skotijas vienība, kas izšķirīgajā spēlē ar 6:5 pārspēja zviedrietes. Trešajā vietā ierindojās Kanadas valstsvienība.

Vienīgā uzvara izcīnīta pret 2012. gada pasaules čempionēm šveicietēm. Latvijas kērlingan tikai 10 gadi, citās valstīs ar šo sporta veidu nodarbojas gadsimtiem ilgi. Mūsu kērlingistēm šis bija tikai otrais tāda līmeņa turnīrs karjērā. Un gandrīz ar visām vienībām latvietes spēkojās kā līdzīgs ar līdzīgu, brīžiem ciešot zaudējumu vienas neprecizitātes dēļ.

Pasaules meistarsacīkstēs kērlingā sievietēm risinās kopš 1979. gada, bet ārpus Kanadas sacensības notiek katru otro gadu. Latvija ir Eiropā sestā valsts, kurā tika uzticēts sarīkot šīs sacensības. Latvijas vienība vēl var tikt uz olimpiskajām spēlēm Sočos, ja sekmi startēs pārbaudes turnīros.

Mairis Briedis uzvar pārlicinoši

Boksa šova *TM fighting Grand Prix* sacensību seriāļā Latvijas labākais bokseris Mairis Briedis pārlicinoši uzvarēja britu veterānu Deniju Viljamsu, kas pirms deviņiem gadiem spēja nokautēt leģendāro Maiku Taisonu.

Jau pirmajā raundā Briedis ieguva iniciatīvu, bet otrā raundā četras reizes aizsūtīja pretinieku nokdaunā. Tiesnesis apturēja sacensību. Šis Viljamsam bija jau sestais zaudējums pēc kārtas. Skatītāji bija vilušies, jo cerēja uz cīņu sešos raundos. Iepriekš britu bokseris bija diezgan skaļi izreklamēts. Brieža ieskatā 39 gadus vecajam Viljamsam daudzās cīņas, tostarp pret slavenajiem Taisonu un Vitaliju Kļičko atstājuši sekas. Nākamā cīņa Briedim paredzēta 19. aprīlī.

Cīkstonei Grigorjevai Eiropas zelts

Latvijas brīvās cīņas sportiste Anastasija Grigorjeva Tbilisi ļoti

veiksmīgi startēja Eiropas meistarsacīkstēs, kļūstot par divkārtēju kontinenta čempioni svara kategorijā līdz 63 kilogramiem.

Tūlīt būs uzvara

Pirmajā cīņā Latvijas cīkstone pieveica grieķieti Agoro Papavasileu, tad bija pārākā par Azerbaidžānas sportisti Hannu Beļajevu, bet pusfinālā uzvarēja arī spānieti Irēnu Garsiju Garido. Finālā Latvijas cīkstone pārspēja polieti Moniku Evu Mihaliku, kļūstot par divkārtēju Eiropas čempioni.

Lidojums pēc zelta

Slovēnijas pilsētā Roglā risinājās Starptautiskās Slēpošanas federācijas (FIS) Eiropas kausa izcīņas pēdējais posms. Pirmo vietu un čempiona titulu kopvērtējumā izcīnīja Latvijas snoborda frīstaila izlases sportists **Toms Petruševičs**. Savukārt cits Latvijas izlases sportists Artūrs Vasarijs posmā ieguva ceturto vietu.

Gandrīz līdz putniem

“Esam ļoti priecīgi un lepmi par mūsu izlases sportistu uzvaru,” sacīja Latvijas snoborda frīstaila izlases vadītājs un treneris Jānis Mellups. “Smagais un neatlaidīgais darbs ir nesis vēsturisku uzvaru Latvijas snobordam – šī ir pirmā reize, kad Latvijas sportists izcīnīja pirmo vietu Eiropas kausa izcīņas snoborda sloupstaila disciplīnā.”

Piecciņniekiem otrā un trešā vieta

Latvijas piecciņnieks **Deniss Čerkovskis** Riodežaneiro negaidīti izcīnīja otro vietu Pasauls kausa izcīņas otrā posmā. Tas ir viņa otrs augstākais sasniegums karjērā. 2009. gada maijā viņš uzvarēja Pasauls kausa izcīņas posmā Ungārijā. Par Riodežaneiro posma uzvarētāju kļuva ungārs Adams Marosi, kurš pirmajā posmā bija otrais.

Deniss Čerkovskis

Dāmu konkurencē Jeļena Rubļevska ierindojās 22. vietā.

Jauktās stafetes sacensībās Rub-

ļevska un Čerkovskis izcīnīja trešo vietu. Paukošanā Latvijas sportisti sasniedza trešo rezultātu starp 16 valstīm, peldēšanā bija 14. ātrākie, bet jāšanā sasniedza otro rezultātu. Apvienotajā skrīšanas un šaušanas disciplīnā viņi sasniedza sesto laiku, kas summā ļāva finišēt trešajā vietā.

Kristaps Zvejnieks – četrkārtējs Baltijas kausa ieguvējs

Baltijas kausa izcīņā slaloma disciplīnā Somijā ceturto gadu triumfēja **Kristaps Zvejnieks**, bet dāmu konkurencē pirmoreiz uzvarēja igauņiete Trīne Tobi, Latvijas pārstāves Katrīnu Krūmiņu un Lieni Bondari atstājot otrā un trešajā vietā.

Kristaps Zvejnieks distancē

Pirmo braucienu ļoti labi veica Roberts Rode, uzrādot otro laiku, taču otrajā, cīnoties nevis par uzvaru, bet par otrās vietas nosargāšanu, viņš pieļāva kļūdu un nefinišēja. Kristaps Zvejnieks ar trim pirmajām vietām un vienu otro ir absolūtais uzvarētājs vīriem.

Dāmām pēc pirmā starpfiniša esot vadībā ar pussekundes pārsvaru, pirmā brauciena vidū kļūdījās pagājušā gada uzvarētāja lea Meldere un, kaut arī nobrauca līdz galam, uz augstu vietu pretendēt vairs nevarēja, tādējādi ļaujot konkurentēm pacīnīties par uzvaru. To izmantoja igauņiete Trīne Tobi, kurā sasniedza labākos rezultātus abos braucienos un izcīnīja Igaunijai pirmo uzvaru šogad Baltijas kausā elites grupā, revanšējoties par neveiksmi iepriekš milzu slalomā. Igaunija līdz ar to pirmā uzvara slalomā Baltijas kausā, jo pirms tam šajā disciplīnā uzvaru bija svinējušas Latvijas kalnu slēpotājas.

Vai Rastorgujevs startēs ar citas valsts karogu?

Iespēja, ka Latvijas labākais biatlonists Andrejs Rastorgujevs pēc Soču Olimpiskajām spēlēm varētu startēt zem citas valsts karoga, ir aktuāla. Tā intervijā žurnālam *Sporta Avīze* izteicās Latvijas izlases galvenais treneris un arī Rastorgujeva personiskais treneris Intars Berkulis. Rastorgujevs jau daudzus gadus tiek uzskatīts par ļoti talantīgu biatlonistu, bet pa istam to beidzot izdevās pierādīt vien šosezon, un sezonas beigās viņš pat spēja izcīnīt ceturto vietu Pasauls kausa izcīņas sacensībās Sočos, kur nākamgad risināsies olimpiskās spēles.

Andrejs Rastorgujevs

“Par to esam domājuši – kā vispār gatavoties. Vai Andrejam vienam pašam var piesaistīt tik daudz līdzekļu, lai viņš varētu atļauties visur pārvietoties viens – stipri šaubos,” Berkulis stāsta, ka finānciālā situācija Latvijas biatlona izlasē joprojām ir ļoti vāja. “Norunājām, ka līdz Sočiem šo jautājumu par startēšanu zem citas valsts karoga necilāsim, līdz tam jāiztur tā, kā ir, taču, ja tiks pieņemts lēmums gatavoties Phjončhanas Olimpiskajām spēlēm, būs jārikojas.

Vankuveras Olimpiādā Latvijas biatlona izlase piedalījās ar maksimālo sportistu skaitu, Sočos to varēs pārstāvēt vien viens vīrietis un viena dāma. Lai varētu startēt četri vīrieši, Nāciju kausa ieskaitē pietrūcis tikai 21 punkts – katram sportistam pasaules meistarsacīkstēs katrā distancē būtu bijis jāfinišē par 3-4 vietām augstāk.

“Pietrūka ļoti maz, taču acimredzot tā vajadzēja būt, jo, tagad aizbraucot uz Sočiem, bija redzami rezultāti – ko no nesagatavota sportista prasa trase,” atzina Berkulis. Jautājums, vai Edgars Piksons turpinās savu karjēru, būs atkarīgs no tā, vai Latvijas biatlona saimei izdosies izcīnīt vienu speciālo ielūgumu jeb *wild card* vīriešu sacensībās Sočos.

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā Rastorgujevs ar 229 punktiem ieņēma 36. vietu, Piksons ar diviem punktiem palika 101. pozīcijā.

Latvijas biatlona izlase arī nākamajā Pasauls kausa izcīņas sezonā individuālajās sacensībās varēs startēt ar trim kungiem un vienu dāmu. Nāciju kausa kopvērtējumā Latvijas biatlonisti ieņēma 19. vietu, dāmas palika 27. pozīcijā.

Dinamo iegūst „Cerību kausu”

Rīgas *Dinamo* hokejisti kļuvuši par Kontinentālās hokeja līgas (KHL) jaunizveidotā „Cerības kausa” ieguvējiem. Fināla izšķirīgajā spēlē dinamieši Habarovskā ar 5:3 uzvarēja *Amur* vienību. Seriāļā līdz trim uzvarām rīdzinieki bija pārāki ar 3:1.

Pēc uzvaras „Cerības kausa” izcīņā uzbrucējs Miķis Indrašis bija priecīgs, ka vienība izcīnījusi vismaz kādu trofeju neveiksmīgi aizvadītajā sezonā. “Sezonu aizvadījām neveiksmīgi, galveno uzdevumu neizpildījām. Vismaz labi, ka kaut ko izcīnījām,” sacīja Indrašis.

Prokopčukai astotā vieta Lisabonas pusmaratonā

Latvijas labākā gaŗo distanču skrējēja Jeļena Prokopčuka izcīnījusi astoto vietu Portugales galvaspilsētā Lisabonā notikušajā pusmaratonā.

Distanci Prokopčuka veica vienā

stundā 12 minūtēs un 55 sekundēs.

Uzvaru izcīnīja kenijiete Edna Kiplagata, kura bija par četrām minūtēm un septiņām sekundēm ātrāka.

Ari Bratislavā notika sacensības pusmaratonā. Latvijas skrējēja Santa Feldmane izcīnīja 10. vietu – 1.30:08. Kungu konkurencē Aivis Kleperis ierindojās 11. vietā – 1.15:50.

Lemj par Nordea maratonu

Vieglatlētikas sacensību organizētāji paziņojuši, ka *Nordea* Rīgas maratons šogad notiks 19. maijā. Sacensības tradicionāli notiks četrās distancēs.

19. maijā *Nordea* Rīgas maratons notiks 23. reizi. Dalībnieki varēs veikt maratonu jeb 42,195 km, pusmaratonu jeb 21,0975 km, 10 km un 5 km distancēs. Kopš Starptautiskās Vieglatlētikas federācijas (IAAF) “bronzas” kvalifikācijas zīmes atkārtotas iegūšanas, *Nordea* Rīgas maratons joprojām ir vienīgais maratons Ziemeļeiropā un viens no tikai 44 maratoniem pasaulē ar augsto IAAF novērtējumu. Paredzams, ka atkārtoti iegūtā IAAF kvalifikācijas zīme vēl vairāk nostiprinās *Nordea* Rīgas maratona starptautisko atpazīstamību, veicinot ārvalstu maratona tūristu piedalīšanos. 2012. gada maratonā piedalījās gandrīz 2000 ārvalstnieku no 59 pasaules valstīm.

Krista Puisīte otro reizi sezonā ASV uzvar NCAA golfa turnīrā

Teksasas valsts universitātes komandas golferē **Krista Puisīte** Arizonā triumfēja ASV studentu sporta (NCAA) turnīrā un izcīnīja sezonā otro uzvaru.

Uzvaru *Mountain View Collegiate* turnīrā Krista Puisīte nodrošināja ar triju kārtu summā veiktiem 209 sitienu jeb septiņiem sitienu zem teorētiski nepieciešamās normas (PAR). Turvāko konkurenti uzvarētāja 84 dalībnieču konkurencē apsteidza par diviem sitienu.

Pirmās divas sacensību kārtas risinājās vienā dienā, kad Krista Puisīte izvirzījās dalītās līderpozīcijās, bet sacensību pēdējā dienā golferes izspēlēja vēl vienu kārtu jeb 18 bedrītes.

NCAA rangā Krista Puisīte ir 32. vietā.

P. Karlsons